

Yásōwā

Tā 'Ē'á zīlā nīlī sīsī rī

Búkū Yásōwā kā rī'á í'dígówá òjílá Īsīrā'élē kā yī kā 'ī, gō'dá fīfī gólīyīkā bē Kānānā 'á kúmū Yásōwā kā zēlé, ūgúlī ātī 'bá Músā kā rī, vō gólá Kúmú Ôvāri drī tā lā 'balé trá 'ēzō fēlā gólīyī drī rī.

Búkū nō 'á rī, fīgī tā gólīyī òjílá Īsīrā'élē kā yī drī áyágá Jōrōdēnī kā mbāzō rī, tā gólá Yérīkō rī rūzō rī, tā ājū Áyī 'alā rī kā, gō'dá tā-drī lēlé tā ēdē-ēdē Kúmú Ôvāri rī lāfálé 'á òjílá iyīkā yī bē rī kā trá.

Úlī tándī rōō búkū nō 'á 'Ē'á nīlī rī rī'á nōtī, “Nī nji āndrō nō ôvāri ānī drī lēlé rū ī'būlī drīlā rī ... Gō'dá mā 'bā-tī amākā bē rī, ā'dō iyīká rū ī'bū'á Kúmú Ôvāri drī.” (24.15)

Tā-drī rārā búkū nō 'á rī

(Kápītā 1:1-9) Tā Yásōwā drī ā'dózo drī-'bā òjílá Īsīrā'élē kā yī kā ró rī.

(Kápītā 1:10-6:27) Tā òjílá Īsīrā'élē kā yī drī áyágá Jōrōdēnī kā mbāzō gō'dá tā Yérīkō rī rūzō rī bē.

(Kápītā 7) Tā Ākánā drī tā 'bā'bā Kúmú Ôvāri kā rōzō kō rī.

(Kápītā 8) Tā ājū Áyī 'alā rī kā.

(Kápītā 9) Tā òjílá Gībēyónī kā yī drī drī-'bā Īsīrā'élē kā yī ādózo rī.

(Kápītā 10-12) Tā òjílá Īsīrā'élē kā yī drī jārībā rūzō dūū rī.

(Kápītā 13:1-7) Vō gólīyī òjílá Īsīrā'élē kā yī drī rūlī kō rī yī.

(Kápītā 13:8-33) Tā ōrī gólīyī Músā drī vō fēzō drīlīyī gōlé ītū drī āfōrē lésī rī 'á Jōrōdēnī drī rī yī kā rī.

Kápītā 14-19 Tā ōrī gólīyī ītū drī fīrī Jōrōdēnī drī rī 'á rī yī kā.

Kápītā 20 Tā jārībā gólīyī ngá pāpā kā rī kā.

Kápītā 21 Tā jārībā gólīyī fēlé ōrī Lāvī kā drī rī yī kā.

Kápītā 22 Tā ōrī gólīyī gō 'bā ītū drī āfōrē lésī rī kā.

Kápītā 23-24 Tā úlī ādūkū gólīyī Yásōwā drī ātálé òjílá Īsīrā'élē kā yī drī rī kā òdrā gólākā bē rī.

Tā gólá Ôvāri drī tā 'bāzō Yásōwā drī Kānānā rī tāsī rī

1 Ōdrā lājō'bā Kúmú Ôvāri kā Músā vósī rī, Kúmú Ôvāri drī tā ātázō Músā rī ūgúlī ātī 'bā Yásōwā Núnū rī mvá drī. ² Gólá kī, “Lājō'bā amākā Músā drā trá. Nī rī njiā ngbāāngbānō, ānī òjílá Īsīrā'élē kā yī ndrī, gō'dá nī mbā ró áyágá Jōrōdēnī, nīzō vō má drī 'Ē'á fēlā ānī drī rī 'alā. ³ Ōzō má drī ātálé trá Músā drī rī kātī, má fē vō trá ānī drī, vō ndrī gólá ānī drī 'ēzō lāvūlī 'alā 'āsī rī. ⁴ Ēsē ānikā ā'dō 'bā'á vō 'alī āngī gōlé drī-ágó drī lésī ró rī 'á, gō'dá kpá únī Lēbānānā kā rī 'á, cālē būūú áyágá Yūfērētē kā 'á gōlé drī-lījī drī lésī rī 'á. Ēsē ānikā ā'dō 'bā'á kpá kōrō 'bādrī Hītī kā 'āsī, cālē līmuvū āndrē Mēdītērēnī rī áyéle ītū drī fīrī lésī ró. ⁵ Yásōwā, òjílá āzā yū'dáwá 'Ē 'bā ānī pēlé rīrī ānikā 'āsī. Má ā'dō 'bā'á ní bē ōzō má drī 'bārē Músā bē rī tí. Má ā'dō 'bā'á ní bē ītū vósī cé. Má ícá kō ānī áyéle.

⁶ “Nī ādrē gágá ūrī ākō, tālā nī 'Ē'á 'balé drī-'bā òjílá nō 'bá yī kā ró, gólīyī òtírī 'bādrī má drī tā lā 'balé trá 'Ē'á fēlā ānī ā'bīyá yī drī nō trōō rī. ⁷ Nī ādrē gágá, ní nī ājū 'Ē'á ūrī ākō, gō'dá lē trá ní drī tā 'bā'bā ndrī lājō'bā amākā Músā drī fēlé ní drī rī īnjīlī. Nī āyē ālólá volé kō, gō'dá ā'dō ānī 'bā'á tā ní drī lēlé vō ndrī ní drī 'ēzō nīlī 'alā 'āsī rī úsúlī. ⁸ Lē trá ní drī rīzō búkū tā 'bā'bā amākā rī kā zīlī ītū vósī cé. Nī īlī tā lā yī dódó ītū ngácī, ní gō ró tā īgīlī 'á lā 'dī 'bá yī īnjīlī ndrī. Gō'dá ní ā'dō āndrā-tāndī úsú'á, ní ā'dō kpá tā ndrī ní drī lēlé 'Ē'á rī 'Ē'á. ⁹ Nī 'bā ní drī kī, ní ādrē gágá fī ātūlī. Nī 'Ē ūrī kō ngátá tā īsū bē kō, tālā mā Kúmú Ôvāri ānikā, mā bē rī'á zāā ní bē vō ndrī ní drī 'ēzō nīlī 'alā rī 'á.”

Tā Yásowā drī 'bālē ōjilā Īsirā'élē kā drī rī

¹⁰ Gō'dá nīngá sī, Yásowā drī tā 'bāzō drī-'bá yī drī ¹¹ nīzō kōrō táyá 'ásī tā átā bē ōjilā drī kī, “Nī ēdē ngá nyānyā njāā ānī drī, tālā káyī ná 'á rī ānī 'ē'á áyágá Jōrōdēnī rī mbālē nīzō vō Kúmú ānikā Ōvárī drī tā lā 'bālē fēlē amā drī nā rūlī rīzō 'á lā rī 'álā.”

¹² Gō'dá Yásowā drī tā átázō drī-'bā ōrī Rúbēnē kā rī kā yī drī, Gádā kā drī, gō'dá kpá drī-'bā ōrī Mānāsē kā rī kā ūrūkā lā yī bē kī, ¹³ “Nī 'bā ānī drī tē tā lājó'bá Kúmú Ōvárī kā Músā drī átālē trá ānī drī kī, Kúmú ānikā Ōvárī āā'dō vō nō fē'á ānī drī á'dólē 'bā ānikā rō, nōngá áyágá Jōrōdēnī rī áyélē gōlē ítú drī áfōrē lésī. ¹⁴ Ānī ōkó yī, ānī mvá yī bē, gō'dá kpá kōrōnyā ānikā yī bē á'dō iyī rī'á nōngá. Gō'dá ájū 'bū 'bā ānikā yī ēdélē ájū 'būlī rī yī á'dō iyī mbá'á nī sīsī 'álā ōjilā gólīyīkā Īsirā'élē kā drī, á'dólē gólīyī pālē, ¹⁵ būū tē gólīyī ūrū vō gōlē Jōrōdēnī rī áyélē ítú drī fīrī lésī rī trá Kúmú ānikā Ōvárī drī áfēlē gólīyī drī rī trá rī. Ōvárī ōfē tā á'dī trá ōrī Īsirā'élē kā ndrī drī rī, gō'dá nī āgō rō rīlī nōngá vō ānī ífīfī kā nō 'á gōlē Jōrōdēnī rī áyélē ítú drī áfōrē lésī rī 'á, vō gólā lājó'bá Ōvárī kā Músā drī áfēlē trá ānī drī rī 'á.”

¹⁶ Drīlīyī tā lōgōzō Yásowā drī kī, “Mā á'dō tā ndrī ní drī 'bālē amā drī rī 'ē'á, gō'dá mā á'dō nī'á vō ndrī ní drī amā jōzō 'álā rī 'ásī. ¹⁷ Mā á'dō tā ānikā ĩnjī'á, nyé ōzō amā drī rīzō tā Músā kā ĩnjīlī rī tí. Gō'dá Kúmú āmákā Ōvárī āā'dō ní bē ōzō drīlā á'dorē Músā bē rī tí! ¹⁸ Ōjilā gólā drī-ácē ānikā tā lā ĩjī 'bā rī ngātā tā 'bā'bā ānikā ĩnjī 'bā kō rī, áā'dō fū'á lā. Nī ádrē gágá tā ĩsū bē áló!”

Tā Yásowā drī lómígówá jōzō Yérīkō 'álā rī

2 ¹ Sīsī rī, ákpā Yásowā átā drē tā ōjilā Īsirā'élē kā yī drī kō rī, gólā jō lómígówá trá rī táyá gólīyīká fāfā ólófī fē bē rī 'á lā rī 'ásī tā 'bā'bā sī nīlī ĩnjīnī rō tā 'bādrī Kānānā 'álā rī nīlī ngīngī lā jārībā ángī Yérīkō kā rī 'dī. Gólīyī cā bē jārībā ángī 'dī 'álā rī, nī iyī trá á'dú kōlē jō āgō kpā 'bā āzā rú bē Rāhābā kā rī 'á. ² Kúmú ángī Yérīkō kā ārī tā trá kī, ōjilā Īsirā'élē kā āzā 'bā yī āācā trá Rāhābā drī 'bā 'álā ngācī nā sī 'bādrī ndrē bē lómígówá ōnjī rō. ³ Gō'dá drīlā tā jōzō Rāhābā drī kī, “Ágō gólīyī ní drī jō 'á 'dī ácā iyī trá lómígówá ōnjī rō 'bādrī amákā nīlī. Nī lōfō gólīyī vólē.”

⁴⁻⁶ Drīlā tā lōgōzō kī, “Ágō āzā 'bā yī pātī ācā trá má drī jō 'á. Gō'dá má nīlī kō gólīyī ānī ángō lésī. Gólīyī lāvū iyī trá ítú drī fīrī 'á ákpā drē á'tī jārībā kā á'bā ákō. Má nīlī kō gólīyī rī nīlī ángō lé. Gō'dá ōzō nī ítō nīlī gólīyī vósī 'wāā'wā rī, nī á'dō gólīyī ūsú'á.” (Gō'dá sīsī Rāhābā trō lómígówá rī 'dī 'bā yī trá 'bālē jō-drī'á 'á gólīyī lāpīlī ngá pá ōzō lómī kātī, drīlā 'bālē trá tólā nā zēlē.) ⁷ Ágō kúmú ángī 'dī kā yī drī fōzō jārībā 'ásī, gō'dá á'tī jārībā kā á'bāzō. Drīlīyī nīzō lómígówá Īsirā'élē kā lōndā bē kōrō vō gólā pávō drī áyágá Jōrōdēnī rī mbā 'bā rī yī 'ásī.

⁸ Drē ákpā lómígówá rī iyī drē lōvólē kō ngācī 'dī sī, Rāhābā drī kōrō mbāzō gólīyī ngálā, ⁹ gō'dá tā átázō gólīyī drī kī, “Mā nī trá kī, Kúmú Ōvárī fē 'bādrī nō trá ānī drī. Ōjilā ndrī 'bādrī nō 'á rī iyī trá ūrī rō ānī tāsī. ¹⁰ Mā ārī trá tā Kúmú Ōvárī drī ĩmvū ándrē Kāākā rī 'bālē sēlē ānī drī ānīrī 'á Māsīrī lésī rī 'á. Mā ārī kpá trá tā gólā ānī drī ōjilā Sīhōnā gō'dá Ōgō bē kúmú ángī ángī rī Āmórā kā 'dī yī ūfúzó ndrī gōlē áyágá Jōrōdēnī rī 'á'á lā ítú drī áfōrē lésī rī trá. ¹¹ Amā trá ūrī rō 'wāā, mā ārī bē tā lā rī, mā ĩvī tā ndrī amā drī á'dózo ūrī rō kō rī trá ānī tāsī. Kúmú Ōvárī ānikā rī'á mbārākā bē ngá 'būū 'álā rī drīlī ngá ángō 'á nō bē ndrī. ¹² Ngbāāngbānō, nī ítīrī lātrīrī gólā rī rú sī kī, nī á'dō amā áró yī 'ē'á tándī rō, kpá ōzō má drī 'ērē lā ānī drī rī tí, gō'dá nī á'dā rō lāmbé āzā má drī, tālā má 'bā rō līfī bē ānī drī. ¹³ Nī 'bā tā kī, nī á'dō amā átā, amā ándrē, amā lōnyī yī, amā ámvúpī yī bē, gō'dá gólīyī áró yī bē pá'á ndrī! Nī áyē amā kō fūlī!”

⁹2:4-6 Jō-drī 'dī trá rī'á sālārā ítī.

¹⁴ Āgō 'dī yī drī tā ātázō drílā kī, “Ōvārī ōtrō āmā lōvō-lōvō volé ōzō mā ō'è té āmā drī átálé rī tí kō rī. Ōzō ní āātā ōjílā āzākā drī kō tā gólā āmā drī rīzō 'èlā nō rī, mā ítrī ní drī kâyī Kúmú Ōvārī drī 'bādrī nō āfēzō āmā drī rī 'á rī, mā ā'dō ānī vō ndrē'á tándī rō.”

¹⁵ Rāhābā rī trá jó bēlē 'bārāṅā jārībā 'dī ká rú sī rī 'á, vō drílā 'è'á āgō nā 'bá yī írílī ūpī lā 'ásī bāgō sī rī 'á. ¹⁶ Gólā kī, “Nī ní gólē vō únī bē rī yī 'álā, ngātā āgō kúmú āngī ká rī'á zāā ānī ndā'á yā rī. Nī lāpī rú tólā kâyī nā sī, būūū gólīyī āāgō trá volé rī. Vó lā sī, nī gō ró lāvūlī.”

¹⁷ Gō'dá āgō 'dī yī ātā trá drílā kī, “Mā ā'dō lātrírī ní drī āmā 'bālē átálā 'dī rō'á. ¹⁸ Nōō tā ní drī lēlē 'èlē rī. Ōzō mā ōtrīrī āfī ānī drī 'bādrī 'á rī, ní ōmbē bāgō kākā nō ūpī gólā ní drī āmā írízō 'á lā sī rī 'á. Nī trō ānī átā yī, ānī āndrē bē, ānī lōnyī yī, gō'dá ānī áró yī bē ndrī vō ālō 'á ní drī jó 'á. ¹⁹ Ōzō ōjílā ālō ōfō trá volé ní drī jó 'ásī rī, ōdrā tā gólākā ā'dō gō'á ākpā gólā drī. Gō'dá mā ícā kō ādrélē tā lā 'á, gō'dá ōzō ōjílā ākípā ní drī jó 'á rī ūūū lāṅō trá rī, 'dī rī, mā ā'dō ādrē'á tā lā 'á. ²⁰ Gō'dá ōzō ní āā'dā tā gólā āmā drī 'è'á 'èlā rī trá rī, ítī rī, mā ícā kō lātrírī gólā ní drī āmā 'bālē 'èlā nō rōlē.” ²¹ Ōkō 'dī drī tā-drī kōzō gō'dá gólīyī lōfōzō ūpī 'ásī. Gólīyī lāvū bē rī, kōrō drílā bāgō kākā 'dī ōmbézō ūpī 'á. ²² Lómígowá 'dī 'bá yī drī nīzō íyī lāpīlī únī lāfálē 'á. Āgō kúmú āngī 'dī ká yī lōndā gólīyī trá kâyī nā sī 'bādrī 'ásī ndrī, gō'dá ūsū íyī gólīyī kō. Ítī drīlīyī gōzō Yéríkō 'álā. ²³ Gō'dá 'dī vósī rī, lómígowá rī 'dī 'bá yī drī āfōzō únī lāfálē sī, áyágā mbālē, gō'dá gōzō volé Yásowā ngálā. Drīlīyī tā ndrī rú 'è 'bá nā yī ātázō drílā, ²⁴ gō'dá gólīyī kī, “Mā nī trá pātī kī, Kúmú Ōvārī āfē 'bādrī trá ndrī āmā drī. Ōjílā tólā rī íyī trá ndrī ūrī rō rōō āmā tāsī.”

Tā ōjílā Īsīrā'élē ká drī mbāzō Jōrōdēnī 'ásī rī

3 ¹ Cīnō āzā rī sī, Yásowā gō'dá ōjílā Īsīrā'élē ká yī bē ndrī drī íyī ngāzō ūrū ākpākā'dā drīlīyī táyā fāfā ōlōfī fē bē rī 'á rī áyézō, gō'dá nīzō íyī áyágā Jōrōdēnī rī 'álā, vō drīlīyī rīzō tākō tēlā 'èzō áyágā mbālē rī 'á. ² Kâyī nā sī, drī-'bá yī drī nīzō kōrō táyā 'ásī ndrī, ³ tā ātā bē ōjílā drī kī, “Ōzō ní ōndrē lā'bī 'è 'bá yī trá sāndúkū tā-drī lēlē Kúmú ānikā Ōvārī bē rī ká trō'á rī, nī āyē táyā gō'dá 'dézō gólīyī vó. ⁴ Nī ácā drē kō nōngā sīsī, ítī rī, gólīyī ā'dō lāpī ā'dá'á ānī drī nīzō 'álā sī. Gō'dá ní cā kō ānyī sāndúkū tā-drī lēlē ká rú, ní rī ōzō pá lāfálē kūtū-ālō kátī volé 'á lā.”

⁵ Gō'dá Yásowā drī tā ātázō ōjílā drī kī, “Nī édē ānī pīpīlī ngbāngbā, tālā ĩdrú Kúmú Ōvārī trá 'è'á tā lārākō 'èlē ānī lāfálē.” ⁶ Gō'dá nīngā sī, drílā tā ātázō lā'bī 'è 'bá yī drī sāndúkū tā-drī lēlē ká 'dī trōlē 'dézō sīsī 'álā ōjílā drī ndrī. Drīlīyī íyī édézō tā 'dī 'èlē.

⁷ Kúmú Ōvārī ātā tā kpā trá Yásowā drī kī, “Tā má drī 'èlē āndrō nō rī ā'dō ōjílā ndrī Īsīrā'élē ká 'bā'á ítolē ānī ĩnjīlī āgō āmbā rō, gō'dá gólīyī ā'dō nī'á lā kī, mā bē rī'á ní bē ōzō má drī ā'dōrē trá Músā bē rī tí. ⁸ Nī ātā drī-'bá rī 'bá sāndúkū tā-drī lēlē ká 'dī trōlē 'dī yī drī kī, ōzō gólīyī ōcā trá áyágā 'álā rī, gólīyī ōfī 'á lā gō'dá ādrélē ānyī áyágā 'dī tí lā 'á.”

⁹ Gō'dá Yásowā drī tā ātázō ōjílā drī kī, “Nī ānī nōlē úlī Kúmú ānikā Ōvārī ká rī ārílī. ¹⁰⁻¹¹ Ōzō ānī āā'dō trá nī'á rī, gólā ā'dō pātī ōjílā Kānānā ká, Hítī ká, Hívī ká, Pērízī ká, Gírīgāsī ká, Amórā ká, gō'dá kpā Jēbúsā ká drō'á volé. Ōzō sāndúkū tā-drī lēlē ká Kúmú Ōvārī āngō nō drīlī rī ká āā'dō trá rī'á Jōrōdēnī rī mbā'á sīsī 'álā ānī drī rī, ní ā'dō nī'á lā kī, Ōvārī lédre-lédre rō rī bē ānī lāfálē 'á. ¹² Ngbāāngbānō nī nī'ā āgō mūdri-drī-lā-ngā-rī ālō-ālō ōrī ndrī Īsīrā'élē ká 'ásī. ¹³ Ōzō lā'bī 'è 'bá rī 'bá sāndúkū tā-drī lēlē ká Kúmú Ōvārī āngō nō drīlī rī ká rī trōlē 'dī 'bá yī ōtrīrī pá sōō ĩmvū 'á rī, áyágā Jōrōdēnī ā'dō dīdī ādrē'á, gō'dá ĩmvū rī 'bá ādīlī drílā āfōrē lésī rī ā'dō tī'á 'dó vō ālō 'á.” ¹⁴⁻¹⁵ Nāā rī'á párá ngā-īyīnyā lōgō ká 'ī, gō'dá áyágā rī'á tītī rō.

Ōjílā áyélē bē táyā 'èzō Jōrōdēnī rī mbālē rī, lā'bī 'è 'bá 'dī 'bá yī 'dē trá sīsī 'álā gólīyī drī sāndúkū tā-drī lēlē ká 'dī trōtrō lā bē. Gō'dá drī-'bá 'dī 'bá yī sō íyī pá bē ĩmvū 'á rī, ¹⁶ kōrō ĩmvū dīdī drī ādrézō 'dó vō ālō 'á jārībā mvā Ádāmā ká lāgátī gō'dá kpā ānyī jārībā Zārētā rī rú. Gō'dá ĩmvū rī 'bá dīlī gólē sīsī 'álā āpāpā āndrē Ōdrā ká 'álā rī drī kīzō, gō'dá ōjílā Īsīrā'élē ká ícā trá cú áyágā mbālē ānyī Yéríkō rú. ¹⁷ Drī-'bá rī 'bá sāndúkū

tā-drī lēlē kā trōlē 'dī yī nī trá ádrélé áyágá Jōrōdēnī kā rī 'álé 'á'í 'dī ító lá 'á. Gō'dá ōjilā nī iyī trá mbālē kōrō áyágá 'á'í 'dī 'ásī būúú té ōjilā drī mbāzō lá zālō ndrī.

Tā kúnj lōdrōlé fifi Kānānā 'álá rī tú rī tāsī

4¹ Ōjilā Īsīrā'élē kā drē zāá áyágá Jōrōdēnī kā mbā'á rī, Kúmú Ōvārī átā tā trá Yásowā drī kī, ²“Ngbāāngbānō ní 'bā tā āgō mūdri-drī-lā-ngā-rī ānī drī njilī trá ōrī ngīngī 'ásī 'dī 'bá yī drī kī, ³gólīyī ōtrō ró kúnj mūdri-drī-lā-ngā-rī Jōrōdēnī rī ító 'á 'ásī, vō gólá lá'bí 'ē 'bá 'dī 'bá yī drī rīzō ádrélé 'dī 'ásī. Nī átā gólīyī drī ōtrō ró iyī kúnj 'dī 'bá yī kpāā iyī bē, gō'dá nīzō 'bālā vō gólá drīlīyī 'ēzō táyā édélé á'dú kōzō ngáčī 'dī sī rī 'á.” ⁴Nīngá sī, Yásowā drī āgō mūdri-drī-lā-ngā-rī njilī trá rī yī āzízō yī ngálá, ⁵gō'dá tā átázō gólīyī drī kī, “Nī nī filī Jōrōdēnī 'á sāndúkū tā-drī lēlē Kúmú ānikā Ōvārī kā rī lāgátī. Ānī ālō-ālō ndrī, nī trō ró kúnj ālō-ālō ānī āngbálangō 'ásī, ālō-ālō ōrī Īsīrā'élē kā yī drī ndrī. ⁶Kúnj 'dī 'bá yī á'dō ānī 'bā'á tā Kúmú Ōvārī drī 'élé trá ānī drī rī řsulī. Īzátú rī, ōzō ānī mvá yī řijī tā ifī kúnj 'dī yī kā trá nīlī rī, ⁷nī á'dō átálá drīlīyī kī, řimvū Jōrōdēnī kā kī trá, ōótrī sāndúkū tā-drī lēlē Kúmú Ōvārī kā rī kā lōmbāā áyágá 'ásī rī. Kúnj 'dī 'bá yī á'dō ōjilā Īsīrā'élē kā 'bā'á tā rú 'ē 'bá nōngá rī yī nīlī kárá.”

⁸Āgō 'dī 'bá yī ró iyī tā Yásowā kā trá. Drīlīyī kúnj mūdri-drī-lā-ngā-rī 'dī yī trōzō Jōrōdēnī rī ító 'álé 'ásī, ālō-ālō ōrī Īsīrā'élē kā yī drī ndrī, ōzō Kúmú Ōvārī drī tā lá 'bālē trá Yásowā drī rī tí. Gólīyī trō kúnj 'dī 'bá yī trá táyā iyīká vō lá 'álá, gō'dá gólīyī 'bālē vūdrī tólá. ⁹Gō'dá Yásowā drī tā 'bāzō kī, ōótrō kúnj mūdri-drī-lā-ngā-rī āzā 'bá yī lōdrōlé vō gólá drī-'bá rī 'bá sāndúkū tā-drī lēlē kā 'dī trōlē 'dī 'bá yī drī ádrézō rī 'á, áyágá Jōrōdēnī rī ító 'á 'á. Kúnj 'dī yī drē zāá bē tólá. ¹⁰Drī-'bá nā yī ádrē iyī trá Jōrōdēnī rī ító 'á 'á, būúú té tá ndrī gólīyī Kúmú Ōvārī drī 'bālē trá Yásowā drī átálé ōjilā drī 'élé rī yī drī rú 'ēzō zālō. 'Dī tā gólīyī Músā drī tā lá 'bālē trá rī 'dī.

Ōjilā Īsīrā'élē kā mbā trá 'wāā áyágá 'álé 'ásī nōtī: ^{11–18}āgō gólīyī ōrī Rúbēnē yī ká, Gádá bē gō'dá kpá ōrī ūrūkā Mānāsē kā rī 'ásī kútū-nyā'dī-rī trá njāā ājū 'būlī, 'dē iyī trá sīsī ōjilā āzā 'bá yī ándrá, ōzō Músā drī átálé trá drīlīyī 'élé rī tí. Gō'dá Kúmú Ōvārī drī tā átázō Yásowā drī tā 'bālē drī-'bá rī 'bá sāndúkū tā-drī lēlē kā trōlé rī yī drī áfōlé řvī Jōrōdēnī 'ásī. Yásowā drī 'ēzō lá řtī. Mbāmbā ōjilā Īsīrā'élē kā rī 'bá yī áyágá 'á'á lēsī rī vōsī rī, drī-'bá 'dī 'bá yī áfō trá řvī Jōrōdēnī 'ásī sāndúkū 'dī bē. Gólīyī cā bē áyágá āngálangā drī řī, áyágá Jōrōdēnī 'dī drī řtōzō dīlī řilī kpá ó'dī. Gō'dá drī-'bá 'dī 'bá yī drī sāndúkū 'dī trōzō nīzō sīsī 'álá ōjilā Īsīrā'élē kā ándrá. Āgō ndrī gólīyī á'dō 'bá njāā ājū 'būlī rī yī drī mbāzō nīlī vō sālārā 'á ānyī Yérīkō rú. Tā gólá Kúmú Ōvārī drī 'élé trá káyī nā 'á rī 'bā ōjilā Īsīrā'élē kā trá Yásowā rī ndrēlē āgō āmbā ró. Drīlīyī gólá rī řnjīzō řrī gólákā 'ásī ndrī, nyé ōzō drīlīyī Músā rī řnjīrī trá sīsī nā tí.

¹⁹Ōjilā Īsīrā'élē kā mbā iyī Jōrōdēnī trá káyī mūdri rī tú párá drī-kákā rī sī. Gólīyī drī táyā iyīká édézō Gīlīgálá 'á řtū drī áfōrē lēsī Yérīkō drī rī 'á. ²⁰'Dī řrī'á vō gólá Yásowā drī kúnj mūdri-drī-lā-ngā-rī lōfōlé Jōrōdēnī 'ásī 'dī 'bá yī 'bāzō vō ālō 'á rī řdī. ²¹Gō'dá Yásowā drī tā átázō ōjilā Īsīrā'élē kā yī drī kī, “Īzátú rī, ōzō ānī mvá yī řijī ānī trá tā ifī kúnj nō yī tá lá nīzō rī, ²²nī á'dō átálá gólīyī drī tá gólá řtū ōjilā āmákā drī áyágá Jōrōdēnī rī mbāzō vō 'á'í 'ásī rī řdī. ²³Nī átā gólīyī drī kī, Kúmú ānikā Ōvārī 'bā řimvū Jōrōdēnī kā trá sēlé ānī drī řtī būúú ānī drī mbāzō ndrī 'álá sī, nyé ōzō gólá drī řimvū ándrē Kāākā rī 'bārē sēlé āmā drī mbālē trá nā tí. ²⁴Kúmú ānikā Ōvārī 'ē tā 'dī řtī, tálá ōjilā ndrī āngó nō 'á rī yī ūnī ró kī, mbārākā gólákā rī'á gārā, gō'dá nī řijī ró gólá ádúkū ákō.”

Tā ōjilā Īsīrā'élē kā drī 'dēzō bāsā 'á rī

5¹ Gō'dá nīngá sī, kúmú āngī āngī ndrī Āmórā kā rī 'bá gōlé řtū drī řrī lēsī Jōrōdēnī drī rī 'bá yī gō'dá kúmú āngī āngī ndrī Kānānā kā rī 'bá ānyī řimvū ándrē Mēdīterēnī kā rī rú rī drī tá řrīzō kī, Kúmú Ōvārī 'bā řimvū Jōrōdēnī kā trá sēlé būúú ōjilā Īsīrā'élē kā drī lāvūzō 'álá sī ndrī. Drīlīyī á'dózó ūrī ró gō'dá tā iyīká á'dózó ūrī ákō rī áyézō ōjilā Īsīrā'élē kā tāsī. ²Gō'dá Kúmú Ōvārī drī tá átázō Yásowā drī kī, “Nī édē řīgú kúnj mvá 'ásī, gō'dá

ní 'bè rō òjílā Īsirā'élē ká yī bāsā 'á." ³ Gō'dá ĩtī rī, Yásowā drī 'èzō lā òzō Kúmú Ôvāri drī tā lā 'bālē yī drī rī tí. Drílā òjílā Īsirā'élē ká yī 'bèzō bāsā 'á vō drílā zīlī trá Únī Bāsā ká rī 'álā. ⁴⁻⁶ Ícā trá gólīyī 'bèzō bāsā 'á tā nō tāsī: Òjílā Īsirā'élē ká áfō 'bá Māsīrī lésī nā yī 'dē ĩyī trá bāsā 'á. Gō'dá ndrō nyā'dī-rī sī, òjílā Īsirā'élē ká rī 'bá lāmú bē vō 'á'ī 'ásī rī yī 'dē bāsā 'á kō. Ndrō nyā'dī-rī 'dī 'bá yī sī, āgō ndrī ícā 'bá trá āngī ājū 'būlī rī yī òdrā ĩyī trá ndrī vō 'á'ī 'á, tālā gólīyī ĩnjījī Ôvāri kō. Nī ndrē drē, Kúmú Ôvāri ĩtrī lātrītrī trá kī, gólīyī ícā kō 'bādrī tándī ngá-ĩnyā bē dūū gólā drílā tā lā 'bālē trá 'á'īyā lā yī drī 'é'á fēlā gólīyī ózōwā yī drī rī ndrēlē. ⁷ Āgō nā yī mvā lā yī 'dē ĩyī bāsā 'á kō. Gō'dá rī'á cē āgō gólīyī tīlī trá vō 'á'ī 'á rī gólīyī Yásowā drī 'bālē 'dēlē bāsā 'á rī 'dī. ⁸ 'Dē'dē bāsā 'á rī ndē rū bē rī, òjílā ndrī drī rīzō ĩyī táyā 'á būūū lāzē lā yī drī jāzō ndrī zālō. ⁹ Gō'dá Kúmú Ôvāri drī tā átázō Yásowā drī kī, "Āndrō nō, má trō ānyī ānī drī 'á'dózō rāgīrō rō Māsīrī 'álā rī trá volé." Tālā 'dī sī rī, úzī vō 'dī rú lā trá Gīlīgálā^b, rú 'dī zāā bē vō 'dī 'á.

¹⁰ Òjílā Īsirā'élē ká òtīrī rī táyā 'á vō sālārā Gīlīgálā ká 'álā ānyī Yérīkō rú rī, gólīyī drī kārāmā lāvū-lāvū kōrō ká 'èzō lānjātúlī bē ĩtū drī firī vósī kāyī mūdri-drī-lā-ngā-sū párá 'dī 'á. ¹¹ Kāyī āzā rī 'á, 'dī trá ĩtū-pá drī-kākā drīlīyī ngā nyānyā Kānānā 'álā rī nyāzō rī 'dī, ādrúgú lō'bilī rī 'dī gō'dá āmbātā 'bēlē ākú ākō rī bē. ¹² Ngā nyānyā zīlī mánā nā drī 'á'dē-á'dē ūrū lésī rī ādrézō rī, gō'dá òjílā Īsirā'élē ká yī 'á'dō trá mánā āzākā ākō. Ítōlē ĩtū-pá nā 'ásī nīlī sīsī 'álā rī, gólīyī rī trá ngā nyānyā rī'á 'dī'lā Kānānā 'á rī nyālē 'dī.

Tā Yásowā drī āgō lígú āndrē bē rī úsúzō rī

¹³ Nīngā sī, Yásowā 'á'dō bē drē ānyī Yérīkō rú rī, 'wāā rō, drílā āgō āzā ndrēzō ādré'á yī ágálē lígú āndrē bē. Yásowā drī ngāzō nīlī gólā ngálā gō'dá ĩjílā kī, "Nī rī'á ālō ājū 'bū 'bá āmākā 'ásī ngātā ājū-'bā-āzī 'ī yā?" ¹⁴ Āgō 'dī drī tā-drī lōgōzō kī, "Ā'dó kō ĩtī. Mā nōngā drī-'bā ājū 'bū 'bá Kúmú ká rī 'bá yī drīlī rī rō."

Yásowā drī 'dēzō vūdrī ĩnyákú drījī ĩnjīlā, gō'dá tā átázō kī, "Āmbā, má rī'á rú 'bū 'bá ānikā 'ī. Nī lē má ò'ē 'á'dō 'dī yā?"

¹⁵ Gō'dá drī-'bā ājū 'bū 'bá yī ká Kúmú Ôvāri ká rī 'dī drī tā átázō drílā kī, "Nī āngī ká'bókā ānikā volé. Nī rī nō ādré'á vō lānjā 'á." Gō'dá Yásowā drī 'èzō lā òzō átálē drílā rī tí.

Tā jārībā Yérīkō ká rúzō rī

6 ¹ Atī 'bárānjā gólā 'á'dō 'bá jārībā Yérīkō rú sī rī ká āā'bā trá kpāākū, gō'dá kpā rīzō lōkílā òjílā Īsirā'élē ká tāsī, òjílā āzākā ózō fī ngātā áfōō jārībā 'ásī kō. ² Kúmú Ôvāri drī tā átázō Yásowā drī kī, "Má ābī Yérīkō rī fē'á ní drīgā kúmú āngī gólākā bē gō'dá kpā ājū 'bū 'bá āmbā 'bá āmbā gólākā rī 'bá yī bē ndrī. ³ Nī gō'dá ājū 'bū 'bá ānikā rī 'bá yī bē ndrī, nī līpī rō dīrī gbāā jārībā 'dī rú sī āndālā ālō kāyī ālō 'á. Nī 'ē ĩtī āndālē āndālē kāyī nījī-kázīyā sī. ⁴ Drī-'bā lā'bí 'ē ká nījī-drī-lā-rī òtrō gūnyā ālō-ālō ĩyī drīgā sī, gōzō 'dēlē sīsī 'álā sāndūkū tā-drī lēlē ká trō 'bá rī 'bá yī drī. Gō'dá kāyī nījī-drī-lā-rī rī sī, ānī ājū 'bū 'bá ānikā yī bē drī līpīlī dīrī jārībā rī sī āndālā nījī-drī-lā-rī, 'dī lā'bí 'ē 'bá 'dī 'bá yī zāā gūnyā vō'á āndālē āndālē līpī-līpī gólīyīkā 'á. ⁵ Gō'dá gólīyī òvō gūnyā iyīkā 'ū'ū rō ālō ācē. Gō'dá ĩtī òzō nī āārī trá rī, òjílā ndrī òōtrē rō āmbā, gō'dá kōrō 'bárānjā jārībā ká 'á'dō útú'á. 'Dī gō'dá ājū 'bū 'bá yī ndrī ònī rō fīlī jārībā 'á."

⁶ Gō'dá Yásowā drī lā'bí 'ē 'bá rī 'bá yī āzīzō tā átázō drīlīyī kī, "Ānī āzā 'bá yī òtrō sāndūkū tā-drī lēlē ká, gō'dá ānī nījī-drī-lā-rī nō yī, nī 'dē sīsī gólīyī drī gūnyā ānikā yī bē." ⁷ Gō'dá gólā drī kpā tā 'bāzō òjílā drī ndrī ĩtōlē līpīlī dīrī jārībā āngī 'dī rú sī, 'dī gō'dá lōkī 'bá āzā yī ò'dē iyīkā sīsī sāndūkū tā-drī lēlē ká Kúmú Ôvāri ká 'dī lōkīlī. ⁸⁻⁹ ĩtī ózō Yásowā drī tā lā 'bālē trá rī tí, lōkī 'bá āzā 'bá yī drī 'dēzō sīsī lā'bí 'ē 'bá gólīyī rī 'bá gūnyā volé rī yī drī, gólīyī vósī rī, lā'bí 'ē 'bá sāndūkū tā-drī lēlē ká trō 'bá rī 'bá yī, gō'dá ājū 'bū 'bá āmbūkū drī 'dēzō volé, ózō Ôvāri drī lēlē rī tí. ĩtū-pá 'dī yī 'ásī ndrī rī, órī zāā

^b5:9 Rú Gīlīgálā 'dī tā ífī lā kī, 'trōlē volé'.

gūnyá vō'á. ¹⁰ Gō'dá Yásowā 'bā tā trá ōjilā drí ōtrézó kō kpá úlí átálé kō, té yí ōfē pávó trá rí. ¹¹ Ítí ōjilā 'dī 'bá yí drí nīzó lípílí díri jārībā rú sī sāndūkú Ōvāri ká 'dī bē ándālā ālō, ōzō Yásowā drí tā lá 'bālé trá rí tí. 'Dīn vósí rí, gólíyí drí ágōzō táyā 'á á'dú kōlè tólá. ^{12–13} Yásowā drí ngázó ákpá cīnó ázā rí sī, gō'dá ándālā rī lá sī, drī-'bá yí gō'dá ájū 'bū 'bá yí bē drí íyí lípízó díri jārībā rú sī, ōzō gólíyí rārē káyí sīsí nā 'á rí tí: lókí 'bá 'dē 'bá sīsí 'dī 'bá yí, drī-'bá nji-drī-lā-rī rí 'bá gūnyá vólé rí, drī-'bá gólíyí rí 'bá sāndūkú tā-drī lēlē ká trólé rí 'bá yí, gō'dá ájū 'bū 'bá āmbúkú 'dī 'bá yí bē. Ítú-pá 'dī yí sī ndrī, gūnyá zāā 'ū'á. ¹⁴ Káyí rī lá 'dī sī, drílíyí lípízó kpá ó'dí díri jārībā rú sī ándālā ālō, gō'dá ágōzō táyā 'á. Gólíyí 'è trá ítí káyí nji-káziyá sī.

¹⁵ Gō'dá káyí nji-drī-lā-rī sī, ítú drí áfōrē 'á, drílíyí ngázó lípílí kpá ó'dí díri jārībā rú sī, ōzō drílíyí 'elē trá sīsí nā tí, gō'dá káyí 'dī sī, gólíyí 'è tá 'dī trá ítí ándālā nji-drī-lā-rī. ¹⁶ Gō'dá ándālā nji-drī-lā-rī lá sī drílíyí lípírí díri 'dī 'á rí, drī-'bá 'dī yí drí 'erē ítólé gūnyá vólé ácē rí 'á rí, Yásowā drí tā 'bázó ōjilā drí ōtrélé úrú, gō'dá gólá kī, “Kúmú Ōvāri fē jārībā nō trá ānī drí! ¹⁷ Jārībā nō gō'dá ngá ndrī 'á lá rí yí bē, ícā trá úfúlí ndrī vólé ngá fēfē ró Kúmú Ōvāri drí. Cé ágō kpá 'bá Rāhábā áró lá yí bē á'dō ngá pá'á nī, tálá gólá lāpí lómígowá āmākā nī. ¹⁸ Gō'dá nī trō ngá āzākā kō ānī ífíí drí gólá 'ézó úfúlá ndrī rí. Ōzō nī ō'è trá rí, nī á'dō lāpō ángí ízā bē ásé'á ānī ōjilā Ísirā'elē ká drī. ¹⁹ Gō'dá ngá édélé sílívā, dáábō, bōronjī, gō'dá ngá āzā édélé ádī 'ásí rí, ó'bā gārā drī Kúmú Ōvāri drí. Áá'dō 'bā'á lá ēró Kúmú Ōvāri ká 'á.”

²⁰ Gō'dá ítí, drī-'bá 'dī yí drí gūnyá vōzó ácē, gō'dá 'wāā ró, ōjilā Ísirā'elē ká árílí bē rí, gólíyí drí ngázó ōtrélé úrú, gō'dá 'baránjā drí útúzó. Gō'dá ájū 'bū 'bá yí ndrī drí íyí nīzó fílí jārībā 'á gō'dá rúlá.

^{21–23} Gō'dá Yásowā drí tā átázó lómígowá rī tībē Rāhábā drí lāpílí trá 'dī 'bá yí drí kī, “Nī nī ágō kpá 'bá Rāhábā drí jó 'álá gólá rí lófólé áró lá yí bē ndrī, ōzō ānī drí tā lá 'bālé trá drílá rí tí.” Ítí drílíyí nīzó Rāhábā rí lófólé ívī jārībā 'ásí, kpākā ālō átá lá, ándré lá bē, lónyí lá yí, gō'dá áró āmbúkú lá yí bē. Lófō íyí gólíyí trá ndrī lāpílí ānyí táyā Ísirā'elē ká rú ngá pápā tāsí.

Gō'dá ájū 'bū 'bá Ísirā'elē ká 'dī 'bá yí fílí bē Yéríkō 'á rí, drílíyí ōjilā jārībā 'dī 'á rí yí úfúzó ndrī lígú ándré sī, ágō yí, ōkó yí, gō'dá 'dīyímvá yí ārākā yí bē ndrī. Drílíyí kpá ítí, kábjílkí, gō'dá dōngí yí bē ndrī úfúzó. ²⁴ Gō'dá drílíyí lāsí 'bēzó jārībā 'ásí ndrī vō drí vēzó túrú-túrú ngá 'á lá rí bē ndrī. Cé ngá gólá édélé trá dáábō 'ásí, sílívā 'ásí, bōronjī 'ásí gō'dá ádī 'ásí rí 'dī tībē drílíyí trólé trá 'bālé ēró Kúmú Ōvāri ká 'á rí. ²⁵ Gō'dá Yásowā pá ágō kpá 'bá Rāhábā trá áró lá yí bē ndrī, tálá gólá lāpí lómígowá rī gólá yí drí jōlélé trá Yéríkō 'álá nā yí trá dódó. (Gólá rí ózowá yí bē rí'á ōjilā Ísirā'elē ká yí lāfálé ácalé búúú káyí nō 'á.)

²⁶ Gō'dá Yéríkō rí rūrú vósí rí, Yásowā drí drī-mbílí sōzó ōjilā Ísirā'elē ká yí lífí ámbā-ámbā ró kī,

“Ōjilā ázā ālō 'è 'bá újúlí jārībā Yéríkō ká nō bēlē ó'dí rí,
á'dō 'bā'á lātrí Kúmú Ōvāri ká zélé.

Ōjilā gólá ítō 'bá jārībā nō bēlē ó'dí rí,
áá'dō mvá ágó gólákā sīsí rí fū'á tā lá tāsí.

Ōjilā gólá áttí 'baránjā lá ká rí édé 'bá ó'dí rí,
áá'dō mvá ágó ádú gólákā fū'á tā lá tāsí.”

²⁷ Ítí rí, Kúmú Ōvāri á'dō trá Yásowā bē, gō'dá gólá rí rú drí líkúzó 'bādrī 'ásí ndrī.

Tā gólá Ākánā drí tā ōnjí 'ézó rí

7 ¹ Tā 'bā'bā Kúmú Ōvāri ká ōjilā Ísirā'elē ká yí drí ngá āzākā trōzó kō Yéríkō 'ásí tībē 'é'á ízálá rí ínjjī kō. Ágō rú bē Ākánā rí ínjjī tā 'bā'bā 'dī kō. Gō'dá ítí rí, Kúmú Ōvāri trá ōmbā ró ōjilā Ísirā'elē ká yí bē. (Ākánā trá Kārímí rí mvá 'í, gō'dá Zābídí rí ózowá 'í, gō'dá gólá 'bāsúrú Zérā ká 'ásí, ōrī ázā Yúdā ká rí 'ásí.)

² Yásowā drí āgō āzā 'bá yí jōzō Yéríkō 'ásí nílí Áyí 'álá, itú drí āfōrē lésí Bētélē drí rí, ānyí Bētāvenē rú, tā 'bā'bā bē nízō lómígówá ró tā nílí vō nā tāsí. Gólíyí 'è bē ítí rí, ³ gólíyí gō trá volé tā lá átálé Yásowā drí kī, “Ícá kō òjílā ndrí drí 'dézō ājū bē Áyí drī. Ní jō ājū 'bū 'bá ndrí tólá ājū 'būlǐ kō, ní jō ājū 'bū 'bá cé ōzō kútú-rí ngátá nā kátí, tálá á'dó jārǐbā āngí 'í kō.” ⁴ Ítí rí, Yásowā drí ājū 'bū 'bá kútú-nā jōzō ājū 'būlǐ, gō'dá gólíyí ádrózō volé. ⁵ Āgō Áyí ká rí 'bá yí drí gólíyí drózō jārǐbā tǐ 'ásí jējē ró būúú calé vō rōvō ādǐ-ādǐ ká rí 'á, ājū 'bū 'bá āzā 'bá yí úfúzó ōzō nyá'dí-trá-drǐ-lá-ngá-múdrǐ-drǐ-lá-ngá-nǐ-kázíyá (36) kátí pávō 'á árārē lútú drǐlǐ lésí rí 'á. Gō'dá òjílā Ísirā'élē ká yí á'dó trá tā řsu ró gō'dá kpá ũrǐ ró.

⁶ Yásowā gō'dá drǐ-'bá Ísirā'élē ká yí bē drí ítá iyká ôsízō iyí rú sī izā sī, drǐlǐyí lō'dézō vūdrǐ sī sǎndūkú tā-drǐ lēlē Kúmu Óvārí ká rí ká ándrá, āyízō tólá būúú lǎnjátúlǐ bē, řnyákú dāzō iyí drǐ sī iyí izā á'dálé. ⁷ Gō'dá Yásowā kī, “Kúmu ngá ndrǐ drǐlǐ rí, ní ádrǐ ámā nōngá fēlē 'bāsúru Āmōrá ká yí drí úfúlǐ? Ní ádrǐ ámā nōngá izā fēzō ámā drǐ? Tí má á'dó rǐ'á ākpá áyágá Jōrōdēní rí 'á'á lé drǐ āzā rí lésí. ⁸ Ōó Kúmu, ājū-'bá-āzǐ ámáká yí ádrō ámā òjílā Ísirā'élē ká trá. Má á'dó 'e'á lá ángó tí yā? ⁹ Ōjílā Kānānā ká gō'dá òjílā ndrǐ 'bādrǐ nō 'á á'dó iyí tā nō ár'á. Gólíyí á'dó ámā ákǐ'á díri, gō'dá ámā úfúzó ndrǐ! Ní á'dó 'e'á lá ángó tí ōzō áni rú izāā kō rí?”

¹⁰ Óvārí kī Yásowā drí rí, “Ní ngá ũrú! Tálá á'dó 'í ní drí rǐzō āyǐlǐ řnyákú 'á ítí 'dǐ yā? ¹¹ Ōjílā Ísirā'élē ká yí 'è tā ònjí trá! Gólíyí nō tā 'bā'bā má drǐ 'balé gólíyí drí rōlé rí trá. Gólíyí trō ngá āzā 'bá yí gólíyí tā lá 'balé izálé volé rí trá. Gólíyí ũgū ngá trá lǎpǐlǐ kpākā ālō ngá iyká yí bē, gō'dá ònjō ádózó tā lá tāsí. ¹² Tálá 'dǐ 'dǐ òjílā Ísirā'élē ká yí drí ícázō kō iyí ājū-'bá-āzǐ yí pēlē rí. Ódrō gólíyí tálá gólíyí izā tā trá ní iyí nyāányá úfúzó! Má ícá kō rǐlǐ áni bē té ōzō ní řizā ngá gólíyí tā lá 'balé ní òtrō kō rí trá rí! ¹³ Ní ngá ũrú! Ní édē òjílā 'dǐ 'bá yí á'dólé ngbāngbá gólíyí 'balé njāā ánilǐ má ándrá. Ní áta gólíyí drí rǐlǐ njāā řdrú, tálá má, Kúmu Óvārí Ísirā'élē ká, 'e'á tā nō yí átálé, ‘Ōjílā Ísirā'élē ká, ní trō ngá ũrúkā gólíyí má drí tā lá 'balé áni drí izálé rí trá áni drǐ! Ní ícá kō ádrélé ājū-'bá-āzǐ ániká yí ándrá, té ōzō ní řizā ngá 'dǐ yí trá rí.’ ¹⁴ Ítí rí, ní áta gólíyí drí kī, cǐjǐnó rí, áá'dó gólíyí átrō'á má ándrá òri vó ró, òri gólá má drí épēlē rí áá'dó lōfō'á lá řsǐ 'álá 'bāsúru vó ró, 'bāsúru gólá má drí épēlē volé rí á'dó áfō'á řsǐ 'álá 'bā-tǐ vó ró, 'bā-tǐ gólá má drí épēlē volé rí á'dó áfō'á řsǐ 'álá álō-álō. ¹⁵ Ōjílā má drí épēlē rí gō'dá úsúlǐ ngá gólíyí tā lá 'balé izálé rí yí bē rí, áá'dó gólá rí zǎ'á lá volé řsǐ sī 'bā-tǐ góláká bē gō'dá ngá góláká yí bē ndrǐ, tálá gólá átrō ānyí āngí trá òjílā Ísirā'élē ká drǐ gō'dá gólá nō tā 'bā'bā ámáká trá.”

¹⁶ Ídrú rí tǐ ákpā cǐjǐnó, Yásowā drí òjílā Ísirā'élē ká yí āzǐzó ndrǐ Óvārí ándrá òri vó ró, gō'dá òri Yúdā ká épēzó volé. ¹⁷ Drǐlǐ òri Yúdā ká lōfōzó volé 'bāsúru vó ró, gō'dá 'bāsúru Zérā ká épēzó volé. Gō'dá drǐlǐ 'bāsúru Zérā ká rí lōfōzó volé 'bā-tǐ vó ró, gō'dá 'bā-tǐ Zábídǐ ká épēzó volé. ¹⁸ Drǐlǐ gō'dá 'bā-tǐ Zábídǐ ká lōfōzó volé álō-álō, gō'dá Ákánā, Kārímí rí mǐvǐ Zábídǐ rí ózōwá rí épēzó. ¹⁹ Yásowā drí tá átaxó drǐlǐ kī, “Ámā mǐvǐ, ní áta tá mbǐ nōngá Kúmu Óvārí Ísirā'élē ká ándrá, gō'dá ní lōfō tá ònjí ániká. Ní áta má drí ngbāāngbānō tá gólá ní drǐ 'éle rí. Ní ũjū tá ázāká lǎpǐlǐ má drí kō.”

²⁰ Ákánā kī, “Pǎtǐlǐ ró, má 'é tá ònjí trá Kúmu Óvārí rí, gō'dá nōō rǐ'á tá gólá má drǐ 'éle trá rí 'dǐ. ²¹ Ngá gólíyí ámā drí úsúlǐ rí 'bá yí lǎfálé sǐ rí, má ndrē ítá ácē súsū ró Bābílōnā lé 'bá ká rí tǐ rí trá, gō'dá kǐlō rǐ sǐlǐvǐ ká, gō'dá núsú kǐlō dáābō ká bē. Má lē ngá 'dǐ 'bá yí trá rōō 'dǐ, má drǐ trōzó lá. Ní á'dó úsú'á lá, má lǎpǐ trá gūgū ámáká 'á 'bú 'á tólá, cú sǐlǐvǐ bē vūdrǐ lésí ró.”

²² Ítí rí, Yásowā drí āgō āzā 'bá yí jōzō, drǐlǐyí rǎzō gūgū Ákánā ká 'álá, gō'dá ngá 'dǐ 'bá yí úsúlǐ pǎtǐlǐ, ó'bā trá 'bú 'á tólá cú sǐlǐvǐ bē vūdrǐ lésí. ²³ Drǐlǐyí lōfōzó lá volé gūgū 'ásí, trólē Yásowā ngálá gō'dá òjílā ndrǐ Ísirā'élē ká yí bē. Drǐlǐyí 'bázō lá vūdrǐ Kúmu Óvārí ándrá. ²⁴ Yásowā gō'dá òjílā Ísirā'élē ká yí bē ndrǐ, drǐlǐyí Ákánā rí rüzō trólē ngá gólíyí drǐlǐ ũgúlǐ rí 'bá yí bē, kpākā álō mǐvǐ lá yí bē ndrǐ, ítǐ góláká yí, dōngí yí, gō'dá kǎpǐlǐkǐ yí, gūgū góláká, gō'dá ngá ndrǐ drǐlǐ á'dózó 'dǐ bē lá rí, drǐlǐyí trōzó lá řǎřǎ izā ká 'á. ²⁵ Gō'dá Yásowā kī Ákánā drí rí, “Tálá á'dó 'í ní drí lǎņō nōtǐ nō átrōzó ámā drǐlǐ yā?”

Kúmú Ôvâri â'dô lânō âtrō'á ngbāangbānō ní drīŋ!" Ōjilā ndrī drī Ākáná rī lúvūzō kúnj mvá sī drālē, drīlīyī kpá 'bā-tī góláká lúvūzō kúnj mvá sī gō'dá zāzō lá lāsī sī ngá góláká yī bē ndrī. ²⁶ Drīlīyī kúnj úngū ángj ángj trōzō 'bālē drī lá yī, â'dô trá tólá búúú ândrō nō. 'Dīī tá gólá ōjilā drī rīzō zāā vō 'dī rú lá zīlī fāfā Īzā ká rī.

Āwā āmbá Ôvâri ká ōjilā Īsirā'élē ká rú rī â'dī trá ndrī.

Tā gólá ōjilā Īsirā'élē ká drī jārībā Áyī ká ĭzāzō rī

8 ¹ Kúmú Ôvâri kī Yásowā drī rī, "Ní trō ājū 'bū 'bá ániká yī ndrī ní bē nīzō ī'dī bē lá Áyī 'álá. Nī 'ē ūrī kō, gō'dá nī įšu tā kō. Má â'dô ānī 'bā'á mbārāká bē gārā kōrō kúmú ángj Áyī ká drīŋ sī gólá rī pēlē ōjilā góláká yī bē, jārībā gō'dá 'bādrī bē â'dô 'bā'á ániká 'ī. ² Nī â'dô tá 'ē'á Áyī drī kúmú ángj lá bē ōzō ānī drī 'élē trá Yérīkō drī kúmú ángj lá bē rī tí. Gō'dá ngbāangbānō rī, nī â'dô ngá gólīyīká āzā 'bá yī trō'á kōrōnyā 'bá ká yī bē ānī nyānyā drī. Nī ēdē ānī njāā 'dēlē jārībā 'dī drīŋ ājū bē ānī lāpī-lāpī sī ūgúlī lésī rō."

³ Ítī rī, Yásowā drī īyī ēdēzō njāā 'ēzō nīlī Áyī 'álá ājū 'bū 'bá íyīká yī bē ndrī. Drīlā ājū 'bū 'bá tándī rōō rī yī epēzō kútū nyā'dī-trá-drī-lā-ngá-mūdrī (30,000) tā átázō drīlīyī nīzō ngáčī 'dī sī ⁴ tá 'bā'bā nō yī sī, "Nī lāpī rī jārībā ūgúlī lésī rī 'á, gō'dá â'dô kō jējē rō jārībā rú sī, nī rī njāā ājū 'būlī. ⁵ Má gō'dá ājū 'bū 'bá ámáká āmbúkū lá yī bē, má â'dô nī'á anyī jārībā 'dī rú. Ōzō ājū 'bū 'bá Áyī ká yī ōngá īyī trá ājū 'būlī ámá bē rī, má â'dô rú jā'á rālē volé nyé ōzō amā drī 'élē trá sīsī nā tí. ⁶ Gólīyī â'dô amā drō'á búúú amā drī gólīyī ēsēzō jējē rō jārībā rú sī. Gólīyī â'dô įšu'á lá kī, má rī rālē volé īyī tāsī ūrī drī, ōzō amā drī 'élē trá sīsī nā rī tí. ⁷ Gō'dá nī gō rō áfōlē rú lāpī vō 'ásī gō'dá jārībā rūlī. Kúmú Ôvâri ániká rī â'dô fē'á lá ānī drī. ⁸ Ōzō nī ūrū jārībā rī 'dī trá rī, nī zā rō lāsī sī, nyé ōzō Kúmú Ôvâri drī tá lá 'bālē trá rī kátī. Nōō rī'á tá 'bā'bā 'ī ānī drī." ⁹ Ítī rī, Yásowā drī gólīyī jōzō volé, gō'dá gólīyī drī nīzō vō rū lāpī ká rī 'álá gō'dá rīlī tēlā tólá, gólē įtū drī fīrī lésī rō Áyī drī, Bētēlē yī lāfālē Áyī bē rī 'á. Yásowā yī kō ā'dú ngáčī 'dī sī ākpā táyā 'á níngá.

¹⁰ Ākpā cījīnō Yásowā drī ngāzō ūrū, gō'dá ājū 'bū 'bá yī ājīlī kpākā ālō. Gō'dá gólá kpá drī-'bá Īsirā'élē ká yī bē drī gólīyī drīzō nīlī Áyī 'álá. ¹¹ Yásowā gō'dá ājū 'bū 'bá íyīká bē, drīlīyī nīzō kōrō lāŋj rīzō fīlī jārībā 'álá rī 'ásī, gō'dá táyā 'bālē gólē drī-lījī drīŋ lésī rō, fāfā bē īyī lāfālē 'á Áyī bē. ¹² Drīlā ājū 'bū 'bá āzā 'bá yī trōzō ōzō kútū-njī kátī gō'dá gólīyī 'bālē vō rú lāpī ká 'á gólē įtū drī fīrī lésī rō jārībā drī rī 'á, Áyī yī lāfālē 'á Bētēlē bē. ¹³ Ājū 'bū 'bá yī ēdē drī njāā ājū 'būlī ōjilā Áyī ká bē, gólīyī táyā 'á rī yī bē tólá gólē drī-lījī lésī rī yī, gō'dá āmbúkū lá íyīká gólē įtū drī fīrī lésī rō. Yásowā kō ā'dú trá fāfā 'á. ¹⁴ Gō'dá kúmú ángj Áyī ká nā ndrē bē Yásowā ājū 'bū 'bá góláká yī bē rī, drīlīyī āngázō 'wāā rō ājū 'bū 'bá íyīká yī bē ndrī áfōlē árálē kōrō fāfā Jōrōdénī ká 'ásī ājū 'būlī ōjilā Īsirā'élē ká yī bē vō gólá sīsī drīlīyī rú fūzō 'á lá rī 'á, nījī kō kī, áá'dō 'dē'á īyī drīŋ ājū bē ūgúlī lésī rō.

¹⁵ Yásowā gō'dá ājū 'bū 'bá íyīká yī bē drī mānī 'ēzō, ōzō ōrī īyī drō'á rī tí, gō'dá drīlīyī rāzō volé kōrō vō 'āī 'ásī. ¹⁶ Ājū 'bū 'bá ndrī jārībā 'á rī ājāŋj trá kpākā ālō 'dēlē gólīyī vōsī, gō'dá ōzō gólīyī drī rīrī Yásowā yī drōlē rī kátī rī, 'bá gólīyī trá nīlī jējē rō jārībā rú sī.

¹⁷ Ājū 'bū 'bá ndrī Áyī ká yī drī 'dēzō ōjilā Īsirā'élē ká vō, gō'dá āŋj tī jārībā ká āyélē hūwā ōjilā āzāká ákō lōkīlā.

¹⁸ Gō'dá Kúmú Ôvâri kī Yásowā drī rī, "Ní jā ājū ācē ániká sī lá gólē Áyī ngálá rō. Má ábī rī'á fē'á lá ānī drī." Yásowā drī 'ēzō lá ōzō átálē trá drīlā rī tí. ¹⁹ Gólá drī īyī drī ĩngārē ājū bē rī 'á rī, 'wāā rō, ājū 'bū 'bá īyī lāpī 'bá rī yī drī ngāzō ūrū rālē jārībā 'álá, nī'á rūlā. Kōrō drīlīyī lāsī sōzō jārībā rī 'dī 'á. ²⁰ Gō'dá ājū 'bū 'bá Áyī ká yī ndrélē bē vō volé rī, drīlīyī ōcīkā ndrēzō ngā'á ūrū. Pávō āzā yū drīlīyī ngá pāzō, tālā ōjilā Īsirā'élē ká gólīyī rā 'bá trá vō 'āī 'ásī rī yī ājā rū īyī trá gólīyī 'būlī. ²¹ Nī ndrē drē, Yásowā gō'dá ājū 'bū 'bá íyīká bē ndrélē bē īyī āzī-āzī yī trō jārībā trá gō'dá rī'á vē'á rī, gólīyī ājā rú trá 'tōlē ājū 'bū 'bá Áyī ká yī úfūlī. ²² Ājū 'bū 'bá Īsirā'élē ká jārībā 'álá rī yī drī īyī ānīzō fīlī ājū 'á. Ítī rī, ājū 'bū 'bá Áyī ká yī ūsū vō lá trá kī, ājū 'bū 'bá Īsirā'élē ká yī trá drīrī īyī rú sī, gō'dá úfūfū ājū 'bū 'bá Áyī ká yī trá ndrī. Ōjilā ālō lākī kō, gō'dá ōjilā āzāká pá ngá kō, ²³ cé kúmú ángj Áyī ká rī 'dī, gólá rī rūzō gō'dá trōzō lá Yásowā ngálá. ²⁴ Ājū 'bū 'bá Īsirā'élē ká yī

úfū ājū 'bū 'bá Áyī ká trá ndrī vō 'á'í tībē drīlīyī gólīyī drōzō 'álá 'ásī rī 'á. Gō'dá gólīyī drī gōzō volé Áyī 'álá, nī'á ōjīlā tólá nā yī úfūlī ndrī. ²⁵⁻²⁶ Dñī Yásowā íyiká trá zāā ājū ācē sī ējē'á gōlé Áyī ngálá ró, gō'dá 'bāā vūdrī kō, té ōjīlā Áyī ká 'dī 'bá yī úfūlī ndrī. Ōjīlā ndrī Áyī ká úfūlī trá káyī nā tú rī rī'á kútū-mūdrī-drī-lā-rī (12,000), āgō ōkō yī bē ndrī. ²⁷ Ōjīlā Īsīrā'élē ká yī drī kōrōnyā 'bá ká gō'dá ngá āzā 'bá yī gólīyī drī rūlī trá jārībā 'á rī yī trōzō īyī nyāányā drī, ōzō Ōvārī drī tā lá átálé trá Yásowā drī rī tí. ²⁸ Yásowā drī Áyī rī zázō áyélé ándrō ró. Drē zāā bē ītī būūū ándrō nō. ²⁹ Drīlā kúmú āngī Áyī ká 'ízō fē drīī, gō'dá āvō lá áyézō tólá būūū lānjātūlī bē. Ītū drī firī 'á rī, Yásowā drī tā 'bāzō āvō lá īnjīlī trōlé volé gō'dá vūlī vūdrī ātī tī gólá rīzō fīlī jārībā Áyī ká 'álá rī 'á. Drīlīyī kúnī ūngū āngī āngī lō'bāzō drī lā, bē tólá būūū ándrō nō.

Tā Yásowā drī tā 'bā'bā Ōvārī ká zīzō únī Ēbālā 'álá rī

³⁰ Gō'dá nīngá sī, Yásowā drī vō ngá fēfē fēzō drī lā rī ēdézō únī Ēbālā drīī Kúmú Ōvārī Īsīrā'élē ká drī. ³¹ Gólá ēdē vō 'dī trá ōzō Músā lājō'bá Ōvārī ká rī drī tā lā 'bālē trá ōjīlā Īsīrā'élē ká yī drī rī tí. Gólá ēdē trá kúnī mvá gólīyī ēdélē ādī sī kō rī 'bá yī sī. Drī lā 'á rī, gólīyī rī kōrōnyā līlī zālē Kúmú Ōvārī drī, gō'dá ngá fēfē 'ā āmū ká rī yī fēlé drīlā. ³² Tólá ōjīlā Īsīrā'élē ká līfī drī 'á rī, Yásowā drī tā 'bā'bā Músā ká mūdī rī ōsīzō tā īgī-īgī ró kúnī 'dī yī drīī ōzō Ōvārī drī īgīlī trá Músā drī rī tí. ³³ Ōjīlā Īsīrā'élē ká yī, drī-'bā íyiká yī bē, tā kī 'bá yī bē, gō'dá kpá ōjīlā lídī gólīyī lāfálē rī yī bē drī īyī ādrézō sāndúkū tā-drī lēlé ká gārā lā 'ásī līfī jalé gólē lā'bī 'ē 'bá Lāvī ká gólīyī sāndúkū 'dī ātrō 'bá trá rī ngálá. Ōjīlā ūrūkā jā īyī ūgūlī únī Gērīzīmī drī gō'dá ūrūkā lā yī jā ūgūlī únī Ēbālā drī dáādā ró. Músā lājō'bá Kúmú Ōvārī ká 'bá tā nō yī trá drīlīyī 'élē ōzō ĩtū āacā trá drīlīyī ōrē úsúzó rī. ³⁴ Gō'dá Yásowā drī tā 'bā'bā ndrī zīzō ngbálá-ngbálá, ngīngī lā tā ōrē yī ká gō'dá tā lātrī yī ká bē, ōzō īgīlī trá búkū tā 'bā'bā ká Ōvārī ká rī 'á rī tí. ³⁵ Tā 'bā'bā ndrī Músā ká 'dī 'bá yī, Yásowā drī zīzō lā ālō-ālō ōjīlā ndrī rú ē'bē 'bá tólá nā 'bá yī drī, āgō yī, ōkō yī, 'dīyīmvá, gō'dá kpá ōjīlā lídī rī 'bá gólīyī lāfálē 'á rī yī drī.

Tā ōjīlā Gībēyōnī ká drī Yásowā yī ādózō rī

9 ¹ Tā ōjīlā Īsīrā'élē ká drī vō trōzō nā yī tā lā lā'bū trá vō 'ásī ndrī. Kúmú āngī āngī gōlé ĩtū drī firī lésī áyágá Jōrōdēnī ká drī rī ārī īyī tā 'dī yī trá ndrī, gólīyī rī 'bá únī lāfálē sī rī, lūtū yī drīī sī, gō'dá kpá līmvū āndrē Mēdītērēnī lāgātī sī ndrī calé būūū Lēbānānā 'álá drī-lījī drīī rī. 'Dñī yī rī'á kúmú āngī ōrī Hītī ká, Amórā ká, Kānānā ká, Pērīzī ká, Hīvī ká, gō'dá Jēbūsā ká yī drīlī ndrī. ² Gō'dá drīlīyī rú ē'bēzō ndrī 'dó vō ālō 'á mbārākā úsúlī ājū 'būzō Yásowā yī ōjīlā Īsīrā'élē ká yī bē.

³ Gō'dá ōjīlā Gībēyōnī ká 'dó 'bá ōrī Hītī ká 'ásī rī, ārī īyī bē tā gólá Yásowā yī drī 'élē trá Yérīkō drī Áyī bē rī, ⁴ drīlīyī tā 'bāzō gólá rī ādózō. Drīlīyī ngá nyānyā ākū ātrōzō ngá ākū āzā 'bá yī bē lōsōlé kōmvō ākū rī 'bá yī 'ásī ōmbélé dōngī yī drīī ūpúwá ōdrá ká bēlé f'dá sī rī 'bá yī bē. ⁵ Drīlīyī itá ākū ōsī 'bá trá rī 'bá yī sōzō f'dī, gō'dá ká'bōkā ākū lōsélē trá rī 'bá yī bē. Āmbātā gólīyī drī trōlé rī trá rī'á āmbā-āmbā ró gō'dá kpá nā trá. ⁶ Gō'dá drīlīyī nīzō táyā Gilīgálá 'á rī 'álá, gō'dá tā átázō Yásowā drī ōjīlā Īsīrā'élē ká yī bē kī, "Mā ānī trá vō jējē lésī. Mā lē ānī drī tā-drī kōlé ōmbélé ālō āmā bē." ⁷ Gō'dá ōjīlā Īsīrā'élē ká yī kī, "Mā ā'dó tā-drī kō'á ōmbélé ālō ānī bē ā'dó tāsī yā? Āzā ngá sī, nī rī rīlī ākpá ānyī nōngá rī." ⁸ Drīlīyī tā átázō Yásowā drī kī, "Āmā rī'á njāā rú ĩ'būlī ānī drī."

Gō'dá Yásowā drī gólīyī ĩjīzō kī, "Ānī ā'dī f'dī yā? Nī ānī āngō lésī yā?" ⁹ Gō'dá drīlīyī f'dīgówá nō ngīzō gólá drī kī, "Āmbā, mā ānī trá vō jējē lésī, tālā mā ārī Kúmú Ōvārī āniká tā lā trá. Mā ārī tā ndrī gólá drī 'élē ānī tāsī Māsīrī 'álá rī trá, ¹⁰ gō'dá kpá tā gólá drī 'élē kúmú āngī āngī rī ōrī Amórā ká drī gólē ĩtū drī āfōrē lésī áyágá Jōrōdēnī ká drī rī trá, kúmú āngī rú bē Sīhónā jārībā Hēsābónō 'á gō'dá kúmú āngī rú bē Ógō 'bādrī Bāsānā ká 'ásī gólá rī 'bá jārībā Āsītārótá 'á rī. ¹¹ Drī-'bā āmākā yī gō'dá ōjīlā ndrī tībē rī 'bá 'bādrī āmākā 'á rī yī ātā tā trá āmā drī ngá nyānyā ēdézō njāā ācī tāsī ānīzō rú úsúlī ānī bē. Āātā trá āmā drī āmā nyāányā fēlé rú ĩ'bū 'bá āniká ró, gō'dá ānī ĩjīlī tā-drī kōlé ōmbélé ālō āmā

bē. ¹² Ní ndrē drē āmbātā āmākā yī. Mā āyélé bē 'bā gō'dá ítōzō ānīlī rú úsúlī ānī bē rī, drē rī'á āmē-āmē ró. Gō'dá ní ndrē! Ngbāāngbānō rī, gō'dá trá āmbā-āmbā ró kpá āṅá ró. ¹³ Mā dá ōdrá bē ūpúwá nō yī 'á rī, gólīyī drē ó'dí ró, gō'dá ní ndrē drē, ósī īyī trá. Ítá āmākā yī gō'dá ká'bókā āmākā yī bē ākú trá ndrī ācī ācē nō drī."

¹⁴ Ōjīlā Īsīrā'élē ká yī drī ngá nyanya ūrūkā 'dī 'bá yī trōzō gólīyī drīgá sī, gō'dá ījī īyī Kúmú Ōvārī kō tā 'dī tāsī. ¹⁵ Yásowā drī tā-drī kōzō ōmbélé ālō ōjīlā Ībēyónī ká bē, gō'dá kō īyī tā-drī trá gólīyī drī rīzō lédrē-lédrē ró. Drī-'bā Īsīrā'élē ká yī drī tā 'bā'bā 'bāzō látrírī sī īyī drī tā-drī lā 'élē.

¹⁶ Kāyī nā tā-drī kōkō 'dī vósī rī, ōjīlā Īsīrā'élē ká yī drī vó lā úsúzó kī, pātīī 'bādrī ōjīlā 'dī 'bá yī ká rī'á ānyī. ¹⁷ Ōjīlā Īsīrā'élē ká yī drī ítōzō nīlī ōjīlā 'dī 'bá yī ndálē, gō'dá kāyī nā 'á rī, drīlīyī cāzō jārībā gólīyī ōjīlā 'dī yī drī rīzō rīlī 'á lā rī 'á: Ībēyónī, Kēfirā, Bērótā, gō'dá Kīrīyātā Jēyārī bē. ¹⁸ Gō'dá ōjīlā Īsīrā'élē ká ícā kō ōjīlā 'dī 'bá yī úfúlī, tálā drī-'bā gólīyīkā 'bā tā trá látrírī sī Kúmú Ōvārī rī rú sī. Ōjīlā Īsīrā'élē ká drī ngāzō tā átálē ōmbā sī drī-'bā īyīkā bē tā 'dī tāsī. ¹⁹ Gō'dá drī-'bā 'dī 'bá yī drī tā lōgōzō kī, "Mā kō tā-drī trá ōmbélé ālō gólīyī bē látrírī sī Kúmú Ōvārī rī rú sī. Ngbāāngbānō mā ícā kō gólīyī 'élē ōnjī ró. ²⁰ Mā ā'dō gólīyī āyē'á rīlī tā āzā ākó, tálā tā-drī kōkō āmākā gólīyī bē rī tāsī. Ōzō mā ō'ē gólīyī ōnjī ró rī, Ōvārī ā'dō lāṅō āfē'á āmā drī. ²¹ Gólīyī ōrī, gō'dá lōsī gólīyīkā āā'dō lāsī pá gālē gō'dá līmuvū ābélē āmā drī." Ōjīlā Īsīrā'élē ká 'dī 'bá yī drī tā-drī lēzō tā īsū gólīyīkā 'dī 'á.

²² Ítī rī, Yásowā drī tā 'bāzō ōjīlā Ībēyónī ká yī ātrōlē yī āndrá, gō'dá drīlā gólīyī ījízō kī, "Tálā ā'dō 'ī ānī drī āmā ādózō kī, yī ā'dō jējē ró, tākō nī rī kō ānyī nōngá yā? ²³ Tā ānī drī 'élē 'dī tāsī rī, Kúmú Ōvārī kī tā ānīkā trá tā ōnjī 'bā ró. Ōjīlā ānīkā yī ā'dō 'bā'á zāā rú ī'bū 'bā ró lāsī pá gālē gō'dá līmuvū ābélē vō lānjā Ōvārī ká 'á."

²⁴ Drīlīyī tā lōgōzō kī, "Āmbā, mā 'ē ítī, tálā mā úsú vó lā trá kī, pātīī ró Kúmú Ōvārī ānīkā rī 'bā tā trá lājō'bā īyīkā Músā drī kī, yī ā'dō 'bādrī nō ndrī fē'á ānī drī, gō'dá gólā 'bā tā trá ānī drī ōjīlā 'á lā rī yī úfúzó ndrī, nī ōtírī nī sīsī 'álā ājū 'bū'bū bē rī. Mā 'ē tā 'dī, tálā āmā ūrī ró ānī tāsī, gō'dá āmā kpá ūrī ró āmā lóvō-lóvō tāsī. ²⁵ Ngbāāngbānō āmā trá ānī drīgá, nī 'ē āmā drī tā gólā ānī drī īsúlī mbī rī."

²⁶ Nōō tā Yásowā drī 'élē rī 'īdī: Drīlā gólīyī lōkízō, gō'dá gólā āyē ōjīlā Īsīrā'élē ká drī gólīyī úfúlī kō. ²⁷ Gō'dá ākpā ítū ālō 'dī 'á, drīlā gólīyī 'bāzō rú ī'bū 'bā yī ró, lāsī pá gālē gō'dá līmuvū ābélē ōjīlā Īsīrā'élē ká drī vō kōrōnyā zā ká Ōvārī drī rī 'álā. Būúú āndrō nō, gólīyī rī zāā tā 'dī 'élē ítī vō Kúmú Ōvārī drī épélē īyī īnjízō 'á lā rī 'á.

Tā gólā ōjīlā Āmórā ká yī pēzō ājū sī rī

10 ¹ Kúmú āngī Yērōsālēmā ká, Ādōnizédékē, drī tā árizō kī, Yásowā yī rú gō'dá úfū jārībā Āyī ká trá gō'dá fū kúmú āngī lā trá, nyē ōzō drīlā 'élē trá Yērīkō drī kúmú āngī lā bē rī tí. Gólā ári kpá trá kī, ōjīlā Ībēyónī ká kō īyī tā-drī trá ōmbélé ālō ōjīlā Īsīrā'élē ká yī bē gō'dá ā'dō īyī trá rī'á gólīyī lāfálē. ² Ōjīlā Yērōsālēmā ká trá ūrī ró rōō tā 'dī tāsī, tálā Ībēyónī rī'á jārībā āngī 'ī, ōzō jārībā āzā 'bá yī ā'dō 'bá cú kúmú āngī bē rī tí. Gólā rī'á āngī gārā Āyī drīī sī, gō'dá ājū 'bū 'bá yī gólākā rī'á īyī ājū 'bū 'bá tándī 'ī. ³ Ítī rī, Ādōnizédékē drī vōrā jōzō tā 'dī tāsī kúmú āngī Hōhámī jārībā Hēbērónā ká drī, kúmú āngī Pírámī jārībā Jārāmótā ká drī, kúmú āngī Jáfīyā jārībā Lākísī ká drī, gō'dá kúmú āngī Dēbírī jārībā Ēgīlónī ká bē kī, ⁴ "Nī ānī āmā pālē, mā 'bū ró jārībā Ībēyónī ká, tálā ōjīlā 'á lā rī kō tā-drī trá ōmbélé ālō Yásowā gō'dá ōjīlā Īsīrā'élē ká yī bē." ⁵ Kúmú āngī āngī njī ōrī Āmórā ká 'dī yī, kúmú Yērōsālēmā ká, Hēbērónā ká, Jārāmótā ká, Lākísī ká, gō'dá Ēgīlónī ká, drīlīyī rú 'ēbézō vō ālō 'á ājū 'bū 'bá īyīkā yī bē mbārākā úsúlī. Drīlīyī 'dēzō drī Ībēyónī rú sī, gō'dá ítōzō ājū 'būlī.

⁶ Āgō Ībēyónī ká yī drī vōrā jōzō Yásowā drī táyā 'á Gīlīgálā 'álā kī, "Āmbā, ní āyē āmā kō! Nī ānī 'wāā āmā pālē! Kúmú āngī āngī Āmórā ká ndrī vō únī bē rī 'bá yī lēsī 'ē'bē īyī rú trá vō ālō 'á 'délē āmā drī!"

⁷Ítí rí, Yásowā gō'dá ājū 'bū 'bá íyíká yí bē ndrī, drīlīyí ítōzō nīlī Gīlīgālā 'ásí. ⁸Gō'dá Kúmú Ôvārī drī tā átázō Yásowā drī kí, “Ní á'dò ūrī ró kò gólīyí tāsī. Má fē mbārākā trá ní drī gólīyí pēzō. Ōjílā ālò gólīyí 'ásí ícá kò ádrélé ní ándrá.”

⁹Gō'dá ngáčī gīrī, Yásowā gō'dá ājū 'bū 'bá íyíká yí bē drī nízō Gīlīgālā 'ásí cālē būū Gībēyóní 'álā, gō'dá drīlīyí 'dézō ājū bē ājū 'bū 'bá Āmórā kà rú nyī rō. ¹⁰Kúmú Ôvārī drī ājū 'bū 'bá Āmórā kà yí 'bázō ūrī ró rōō, gólīyí òtírī ājū 'bū 'bá Ísírā'élē kà 'dī 'bá yí ndrēē rī. Gō'dá ājū 'bū 'bá Ísírā'élē kà yí drī gólīyí úfúzō rōō tólā jārībā Gībēyóní ká tí, gō'dá āmbúkú lá yí lādrózō úní lāfálé sī álólé vūdrī 'álā kòrō Bétē Hōrónā rī áyélé, zāā ājū 'bū 'bū bē nīlī drī-ágó drī 'álā būū Āzékā gō'dá kpá Mākédá bē rī 'álā. ¹¹Ājū 'bū 'bá Āmórā kà yí òtírī rī rālē ājū 'bū 'bá Ísírā'élē kà yí drīgá sī álólé vūdrī 'álā rī, Kúmú Ôvārī drī sī āngí āngí 'bázō l'òdélé gólīyí drī ōnjí ró pávó rízō nīlī Āzékā 'álā rī 'ásí. Āmbá vò lá yí úúfú trá sī sī kòrō ājū 'bū 'bá Ísírā'élē kà yí drī úfúlí rī drī sī.

¹²Kāyī 'dī sī, Kúmú Ôvārī fē mbārākā nī ājū 'bū 'bá Ísírā'élē kà yí drī ājū 'bū 'bá Āmórā kà yí pēzō. Yásowā átā tā trá Kúmú Ôvārī drī rātāā 'ē'ē sī ājū 'bū 'bá Ísírā'élē kà yí ándrá kí,

“Ítú, ní ádrē zāā ítí Gībēyóní drīlī,

párá, ní ádrē zāā fāfā Āyījalónā kà drīlī.”

¹³Ítú drī ádrézō zāā ítí gō'dá párá nī kò būū ājū 'bū 'bá Ísírā'élē kà yí drī ājū-'bá-āzī íyíká tā lá ndézō. Tā nò íngí trá búkú Jásará kà 'á. Ítú ádrē trá zāā 'būú ító 'á 'á, gō'dá nī kò vūdrī 'álā kāyī ālò sī ndrī. ¹⁴Sīsī lá sī, gō'dá ākú ró rī, kāyī á'dò 'bá 'dīlī tī rī yú, Kúmú Ôvārī drī tā ōjílā mvá drī 'bálē rī 'ézō ítí. Kúmú Ôvārī pá ōjílā Ísírā'élē kà trá ājū 'bū 'bū sī.

¹⁵Dī vósí rī, Yásowā ājū 'bū 'bá íyíká yí bē drī íyí gōzō volé táyā 'á Gīlīgālā 'álā.

Tā gólā Yásowā drī kúmú āngí āngí njī Āmórā kà 'dī 'bá yí úrúzó rī

¹⁶Á'dò kpálé ítí rī, kúmú āngí āngí njī Āmórā kà 'dī 'bá yí rā íyí trá ājū 'ásí rú lāpílí ūgí 'á Mākédá 'álā. ¹⁷Ōjílā āzā 'bá yí drī gólīyí úsúzó, gō'dá tā áti-áti jōzō vò gólīyí drī íyí lāpízō 'á lá rī tā lá átalé Yásowā drī. ¹⁸Yásowā drī tā 'bázō ājū 'bū 'bá íyíká yí drī kí, “Mí nī kúní ūngú āngí āngí līlīlī 'bálé ūgí 'dī tī kpāákú. Nī 'bā ró ājū 'bū 'bá āzā 'bá yí lóklīlā. ¹⁹Gō'dá ānī nyāānyā ōrī tólā kò, mí nī āniká zāā ājū-'bá-āzī āmákā Āmórā yí vósí, gō'dá nī 'bū ró gólīyí gólé ūgílí lésí ró. Nī áyē gólīyí kò cālē jārībā gólīyíká yí 'ásí. Kúmú Ôvārī fē mbārākā trá ānī drī gólīyí pēzō.” ²⁰Ítí rī, Yásowā yí ājū 'bū 'bá íyíká yí bē drī nízō ājū-'bá-āzī íyíká Āmórā ró rī yí úfúlí. Gbò lé rī, āzā 'bá yí drī vò úsúzó ngá pázō cú kòrō 'bārānjā tī jārībā íyíká kà 'ásí, úúfú gólīyí kò. ²¹Dī vósí rī, ājū 'bū 'bá Yásowā kà yí drī āgōzō ndrī rú'ba á'dí sī gólā ngálā táyā gólīyíká Mākédá 'álā rī 'á. Ōjílā ndrī á'dò trá ūrī ró tā ōnjí átalé ōjílā Ísírā'élē kà yí rú.

²²Gō'dá Yásowā kí, “Nī njī ūgí 'dī tī lá, ní átrò ró kúmú āngí āngí 'dī 'bá yí ívī má ngáā nólé.” ²³Ítí rī, ūgí tī 'dī njízō, gō'dá kúmú āngí Yērōsālēmā kà, Hēbērónā kà, Jārāmótā kà, Lākísí kà, gō'dá Ēgīlóní kà yí l'òfózō ndrī ívī, ²⁴ádrīlī Yásowā ngálā. Gō'dá Yásowā drī ājū 'bū 'bá íyíká āzízō ndrī yí ngálā, gō'dá Yásowā drī tā 'bázō kúmú āngí āngí njī 'dī 'bá yí drī áyílí vūdrī, gō'dá tā 'bázō drī-'bá ājū 'bū 'bá íyíká kà yí gólīyí ní 'bá trá ājū 'būlī yí bē rī drī ānīlī pá tólé kúmú 'dī 'bá yí òmbē lá yí 'ásí. Drīlīyí 'ézō lá ítí. ²⁵Gō'dá Yásowā drī tā átázō drī-'bá íyíká 'dī 'bá yí drī kí, “Ní á'dò ūrī ró kò ngátā tā íšú ró kò. Ní ádrē gágá tā kòkò bē ālò, tálā nòō tā gólā Kúmú Ôvārī drī 'ē'á 'élā ājū-'bá-āzī āniká rī 'bá yí drī rī 'dī.” ²⁶Gō'dá Yásowā drī kúmú 'dī 'bá yí úfúzō ndrī gō'dá ávò lá yí l'òfízó fē njī drī sī. Ávò lá yí rī trá tólā būū lānjátúlí bē. ²⁷Ítú drī fírī 'á rī, Yásowā drī tā 'bázō ājū 'bū 'bá íyíká yí drī ávò 'dī 'bá yí ínjílí trólé gō'dá vūlī ūgí ālò-álò 'dī 'á, vò tībē drīlīyí rú lāpízō trá 'dī 'á. Gólīyí drī kúní ūngú āngí āngí l'òzézō l'ò'bálé ūgí 'dī tī. Gō'dá kúní ūngú 'dī 'bá yí bē íyí zāā tólā.

Tā Yásowā yí drī jārībā Āmórā kà āzā 'bá yí rúzó rī

²⁸Gō'dá nīngá sī, Yásowā ājū 'bū 'bá íyíká yí bē drī jārībā Mākédá kà 'būzō gō'dá rúzó lá, gō'dá kpá kúmú āngí lá bē ítú ná tú. Drīlīyí ōjílā jārībā 'á 'dī yí úfúzō ndrī. Ōjílā ázákā

drílíyí áyéle lédrē-lédrē ró rí yú. Góliyí 'è tā trá kúmu ángí Mákédá ká drí ōzō drílíyí 'éle trá kúmu ángí Yérikō ká drí rí tí. ²⁹ Dñ vósí rí, Yásowā yí áju 'bū 'bá íyíká yí bē drí nízō Mákédá 'ásí nilí Lībíná 'álá, gō'dá 'délē áju bē drí lá. ³⁰ Kúmu Óvārí drí kpá mbàrákà fēzō òjílá Ísírà'élē ká yí drí jārībā 'dī pēzō kúmu ángí lá bē. Drílíyí òjílá rí 'bá 'á lá rí 'bá yí úfúzó ndrí. Góliyí 'è tā trá kúmu ángí lá drí ōzō tā drílíyí 'éle trá kúmu ángí Yérikō ká drí rí tí.

³¹ Dñ vósí rí, Yásowā yí áju 'bū 'bá íyíká yí bē drí nízō Lībíná 'ásí Lākísí 'álá nī'á ákílá dñrí, gō'dá 'dēzō drí lá áju bē. ³² Kúmu Óvārí drí mbàrákà fēzō òjílá Ísírà'élē ká yí drí jārībā Lākísí ká drílí góliyí pēzō káyí rí lá sī áju 'būrī 'á. Drílíyí òjílá jārībā 'á rí yí úfúzó ndrí, nyé ōzō drílíyí 'éle trá Lībíná 'álá rí tí. ³³ Kúmu ángí Hórámí Gēzéré ká yí ání ìyí trá áju 'bū 'bá íyíká yí bē Lākísí 'álá áju 'bū 'bá Lākísí ká pālē áju sī. Gō'dá Yásowā yí drí góliyí pēzō, áyé ìyí áju 'bū 'bá góláká ázáká lá kō lédrē-lédrē ró.

³⁴ Gō'dá 'dñ vósí rí, Yásowā yí áju 'bū 'bá íyíká yí bē drí ngázō Lākísí 'ásí nilí Ēgílóní 'álá nī'á ákílá dñrí, gō'dá 'dēzō drí lá áju bē. ³⁵ Drílíyí rúzō lá índí káyí 'dī tú, gō'dá òjílá tólá nā 'bá yí úfúzó ndrí, nyé ōzō drílíyí 'éle trá Lākísí 'álá rí tí.

³⁶ Dñ vósí rí, Yásowā yí drí nízō áju 'bū 'bá íyíká yí bē Ēgílóní 'ásí mbālē úní lāfálē cālē jārībā Hēbērónā rí 'álá, 'délē drí lá áju bē, ³⁷ gō'dá rúlá. Drílíyí kúmu ángí nā fúzō gō'dá òjílá ndrí jārībā 'dī 'á gō'dá kpá vō ázā 'bá yí ányí ányí rí 'ásí rí yí úfúzó ndrí. Yásowā yí drí Hēbērónā rí ízázō ngbá, nyé ōzō drílíyí 'éle trá Ēgílóní 'álá rí tí. Áyé ìyí òjílá ázáká 'á lá rí kō lédrē-lédrē ró.

³⁸ Gō'dá Yásowā yí áju 'bū 'bá íyíká yí bē drí rú jázō volé nilí jārībā Dēbírí rí 'álá, 'délē drí lá áju bē. ³⁹ Drílíyí rúzō lá kúmu ángí lá bē, gō'dá kpá vō ányí ányí rí 'bá yí rúzō. Drílíyí òjílá tólá rí 'bá yí úfúzó ndrí. Yásowā yí 'è tā trá Dēbírí drí kúmu ángí lá bē, ōzō drílíyí 'éle trá Hēbērónā drí gō'dá Lībíná drí kúmu ángí ángí lá yí bē rí tí.

⁴⁰ Yásowā yí rú 'bādrī 'dī trá ndrí. Góliyí pē kúmu ángí ángí yí trá ndrí, góliyí 'bādrī lá yí drí á'dólé úní lāfálē 'á rí yí, góliyí 'bādrī lá yí drí á'dólé lütú yí drī sī rí gólē ítú drí áfōrē lésí rí 'á rí yí, góliyí 'bādrī lá yí á'dó 'bá úní lāfálē ítú drí fírí lésí rí 'á yí, gō'dá góliyí 'bādrī lá yí drí á'dólé vō 'á'í ró gólē drí-ágó drī rí 'álá rí yí bē. 'Dñ tā góliyí Kúmu Óvārí Ísírà'élē ká drí 'bālē trá rí yí 'dī. ⁴¹ Áju 'bū 'bū Yásowā ká 'dī trō gólá trá Kādésā Bārānéyā 'ásí gólē drí-ágó drí lésí cālē búúú Gázá 'álá ányí līmuvú ándrē lāgátí. Yásowā yí rú 'bādrī Gōsēnē rí trá ndrí, kpá gólē drí-líjí drí lésí búúú Gībēyóní 'álá rí yí bē. ⁴² Yásowā yí drí kúmu ángí ángí 'dī 'bá yí pēzō 'bādrī góliyíká bē ndrí áju álo 'dī 'á, tálá Kúmu Óvārí Ísírà'élē ká rí áju 'bū 'bū nī òjílá Ísírà'élē ká yí drí. ⁴³ 'Dñ vósí rí, Yásowā yí áju 'bū 'bá íyíká yí bē drí nízō gólē táyá góliyíká Gílīgálá 'á rí 'álá.

Tā Yásowā yí drí kúmu ángí Jābíní yí pēzō òjílá góliyí ání 'bá gólá rí pālē rí 'bá yí bē rí

11 ¹ Gō'dá tā mbàrákà áju 'bū ákí òjílá Ísírà'élē ká yí ká nā cā bē kúmu ángí Jābíní jārībā Házorā ká ngálá rí, drílá vōrā jōzō kúmu ángí Jōbábā jārībā Mádónō ká drí kúmu ángí ángí Sīmíróní ká gō'dá Ákásáfá ká yí bē, ² gō'dá kpá kúmu ángí ángí góliyí á'dó 'bá jārībā úní bē gólē drí-líjí drí lésí rí drílí rí 'bá yí drí, góliyí á'dó 'bá fāfā Jōrōdéní ká 'á gólē drí-ágó drí lésí ápāpā Gálíláyá ká rí 'álá rí bē, góliyí á'dó 'bá úní lāfálē gólē ítú drí fírí 'álá rí, góliyí á'dó 'bá līmuvú ándrē lāgátí ányí Dóro rú rí 'bá yí bē, góliyí ázílí ndrí ánilí áju 'bū 'bá góliyíká yí bē áju 'bū 'bū òjílá Ísírà'élē ká yí rú rí. ³ Drílá kpá tā áti-áti álo-álo 'dī jōzō òjílá Kānānā ká góliyí rí 'bá áyágá Jōrōdéní ká 'á'á lésí kpārātí rí yí drí, gō'dá kpá òjílá Ámórā ká yí drí, òjílá Hítí ká yí, òjílá Pērízí ká yí, gō'dá òjílá Jēbúsá ká góliyí rí 'bá úní lāfálē rí yí bē, gō'dá kpá òjílá Híví ká góliyí rí 'bá úní Hērēmóní pālē vō Mízípá rí 'á rí yí bē. ⁴ Drílíyí ánízō ndrí áju 'bū 'bá íyíká yí bē. Áju 'bū 'bá 'dī 'bá yí trá dūúú, ōzō sínyítá ífí līmuvú tí sī rí kátí. Góliyí kpá ósání yí bē dūú, gō'dá ārābíyā pá bē rí ósání drí rízó sēlá nī 'dī yí bē. ⁵ Kúmu ángí ángí 'dī 'bá yí drí rú 'è'bézō ndrí áju 'bū 'bá íyíká yí bē mbàrákà úsúlí, ání ìyí trá vō álo 'á táyá 'bālē áyágá mvá Mērómō ká 'á íyí édélē áju 'bū 'bū òjílá Ísírà'élē ká yí bē.

⁶ Gō'dá Kúmú Ôvâri drí tâ átázó Yásowā drí kī, “Ní 'ê ûrĭ kô gólĭyĭ tāsĭ. Įdrú ĩtú-pá nŏtĭ nŏ sĭ, má â'dô ânĭ pá'á gólĭyĭ úfúlĭ ndrĭ. Nĭ â'dô ôsanĭ gólĭyĭkâ yĭ pá lá yĭ 'ĕ'á lâzé bê, gō'dá ārābĭyā gólĭyĭkâ 'dĭ 'bā yĭ zā'á ndrĭ.”

⁷ Įtĭ rĭ, Yásowā yĭ āĵú 'bū 'bā íyĭkâ yĭ bê drĭ 'dĕzó gólĭyĭ drĭĭ tâ lâró ró áyágá mvā Mĕrómŏ 'dĭ 'á. ⁸ Kúmú Ôvâri drĭ mbarākā fĕzó ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ yĭ drĭ gólĭyĭ pĕzó. Ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ yĭ drĭ 'dĕzó gólĭyĭ drĭĭ āĵú bê gō'dá gólĭyĭ drŏlĕ jĕĵĕ ró gŏlĕ drĭ-lĭĵĭ drĭ 'álā būúú Mĭsĭrĕfŏtĕ Māyĭmĭ 'álā gō'dá Sĭdŏnā 'álā, gō'dá kpā jĕĵĕ ró gŏlĕ ĩtú drĭ áfŏrĕ lĕsĭ būúú fáfā Mĭzĭpā kâ rĭ 'álā. Āĵú 'dĭ nĭ trá zāā bāĵĭ tĕ āĵú-'bā-āzĭ 'dĭ 'bā yĭ úfúzó ndrĭ. ⁹ Yásowā 'ĕ tâ trá gólĭyĭ drĭ ōzó Kúmú Ôvâri drĭ 'bālĕ trá rĭ tĭ. Gŏlá 'ĕ ôsanĭ gólĭyĭkâ pá lá yĭ trá lâzé bê, gō'dá lôzā ārābĭyā pá bê rĭ gólĭyĭ ôsanĭ drĭ rĭ'á sĕlā rĭ 'bā yĭ trá ndrĭ.

¹⁰ Nĭngā sĭ, Yásowā yĭ drĭ gŏzó vŏlĕ jārĭbā Hāzŏrā rĭ rŭlĭ gō'dá kúmú āngĭ lá fŭzó vŏlĕ. (Įtŭ nā yĭ sĭ rĭ, Hāzŏrā ĩ'dĭ mbarākā bê gārā 'bādrĭ nā 'bā yĭ drĭĭ sĭ.) ¹¹ Yásowā yĭ drĭ ōĵĭlā tŏlá nā 'bā yĭ úfúzó ndrĭ, gō'dá jārĭbā rĭ 'dĭ zāzó vŏlĕ.

¹² Yásowā yĭ rŭ jārĭbā 'dĭ 'bā yĭ trá ndrĭ kúmú āngĭ āngĭ lá yĭ bê, gō'dá ōĵĭlā lá yĭ úfúzó ndrĭ, nyĕ ōzó Músā lājŏ'bā Kúmú Ôvâri kâ drĭ tâ lá 'bālĕ trá rĭ tĭ. ¹³ Gō'dá ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ 'dĭ 'bā yĭ zāā jārĭbā āzākā tĭbĕ 'dĭlĭ trá lŭtú drĭĭ rĭ yĭ kŏ, cé Hāzŏrā ĩ'dĭ, Yásowā yĭ drĭ zālĕ rĭ. ¹⁴ Ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ yĭ trŏ ĩyĭ ngā tândĭ tândĭ rĭ yĭ trá gō'dá kŏrŏnyā yĭ bê jārĭbā 'dĭ 'bā yĭ 'ásĭ ndrĭ, gō'dá 'bā ĩyĭ trá ĩyĭ nyāányā drĭ. Gō'dá gólĭyĭ úfú ōĵĭlā trá ndrĭ, ōĵĭlā ālŏ āyĕ ākŏ lĕdrĕ-lĕdrĕ ró. ¹⁵ Sĭsĭ rĭ, Kúmú Ôvâri 'bā tâ 'bā'bā íyĭkâ trá lājŏ'bā íyĭkâ Músā drĭ, Músā drĭ ĩlĕl trá Yásowā drĭ, gō'dá Yásowā ĩnjĭ tâ lá yĭ trá. Gŏlá 'ĕ tâ ndrĭ tĭbĕ Kúmú Ôvâri drĭ 'bālĕ trá Músā drĭ rĭ trá.

'Bādrĭ ndrĭ Yásowā yĭ drĭ rŭlĭ ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ yĭ bê rĭ

¹⁶ Yásowā rŭ 'bādrĭ trá ndrĭ, 'bādrĭ únĭj bê rĭ yĭ, gō'dá lŭtú yĭ bê, gŏlĕ drĭ-lĭĵĭ drĭĭ rĭ, gō'dá drĭ-ágŏ drĭĭ rĭ yĭ bê, gō'dá vŏ Gŏsĕnĕ kâ yĭ bê ndrĭ, 'bādrĭ vŏ 'á'ĭ bê gŏlĕ drĭ-ágŏ drĭĭ rĭ, gō'dá fáfā Jŏrŏdĕnĭ kâ rĭ bê. ¹⁷⁻¹⁸ Vŏ rĭ 'dĭ ĕsĕ lá cá trá únĭ Hālākā kâ rĭ 'ásĭ gŏlĕ drĭ-ágŏ drĭĭ ānyĭ Ēdŏmĕ rŭ, cālĕ būúú Bālāgádā 'álā gŏlĕ drĭ-lĭĵĭ drĭĭ fáfā Lĕbānānā kâ rĭ 'á gŏlĕ drĭ-ágŏ drĭĭ únĭ Hĕrĕmŏnĭ kâ rĭ bê. Yásowā yĭ trá āĵú 'á kúmú āngĭ āngĭ yĭ 'bādrĭ 'dĭ 'bā yĭ kâ yĭ bê kâyĭ dŭú sĭ, gō'dá gŏlá rŭ gólĭyĭ trá ndrĭ, gō'dá gólĭyĭ úfúlĭ ndrĭ vŏlĕ. ¹⁹ Jārĭbā gŏlá tâ āĵĭĕ ĕdĕ 'bā ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ yĭ bê rĭ cé Gĭbĕyŏnĭ ĩ'dĭ, jārĭbā tĭbĕ ōĵĭlā Hĭvĭ kâ ũrŭkâ lá yĭ drĭ rĭzó 'álā rĭ. Āzā 'bā yĭ ũrŭ trá ndrĭ āĵú 'á. ²⁰ Kúmú Ôvâri 'bā ōĵĭlā 'dĭ 'bā yĭ trá ĩyĭ ũĵŭlĭ āĵú 'bŭlĭ ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ yĭ bê, tālā ĩĭzā ró gólĭyĭ bê ōnjĭ ró gō'dá úfúlĭ ndrĭ ĩzā lá yĭ ndrĕ ākŏ. 'Dĭĭ tâ gŏlá Kúmú Ôvâri drĭ tâ lá 'bālĕ trá Músā drĭ rĭ ĩ'dĭ.

²¹ Įtŭ nā 'bā yĭ sĭ, Yásowā yĭ drĭ nĭzó 'bāsŭrŭ ōĵĭlā kŏlŏngbŏ-kŏlŏngbŏ rĭ 'bā yĭ kâ zĭlĭ Ānākā yĭ úfúlĭ. Ōĵĭlā Ānākā 'dĭ 'bā yĭ rĭ trá rĭlĭ 'bādrĭ únĭj bê rĭ 'álā, Hĕbĕrŏnā 'á, Dĕbĭrĭ 'á, Ānābā 'á, gō'dá 'bādrĭ ndrĭ únĭj bê Yŭdā 'á gō'dá kpā Įsĭrā'ĕlĕ 'á rĭ 'bā yĭ bê. Yásowā drĭ jārĭbā gólĭyĭkâ 'dĭ 'bā yĭ ĩzāzó ndrĭ gō'dá ōĵĭlā Ānākā kâ tŏlá 'dĭ 'bā yĭ úfúzó ndrĭ. ²² Ōĵĭlā Ānākā kâ ālŏ lá āyĕ ākŏ lĕdrĕ-lĕdrĕ ró 'bādrĭ Įsĭrā'ĕlĕ kâ 'á, gō'dá āáyĕ cé dā ĩtĭ Gázā 'á, Gátā 'á, gō'dá Āsĭdŏdŏ 'á.

²³ Įtĭ rĭ, Yásowā yĭ rŭ vŏ trá ndrĭ, ōzó Kúmú Ôvâri drĭ 'bālĕ trá Músā drĭ rĭ tĭ. Yásowā drĭ fĕzó lá ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ yĭ drĭ â'dŏlĕ gólĭyĭkâ ró gō'dá lāfālā cāzó ngĭngĭ ōrĭ drĭ ndrĭ. Gō'dá 'dĭĭ vŏsĭ, ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ yĭ drĭ lŏvŏzó āĵú 'ásĭ.

Tā kúmú āngĭ gólĭyĭ Músā yĭ drĭ pĕlĕ āĵú sĭ rĭ

12 ¹ Ākŭ ró rĭ, ōĵĭlā Įsĭrā'ĕlĕ kâ yĭ trŏ ĩyĭ vŏ gŏlĕ ĩtŭ drĭ áfŏrĕ lĕsĭ Jŏrŏdĕnĭ drĭ rĭ trá, gō'dá ũrŭkâ lá yĭ rĭ ĩyĭ trá tŏlá, fáfā Ārānŏnā kâ 'ásĭ drĭ-ágŏ drĭĭ 'álā, cālĕ būúú únĭ Hĕrĕmŏnĭ rĭ 'álā drĭ-lĭĵĭ drĭĭ 'álā, gō'dá kpā 'bādrĭ gŏlĕ ĩtŭ drĭ áfŏrĕ lĕsĭ áyágá Jŏrŏdĕnĭ drĭ rĭ 'á. Gólĭyĭ pĕ kúmú āngĭ āngĭ trá rĭ. ² Ālŏ rĭ Sĭhŏnā ĩ'dĭ, kúmú āngĭ Āmŏrā kâ gŏlá vŏ rŭ 'bā trá Hĕsābŏnŏ 'álā rĭ. Kŭmŭ gŏlākā rĭ trá 'bādrĭ ũrŭkâ Gĭlādā kâ rĭ drĭlĭ. Drĭ-ágŏ drĭĭ lĕsĭ ró, kŭmŭ gŏlākā ĩtŏ trá Ārŏrĕ gŏlá â'dŏ 'bā fáfā tĭ Ārānŏnā kâ gŏlĕ drĭ-lĭĵĭ drĭĭ rĭ 'ásĭ, gō'dá nĭ trá gŏlĕ ĩtŭ drĭ ĩrĭ lĕsĭ kŏrŏ fáfā 'dĭ ĩtŏ 'álā 'ásĭ, ĩyĭ jalĕ nĭlĭ cālĕ būúú áyágá Jābŏkŏ kâ

'álá drī-lījī drī, ēsē-drī 'bādrī Āmónā kā bē rī 'á. ³'Bādrī kúmú ángí Sīhónā kā á'dô trá kpá kórô fáfā Jörödénī kā 'ásī nīlī āpāpā Gālíláyā kā 'ásī gólē drī-ágó drī cālē Bētē Jēsīmótā 'álá, gólē ítú drī áfōrē lésī āpāpā ándrē Ödrā kā drī, gō'dá nīlī únī Písīgā pá 'álá.

⁴Kúmú ángí rī lá gólá öjílā Īsīrā'élē kā drī pēlē trá ákú ró rī, kúmú ángí Bāsánā kā rú bē Ögō rī rī'dī. Gólá á'dô trá ádukú ró öjílā Réfā^c kā 'ásī. Gólá trá járībā Āsītārótā kā drīlī Ēdréyī bē. ⁵Kúmú gólákā cá trá búúú drī-lījī drī únī Hērēmónī 'álá, cālē ítú drī áfōrē lésī járībā Sálékā kā 'álá, gō'dá 'bādrī Bāsánā kā ndrī cālē ítú drī firī 'álá búúú ēsē járībā Gēsúrú kā rú Mákā bē, gō'dá 'bādrī Gíládā kā drī-lījī drī ürúkā lá cālē búúú drī-ágó drī cālē kúmú ángí Sīhónā Hēsábónō 'á rī kā 'álá. ⁶Músā yī öjílā Īsīrā'élē kā yī bē pē kúmú ángí ángí rī 'dī 'bá yī trá. Músā lājó'ba Kúmú Övárī kā ró fē 'bādrī kúmú ángí 'dī 'bá yī kā trá örī Rúbēnē kā drī gō'dá Gádā kā bē gō'dá kpá örī Mánásē kā ürúkā lá yī drī á'dólē 'bādrī gólīyikā ró.

Kúmú ángí ángí Yásōwā yī drī pēlē trá rī

⁷Yásōwā yī öjílā Īsīrā'élē kā yī bē pē kúmú ángí ángí ndrī gō 'bá ítú drī firī lésī ró áyágá Jörödénī drī rī trá, ítölē Bālágádā 'ásī fáfā Lēbánánā kā 'á cālē búúú únī Hálákā 'álá gólē drī-ágó drī ányī Ēdómē lágátī. Yásōwā cá vō 'dī lálálá trá örī ámbúkú vōsī álō-álō á'dólē 'bādrī gólīyikā ró zāā gbádú. ⁸Vō lálálē cālē rī trō vō únī yī bē rī trá, lütú ítú drī firī lésī rī yī bē, fáfā Jörödénī kā únī lá yī bē, vō 'álī gō 'bá drī-ágó drī 'álá rī yī bē. Vō 'dī yī trá rī'á 'bādrī öjílā Hítī kā rī ká, öjílā Ámórā kā rī ká, öjílā Kánánā kā rī ká, öjílā Pērízī kā rī ká, öjílā Hívī kā rī ká, gō'dá öjílā Jēbúsā kā rī ká. ⁹Öjílā Īsīrā'élē kā yī pē kúmú ángí ángí járībā nō 'bá yī ká trá: Yérikō, Áyī ányī Bētélē rú, ¹⁰Yērösälēmā, Hēbērónā, ¹¹Jārámótā, Lākísī, ¹²Ēgilónī, Gézérē, ¹³Dēbírī, Gēdérē, ¹⁴Hörómā, Árádā, ¹⁵Lībínā, Ádólámā, ¹⁶Mákédā, Bētélē, ¹⁷Tapúwā, Hefērā, ¹⁸Áfēkē, Lásárónā, ¹⁹Mádónō, Házórā, ²⁰Simírónī Mērónī, Ákásáfā, ²¹Tánákā, Mēgidō, ²²Kēdésē, Jökönēmā Kārámélē 'á, ²³Dórō ányī līmvú ándrē rú, Gōyímī Gālíláyā 'á, ²⁴gō'dá Tírázā. Kúmú ángí ángí 'dī 'bá yī rī'á ndrī nyá'dī-trá-drī-lá-ngá-múdrī-drī-lá-ngá-álō.

Tā vō āzā 'bá yī ká rülī drē kō rī tāsī

13 ¹Yásōwā dé trá ārākā ró rōō. Kúmú Övárī drī tā átázó drílā kí, “Nī trá ārākā ró rōō, gō'dá vō āzā 'bá yī bē drē zāā rōō 'e'á rülā özō nō yī tí: ²'bādrī Filīsítíyā kā gō'dá Gēsúrú, ³gō'dá vō 'bāsúrú Áví ká rī ká gólē drī-ágó drī. ('Bādrī Kánánā kā ítō trá áyágá mvá Sīhorā kā 'ásī, ēsē-drī Māsīrī bē rī 'á, cālē gólē drī-lījī drī búúú ēsē-drī 'bādrī Ēkórónī ká rī 'á. Kúmú ángí ángí Filīsítíyā kā yī rī ítī trá járībā Gázā, Āsīdódō, Āsikēlónī, Gátā, gō'dá Ēkórónī bē rī 'á.) ⁴'Bādrī ürúkā Kánánā kā Mēyará 'ásī (gólá á'dó 'bá járībā öjílā Sīdónā ká rī ká) cālē búúú Áfēkē 'álá ēsē-drī 'bādrī Ámórā ká 'á, ⁵vō öjílā Gēbálā ká rī ká, 'bādrī ndrī Lēbánánā ká gólē ítú drī áfōrē lésī, Bālágádā lésī, á'dó 'bá gólē drī-ágó drī únī Hērēmónī ká drī, cālē búúú lājī kórō Hámátā 'ásī rī 'álá. ⁶Dī rī ákpa vō ndrī öjílā Sīdónā ká gólīyī rī 'bá lütú drī sī únī Lēbánánā ká yī lálálē 'ásī gō'dá Misirēfótē Mäyímī bē. Mā á'dó öjílā 'dī 'bá yī lādró'á ndrī vólē özō öjílā Īsīrā'élē ká yī ötirī rī nīlī sīšī 'álá ájū 'bū'bū bē rī. Nī á'dó vō 'dī 'bá yī lálálē lá cá'á örī Īsīrā'élē ká yī drī, nyé özō má drī tā lá 'balē trá ní drī 'elē rī tí. ⁷Gō'dá ngbāāngbānō rī, ní cá vō nō lálálē lá örī āzā nji-drī-lá-sú rī yī drī gō'dá kpá örī ürúkā Mánásē ká drī, āá'dó ró drīlīyī trölē ítī nyāányā ká ró.”

Tā vō Īsīrā'élē ká gólē ítú drī áfōrē lésī Jörödénī drī rī tāsī

⁸Örī Rúbēnē ká yī Gádā bē gō'dá örī ürúkā Mánásē ká úsú ítī vō trá tībē Músā lājó'ba Kúmú Övárī ká drī fēlē trá gólīyī drī rī, rī'á gólē ítú drī áfōrē lésī ró áyágá Jörödénī drī rī 'á. ⁹Vō gólīyikā rī ávú trá cālē Árorē 'álá ēsē fáfā Áránónā ká bē rī 'á, gō'dá kpá járībā ító 'á fáfā 'dī ká 'ásī, gō'dá ákpa vō ngbāngbā ndrī lütú drī Mēdēbā 'ásī cālē Dībónō 'álá rī trá.

^c12:4 Öjílā Réfā ká trá áçē-áçē ró özō öjílā Ánákā ká yī tí.

¹⁰ Vō 'dī nī trá būú cālē ěsē-drĭ Āmónā bē rī 'á, gō'dá ákpā jārĭbā ndrĭ gólĭyĭ kúmú ángĭ Āmorā kā Sĭhónā drĭ rŭlĭ trá Hēsábónō lésĭ rĭ. ¹¹ Vō 'dī ákpā 'bādrĭ Gĭlādā kā, Gēsúrú kā, gō'dá Mákā kā bē, únĭ Hērēmónĭ kā, 'bādrĭ ndrĭ Bāsánā kā ádrē 'bá jārĭbā Sālĕkā kā 'á rĭ. ¹² Vō 'dī ákpā kúmú Ógō kā á'dō 'bá ádŭkŭ lā ró ójĭlā Réfā kā 'ásĭ, gō'dá rĭ 'bá trá jārĭbā Āsĭtārótā kā drĭlĭ Ędrĕyĭ bē rĭ. Músā pē ójĭlā vō 'dī 'bá yĭ kā trá, gō'dá gólĭyĭ drōzó volé. ¹³ Gō'dá ójĭlā Ĭsĭrā'elē kā drō ójĭlā Gēsúrú kā, gō'dá Mákā kā bē kō, gólĭyĭ rĭ rĭlĭ zāā Ĭsĭrā'elē 'á.

¹⁴ Músā fēē vō ōrĭ Lāvĭ kā drĭ kō. Ōzō Kúmú Ōvārĭ drĭ tā lā átálē trá Músā drĭ rĭ tí, gólĭyĭ á'dō ngá ĭyĭkā rĭ úsú'á kōrōnyā gólĭyĭ ódrĭ dō lā zālē vō kōrōnyā zā kā drĭlĭ fĕlē ngá fĕfē ró Kúmú Ōvārĭ Ĭsĭrā'elē kā drĭ rĭ yĭ 'ásĭ.

Tā vō fĕlē ōrĭ Rúbĕnē kā drĭ rĭ kā

¹⁵ Músā fē vō ũrŭkā gōlē ĭtŭ drĭ áfōrē lésĭ Jōrōdĕnĭ drĭ rĭ trá 'bāsúrú ndrĭ ōrĭ Rúbĕnē kā rĭ drĭ á'dólē gólĭyĭkā ró. ¹⁶ Vō gólĭyĭkā cā trá Ārōrē 'álā ěsē fáfā Āránónā kā bē rĭ 'á, gō'dá kpā jārĭbā ítō 'á fáfā 'dī kā rĭ 'á, gō'dá ákpā vō ngbángbā ndrĭ lŭtŭ drĭ Mēdébā lāgátĭ sĭ rĭ trá. ¹⁷ Áákpā jārĭbā Hēsábónō kā gō'dá jārĭbā ndrĭ vō ngbángbā lŭtŭ drĭlĭ sĭ nō 'bá yĭ trá: Dĭbónō, Bámótā Bāalā, Bētē Bāalā Mĕyónō, ¹⁸ Jāházā, Kĕdĕmótā, Mĕfátā, ¹⁹ Kĭrĭyātāyĭmō, Sĭbāmā, Zĕrĕtāsāhā únĭ drĭlĭ fáfā 'á, ²⁰ Bētē Pĕyōrō, vō únĭ Pĭsĭgā kā gārā lā 'ásĭ, gō'dá Bētē Jĕsĭmótā bē. ²¹ Áákpā jārĭbā ndrĭ vō ngbángbā lŭtŭ drĭlĭ sĭ gō'dá kúmú ndrĭ Sĭhónā kā kúmú ángĭ Āmorā kā gólā vō rŭ 'bá Hēsábónō 'ásĭ rĭ trá. Músā yĭ pē gólĭyĭ trá gō'dá vō rŭ 'bá Mĭdĭyánā kā yĭ rŭ bē Ęvĭ, Rĕkĕmē, Zúrú, Húrú, gō'dá Rébā bē. Gólĭyĭ ndrĭ rŭ ĭyĭ vō trá kúmú ángĭ Sĭhónā drĭ. ²² Gólĭyĭ ójĭlā Ĭsĭrā'elē kā yĭ drĭ úfŭlĭ nā yĭ lāfálē sĭ rĭ, rĭ'á Bĕyōrā rĭ mvā Bālāmā gólā rĭ 'bá trá úlĭ átálē tā ángŭ 'bá kátĭ rĭ ĭ'dĭ. ²³ Áyágá Jōrōdĕnĭ trá ĭ'dĭ ěsē-drĭ gōlē ĭtŭ drĭ fĭrĭ lésĭ ró rĭ ōrĭ Rúbĕnē kā drĭ. Jārĭbā 'dī 'bá yĭ 'bādrĭ mvā yĭ bē ófē trá 'bāsúrú ōrĭ Rúbĕnē kā rĭ kā rĭ 'bá yĭ drĭ á'dólē gólĭyĭkā ró.

Tā vō fĕzō Gádā drĭ rĭ

²⁴ Músā fē vō ũrŭkā gōlē ĭtŭ drĭ áfōrē lésĭ Jōrōdĕnĭ drĭ rĭ trá 'bāsúrú ndrĭ ōrĭ Gádā kā rĭ drĭ á'dólē gólĭyĭkā ró. ²⁵ Vō gólĭyĭkā rĭ ákpā jārĭbā Jāzĕrē kā gō'dá jārĭbā ndrĭ 'bādrĭ Gĭlādā kā rĭ 'á, vō ũrŭkā Āmónā kā cālē būú Ārōrē 'álā gōlē ĭtŭ drĭ áfōrē lésĭ Rábā drĭ. ²⁶ Vō gólĭyĭkā nĭ trá Hēsábónō 'ásĭ drĭ-ágó drĭlĭ, cālē būú Rāmátā Mĭzĭpā 'álā gō'dá būú Bĕtónĭmĭ 'álā, gō'dá nĭ trá Māhānāmĭ 'ásĭ cālē būú ěsē-drĭ Lōdébā kā rĭ 'álā drĭ-lĭjĭ drĭlĭ. ²⁷ Fáfā áyágá Jōrōdĕnĭ kā 'á rĭ, áákpā jārĭbā Bētē Hārámā kā, Bētē Nĭmĭrā kā, Sŭkátā kā, gō'dá Záfónō kā rĭ bē, gō'dá áákpā kúmŭ āmbŭkŭ kúmú ángĭ Sĭhónā kā gólā rĭ 'bá Hēsábónō 'á rĭ trá. Ęsē-drĭ gólĭyĭkā gōlē ĭtŭ drĭ fĭrĭ lésĭ rĭ'á áyágá Jōrōdĕnĭ kā rĭ ĭ'dĭ cālē būú āpāpā ándrē Gālĭláyā kā 'álā drĭ-lĭjĭ drĭlĭ. ²⁸ Jārĭbā 'dī 'bá yĭ 'bādrĭ mvā yĭ bē ófē trá 'bāsúrú ōrĭ Gádā kā rĭ kā rĭ 'bá yĭ drĭ á'dólē gólĭyĭkā ró.

Tā vō fĕzō 'bāsúrú ũrŭkā ōrĭ Mānāsē kā rĭ kā rĭ 'bá yĭ drĭ rĭ

²⁹ Músā fē vō ũrŭkā gōlē ĭtŭ drĭ áfōrē lésĭ Jōrōdĕnĭ drĭ rĭ trá 'bāsúrú ũrŭkā ōrĭ Mānāsē kā rĭ kā rĭ 'bá yĭ drĭ á'dólē gólĭyĭkā ró. ³⁰ Ęsē-drĭ gólĭyĭkā ítō trá Māhānāmĭ 'ásĭ drĭ-ágó drĭlĭ. Vō gólĭyĭkā ákpā 'bādrĭ ndrĭ Bāsánā kā gólā kúmú ángĭ Ógō drĭ rŭlĭ rĭ trá, gō'dá kpā 'bādrĭ mvā nyā'dĭ-nā Jāyĭrĭ kā Bāsánā 'á rĭ bē. ³¹ Áákpā 'bādrĭ ũrŭkā Gĭlādā kā cālē būú jārĭbā ángĭ ángĭ Āsĭtārótā yĭ Ędrĕyĭ bē kúmú Ógō kā Bāsánā 'á rĭ kā trá. Ófē vō 'dī ndrĭ 'bāsúrú ũrŭkā ózōwā Mānāsē rĭ mvā Mākĭrĭ rĭ drĭ.

³² Dĭnĭ rĭ'á lātŭ Músā drĭ vō gōlē ĭtŭ drĭ áfōrē lésĭ Yĕrĭkō gō'dá Jōrōdĕnĭ drĭ rĭ lāfálā cāzó rĭ ĭ'dĭ gólā drĭ drē á'dōrē vō sālārā Mōwábā kā rĭ 'á rĭ. ³³ Gō'dá Músā fĕē vō ázākā kō ōrĭ Lāvĭ kā drĭ. Gólā átā trá drĭlĭyĭ kĭ, ngá gólĭyĭkā rĭ á'dō 'bā'á ngá fĕfē ũrŭkā rĭ'á fĕlā Kúmú Ōvārĭ Ĭsĭrā'elē kā drĭ rĭ 'ásĭ.

Tā gólá wō lāfálé cázō gólé ĩtú drí firí lésí Jōrōdēnī drí rí tāsī

14 ¹Nōō látŭ gólá 'bādrĭ Kānānā kā gólé ĩtú drí firí lésí Jōrōdēnī drí rí lāfálé lā cázō ōjilā Īsīrā'élē kā yī drí rí ĩdī. Ēlēyázā drĭ-'bā āngĭ lā'bí 'ē 'bā yī ká , Yásowā Nūnū rí mvá, gō'dá drĭ-'bā 'bā-tĭ yī kā ōrĭ Īsīrā'élē kā yī 'ásī rí 'bā yī bē drí 'bādrĭ 'dī lāfálé cázō ōjilā Īsīrā'élē kā yī drí ōrĭ wō ró. ²Ōzō Kúmú Ōvārī drí tā lā 'bālē trá Músā drí rí tí, ócā 'bādrĭ gólé ĩtú drí firí lésí Jōrōdēnī drí rí lāfálé lā ōrĭ āmbúkū nĭj-drĭ-lā-sū gō'dá ōrĭ ūrūkā Mānāsē kā bē rí 'bā yī drí gōmārī vūvū sī. ³⁻⁴Músā fē wō gólé ĩtú drí āfōrē Jōrōdēnī drí rí trá ākū ró ōrĭ rĭ gō'dá ōrĭ Mānāsē kā ūrūkā lā bē rí yī drí. Yōsēpā rí ózowā yī ócā lāfálā yī trá ā'dólé ōrĭ rĭ ró, Mānāsē gō'dá Ēfērēmā bē. Gō'dá Músā fēē 'bādrĭ ā'dólé ōrĭ Lāvĭ kā drí kō. Vō lā 'á rĭ, gólĭyī ūsū jārĭbā āzā 'bā yī trá rĭzō 'á lā, gō'dá wō tāndī bē kōrōnyā gólĭyíkā drí. ⁵Ōjilā Īsīrā'élē kā cā 'bādrĭ lāfálé trá ōzō Kúmú Ōvārī drí tā lā 'bālē trá Músā drí rí tí.

Tā ódrĭ jārĭbā Hēbērōnā rí fēzō Kālēbā drí rí

⁶Kāyĭ āzā sĭ, ōjilā āzā 'bā yī ōrĭ Yúdā kā 'ásī drí ānĭzō Yásowā ngálā Gĭlĭgálā 'á. Gólĭyī ākĭpā rĭ'á Kālēbā Jēfúnē rí mvá 'ĭ 'bāsúrú Kēnēzē kā 'ásī, drĭlā tā ātázō Yásowā drí kĭ, “Nĭ nĭ tā gólá Kúmú Ōvārī drí tā lā ātálé trá Kādēsā Bārāneyā 'alā āmā tāsī nĭ bē Músā lājō'bā Ōvārī kā rĭ drí rí trá. ⁷Lājō'bā Kúmú Ōvārī kā Músā ōtĭrĭ āmā jōō nĭ'á Kādēsā Bārāneyā 'ásī ānĭlĭ lómígówá ró 'bādrĭ nō tā lā nĭlĭ rĭ, āmā ndrō trá nyā'dī-rĭ. Má gō trá ūlĭ mbĭ rí bē gólá drí. ⁸Gō'dá āgō āzā 'bā yī ānĭ 'bā má bē rí gō ĩyĭ trá ōjilā 'bālē ūrĭ ró ūlĭ ōnjĭ gólĭyíkā rĭ yī sĭ. Gō'dá má tā lēlē ámākā sĭ ndrĭ, má ró Kúmú Ōvārī ámākā trá. ⁹Tā má drí 'élē 'dĭ sĭ, Músā 'bā tā trá má drí kĭ, má āmā mvá yī bē pātĭrĭ ró ā'dō wō tĭbē má drí nĭzō trá 'alā sĭ rĭ ūsú'á ámākā ró rĭzō 'á lā. ¹⁰Gō'dá ngbāāngbānō, nĭ ndrē drē, tā Kúmú Ōvārī drí tā 'dĭ ātázō Músā drí rĭ, wólé drĭ lā 'ē trá ndrō nyā'dī-rĭ-drĭ-lā-ngā-nĭjĭ. Tā 'dĭ ākĭpā drē ōjilā Īsīrā'élē kā drē rĭ'á lāmú'á wō āgāngbēlē 'ásī rĭ tú, gō'dá Kúmú Ōvārī gólá tā 'dĭ 'bā 'bā rĭ lōkĭ má trá zāā lédrē-lédrē ró. Nĭ ndrē drē má! Má trá ndrō bē nyā'dī-sū-drĭ-lā-ngā-nĭjĭ, ¹¹gō'dá má drē zāā āmbā-āmbā ró mbārākā bē, ōzō má drí ā'dorē ākū ró Músā drí āmā jōrē nā tú rĭ tí. Má drē zāā mbārākā bē ícálé ājū 'būlĭ gō'dá kpā tā āzā 'bā yī 'élē. ¹²Gō'dá ĩtĭ rĭ, nĭ āfē wō lūtú bē rĭ má drí gólá Kúmú Ōvārī drí tā lā 'bālē trá kāyĭ nā tú rĭ, má gō'dá āgō ámākā yī bē lōgō tā bē Músā drí rĭ 'á. Nĭ ārĭ tā lómígówá āzā 'bā yī tĭ sĭ kĭ, ōjilā gbākāyā-gbākāyā zĭlĭ Ánākā rĭ 'bā yī rĭ ĩyĭ trá dūū jārĭbā 'barānjā bē āmbā-āmbā ró rĭ 'á. Ázā ngā sĭ, Kúmú Ōvārī ā'dō 'bā'á má bē, gō'dá má ā'dō gólĭyī drō'á wólé, té ōzō Ōvārī drí ātálé trá rĭ tí.”

¹³⁻¹⁴Gō'dá níngā sĭ, Yásowā drí ōrē fēzō Kālēbā Jēfúnē rí mvá gólá 'bāsúrú Kēnēzē kā 'ásī rĭ drí, gō'dá jārĭbā Hēbērōnā kā rĭ fēzō drĭlā ā'dólé gólākā ró. Hēbērōnā gō'dá trá zāā jārĭbā Kālēbā rĭ ózowā yī ká, tālā gólá rĭ trá zāā Kúmú Ōvārī Īsīrā'élē kā rĭ ĩnjĭlĭ pĭpĭsĭlĭ ālō sĭ. ¹⁵Sĭsĭ rĭ, Hēbērōnā ōrĭ zĭlā jārĭbā āngĭ Ārĭbā kā. (Ārĭbā trá rĭ'á ōjilā Ánākā kā mbārākā bē gārĭ rĭ ĩdī.)

Gō'dá 'dĭnĭ wósĭ, tā ā'dĭ ā'dō trá 'bādrĭ 'dĭ 'á.

Tā 'bādrĭ fēzō ōrĭ Yúdā kā drí rĭ

15 ¹'Bāsúrú ōrĭ Yúdā kā rĭ kā yī ūsū ĩyĭ wō ūrūkā trá ōzō ā'dalé nō tí: Gólé drĭ-ágó drĭ lésĭ rĭ, wō rĭ 'dĭ cā trá búúū ēsē-drĭ Ēdómē kā rĭ 'alā, gō'dá ākĭpā wō āgāngbēlē Zínā kā trá ndrĭ. ²Ēsē-drĭ 'dĭ nĭ trá gólé drĭ-ágó drĭ 'alā ró ādūkū āpāpā Ōdrā kā rĭ 'ásī, ³nĭ trá gólé Ākārābĭnĭ 'ásī gólé drĭ-ágó drĭ zāā lāvūlĭ kōrō wō āgāngbēlē Zínā kā rĭ rú sĭ, gō'dá nĭ trá gólé drĭ-ágó drĭ Kādēsā Bārāneyā 'ásī, nĭ trá Ēzērōnē rĭ lāvūlĭ, gō'dá nĭ trá búúū cālē Ādārā 'alā, gō'dá rú ājálé nĭlĭ Kārākā 'ásī, ⁴gō'dá nĭlĭ zāā Āzāmónĭ 'ásī, gō'dá nĭ trá zāā áyágā mvá rú sĭ ēsē-drĭ Māsĭrĭ bē rĭ lésĭ, cālē āpāpā āndrē Mēdĭtērénĭ kā rĭ 'alā, wō gólá ēsē-drĭ drí ādrézō rĭ 'á. 'Dĭnĭ trá ēsē-drĭ Yúdā kā gólé drĭ-ágó drĭ rĭ ĩdĭ.

⁵Ēsē-drĭ gólé ĩtú drí āfōrē lésĭ ró rĭ trá āpāpā Ōdrā kā rĭ ĩdĭ, cālē búúū wō gólá áyágā Jōrōdēnĭ drí fĭzō āpāpā 'dĭ 'á rĭ 'alā.

Ēsê-drī gólê drī-lījī drīī rī itō trá ná nêsi, ⁶ gō'dá calê búúú Bétê Hōgálá 'ásī, gō'dá nī trá drī-lījī drīī únī āpírī tībê icázó fāfā Jōrōdénī ká ndrêlê tō rī 'ásī. Gō'dá nī trá zāā kúnī ungu Bōhánā ká 'ásī. (Bōhánā 'dī trá Rúbēnē rī mvá āzā rī rú lá 'dī.) ⁷ Gō'dá nī trá fāfā Īzā ká 'ásī calê búúú Dēbírī 'álá, gō'dá já vō trá gólê drī-lījī drīī gólê dā Gīlīgálá ngálá ró, (gólá vō ndrē 'bá gólê lāṭī kōrō Adōmímī 'ásī rī gólê fāfā Jōrōdénī ká drī-ágó drī lésī ró). Gō'dá nī trá calê óró Ēnēsēmēsē ká tī sī nīlī calê Ēnōrōgélē 'ásī, ⁸ gō'dá nī trá kōrō fāfā Hīnómō ká 'ásī gólê drī-ágó drīī Yērōsālēmā drī gólá 'bā 'bá jārībā 'bāsúru Jēbúsū ká rī ká. Gō'dá ēsê-drī 'dī nī trá búúú calê lūtú drī 'ásī tībê gō 'bá itú drī fírī 'álá fāfā Hīnómō ká drī ádrérē 'á gō'dá kpá tībê gō 'bá drī-lījī drīī fāfā Rēfāmī ká drī ádrérē 'á. ⁹ Tólá sī, ēsê-drī 'dī nī trá kōrō óró Nēfētōwā ká 'ásī, gō'dá zāā nīlī jārībā āzā 'bá yī ānyī únī Ēfērōnā ká rú sī. Tólá sī, já rú trá nīlī dā Bálá ngálá ró tībê ngbāāngbānō rīzō zīlā Kīrīyátā Jēyārī rī, ¹⁰ gō'dá íyī jālē dīrī Bálá rú sī gólē itú drī fírī lésī, gō'dá nī trá únī Sēyírā^d ká 'ásī, gō'dá nī trá gólē zāā drī-lījī drīī únī Jēyārī ká drī jārībā Kēsālónā ká 'ásī, álólē zāā jārībā Bétē Sēmēsē 'ásī, gō'dá zāā lāvūlī kōrō Tīmānā 'ásī. ¹¹ Gō'dá ēsê-drī nī trá zāā vō lūtú bē gólē drī-lījī drīī jārībā Ēkōrōnī ká drī rī 'ásī, rú jālē gólē Sīkērōnā lésī gō'dá lāvūlī kōrō únī Bálá ká rú sī, nīlī zāā Jāmínā 'ásī, nī trá ádrélē āpāpā ándrē Mēdītērēnī ká rī tī. ¹² Āpāpā ándrē 'dī trá ēsê-drī gō 'bá itú drī fírī lésī rī 'dī. 'Dīī 'bādrī gólá 'bā-tī ōrī Yúdā ká rī ká rī 'bá yī drī rīzō rīlī 'á lá rī 'dī.

Tā Kālēbā drī jārībā Hēbērōnā ká Dēbírī bē rī pēzō rīn

¹³ Ōzō Kúmú Ōvārī drī tā lā 'balē trá Yásowā drī rī tī, vō ūrūkā 'bādrī Yúdā ká rī 'á ofē trá Kālēbā Jēfūnē rī mvá gólá ōrī Yúdā ká 'ásī rī drī. Gólá ūsū Hēbērōnā trá, jārībā 'á'dó 'bá Ārībā ká gólá Ānākā rī átá ró rī. ¹⁴ Gō'dá Kālēbā yī drī Ānākā rī ózōwā yī drōzō volé jārībā 'dī 'ásī, ōjílā 'bāsúru Sēsáyī ká, Āhīmānī ká, gō'dá Tálámā ká rī yī 'dī. ¹⁵ Gō'dá tólá sī, gólá drī nīzō 'délē ājū bē ōjílā rī 'bá rīlī Dēbírī 'álá yī drīī. (Sīsī rī, ōrī trá jārībā 'dī zīlī Kīrīyátā Sēfē.) ¹⁶ Sīsī rī, Kālēbā ātā tā trá kí, "Má 'á'dó ámā mvá ānjō Ākásā rī fē'á āgō gólá ícá 'bá jārībā Kīrīyátā Sēfē ká rúlī rī drī." ¹⁷ Gō'dá Ōtēnīyélē, Kālēbā rī ādrúpī Kēnázā rī mvá 'ī, rú jārībā 'dī nī, itū rī, Kālēbā drī íyī mvá Ākásā rī fēzō drīlā ōkō ró. ¹⁸ Kāyī lāgī ká vōsī rī, Ākásā drī tā ijízō íyī ágó tī íyī áyélē nīlī íyī átá ngálá gólá rī ijílī tā vō ká tāsī, gō'dá ágó lá drī tā-drī lēzō. Gō'dá itī rī, Ākásā drī nīzō Kālēbā ngálá dōngī sī. Kālēbā drī gólá rī ijízō kí, "Nī lē 'á'dó ngá 'ī yā?" ¹⁹ Drīlā tā lōgōzō kí, "Má lē óró má drī. Vō nī drī fēlē trá má drī rī r'á vō 'á'í ró." Itī rī, Kālēbā drī óró fēzō drīlā rī, álō rī lūtú drī 'álá, āzā rī vūdrī 'álá ró.

Tā jārībā ōrī Yúdā ká rī ká yī tāsī

²⁰ Nōō r'á 'bādrī gólá 'bāsúru ōrī Yúdā ká rī ká yī drī ūsúlī trá vō íyíkā ró rī 'dī. ²¹ Jārībā gólē drī-ágó drīī tībê 'á'dó 'bá gólīyíkā ró rī, gólīyī 'bā 'bá ānyī ēsê-drī Ēdómē ká 'á rī, r'á 'dī nō yī: Kābēzélē, Ēdérē, Jágū, ²² Kínā, Dīmōnā, Ādádā, ²³ Kēdēsē, Hāzōrā, Ītānā, ²⁴ Zífī, Tēlēmē, Bēlótō, ²⁵ Hāzōrā Hādátā, Kērīyótā Ēzērōnē (zīlī kpá Hāzōrā), ²⁶ Āmāmā, Sēmā, Móládā, ²⁷ Hāzárā Gádā, Hēsīmōnī, Bētēpēlētē, ²⁸ Hāzárā Sūwālā, Bērēsēbā, Bīzīyōtīyā, ²⁹ Bálā, Ímī, Ēzēmē, ³⁰ Ēlētōládā, Kēsīlī, Hōrómā, ³¹ Zīkílágā, Mādāmānā, Sānāsānā, ³² Lēbāyótē, Sīlīmī, Āyínī, gō'dá Rīmōnā bē. Jārībā 'dī 'bá yī r'á nyá'dī-trá-drī-lā-ngā-njī-drī-lā-sū, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī. ³³ Jārībā gólīyī lūtú 'álá rī yī r'á Ēsétálō, Zórā, Āsēnā, ³⁴ Zānówā, Ēngānīmī, Tāpúwā, Ēnāmā, ³⁵ Jārāmótā, Ādōlāmā, Sókō, Āzékā, ³⁶ Sārāyīmī, Ādītāyīmī, Gēdērā, gō'dá Gēdērōtāyīmī bē. Jārībā 'dī yī ndrī r'á mūdīrī-drī-lā-ngā-sū, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

³⁷ Gō'dá āzā 'bá yī kpá r'á Zēnānā, Hādāsā, Mīdālāgádā, ³⁸ Dīlēnā, Mīzīpā, Jōkōtélē, ³⁹ Lākīsī, Bōzōkátā, Ēgīlōnī, ⁴⁰ Kābōnī, Lāmāmā, Kītīlīsī, ⁴¹ Gēdērótā, Bétē Dāgónō,

^d15:10 Good News Bible 'á fīgī trá únī nō 'bādrī lūtú bē Ēdómē ká rī.

Námā, gō'dá Mākédā bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á múdrī-drī-lā-ngá-njī-kázíyá, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

⁴² Gō'dá āzā 'bá yī kpá rī'á Lībīnā, Ētē, Āsánā, ⁴³ Ífītā, Āsénā, Nēzībī, ⁴⁴ Kēyílā, Ākēzībī, gō'dá Mārēsā bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á njī-drī-lā-sù, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

⁴⁵ Gō'dá Ēkōrónī kpá rī'á jārībā mvá 'í 'bādrī mvá yī bē dīrī rú lá sī, ⁴⁶ gō'dá jārībā ndrī, jārībā mvá yī bē ānyī Āsídódó rú sī, itólē Ēkōrónī 'ásī cālē līmvú àndrē Mēdītērénī 'álá.

⁴⁷ Gō'dá āzā 'bá yī kpá rī'á Āsídódó gō'dá Gázā bē, gō'dá jārībā mvá yī, 'bādrī mvá yī bē dīrī rú lá yī sī, cālē būúú áyágá mvá ěsē-drī Māsīrī bē rī 'álá, gō'dá nílí vō līmvú àndrē Mēdītērénī ká lāgátī sī rī 'á.

⁴⁸ Jārībā gólíyī 'bādrī úní bē rī 'álá rī rī'á Sāmírī, Játírī, Sókō, ⁴⁹ Dānāhā, Kírīyátā Séfē (zīlī kpá Dēbírī), ⁵⁰ Ānābā, Ēsētēmō, Ānīmī, ⁵¹ Gōsénē, Hōlónō, gō'dá Gílō bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á múdrī-drī-lā-ngá-álō, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

⁵² Gō'dá āzā 'bá yī kpá rī'á Ārābā, Dúmā, Ēsánā, ⁵³ Jānīmī, Bētē Tāpúwā, Āfēkē, ⁵⁴ Hūmātā, Hēbērónā, gō'dá Zīyórī bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á njī-drī-lā-sù, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

⁵⁵ Gō'dá āzā 'bá yī kpá rī'á Māwónā, Kārāmélē, Zífī, Jútā, ⁵⁶ Jēzērélē, Jōkōdēmā, Zānówā, ⁵⁷ Kāyínī, Gībēyā, gō'dá Tīmānā bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á múdrī, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

⁵⁸ Gō'dá āzā 'bá yī kpá rī'á Hālāhúlú, Bētēzúrú, Gēdórō, ⁵⁹ Mārātē, Bētānótā, gō'dá Ēlētēkónō bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á njī-kázíyá, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

⁶⁰ Gō'dá āzā 'bá yī kpá rī'á Kírīyátā Bāálā (zīlī kpá Kírīyátā Jēyārī), gō'dá Rábā bē. Jārībā 'dī yī rī'á rī, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

⁶¹ Vō āgāngbēlē 'álá rī, āzā 'bá yī kpá rī'á Bētē Ārābāhā, Mídínī, Sēkākā, ⁶² Nībīsánā, jārībā 'Ā'í-nyá ká, gō'dá Ēngédī bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á njī-kázíyá, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

⁶³ Gō'dá ōjílā Yúdā ká yī ícá íyī ōrī Jēbúsā ká gólíyī rī 'bá Yērōsālēmā 'álá rī yī drólē kó tólá sī. Ōjílā Jēbúsā ká rī 'bá yī zāā rī'á íyī tólá kpākā álō ōjílā Yúdā ká yī bē.

Tā 'bādrī fēlē ōrī Ēfērēmā ká drī gō'dá ōrī āmbúkú Mānásē ká bē rī

16 ¹ 'Bādrī fēlē Yōsēpā rī ózōwā yī drī ěsē lá drī drī gólē drī-ágo drīrī rī itō trá Jōrōdénī 'ásī ānyī Yéríkō rú, itō trá vō āzā gólē ítú drī āfōrē lésī óró Yéríkō ká rī drī rī 'ásī. Tólá sī, ěsē-drī lá nī trá gólē ítú drī firī lésī kōrō vō āgāngbēlē 'ásī cālē būúú vō lútú bē ānyī Bētélē rú rī 'álá. ² Gō'dá Bētélē 'ásī ěsē-drī 'dī nī trá Lúzā 'álá, lāvūlī cālē Ātārótā Ādará 'álá, jārībā tībē ōrī Ákā ká drī rízō trá 'á lá rī. ³ Gō'dá ěsē-drī 'dī nī trá gólē ítú drī firī lésī cālē vō 'bāsúrú Jāfēlétē ká rī ká 'álá, gō'dá nī trá álólē cālē Bētē Hōrónā vūdrī lésī ró rī 'álá. Tólá sī, nī trá zāā cālē Gēzérē 'ásī, gō'dá ádrélē līmvú àndrē Mēdītērénī ká tī. ⁴ Yōsēpā rī ózōwā yī, ōrī Ēfērēmā ká gō'dá ōrī āmbúkú Mānásē ká gólē ítú drī firī Jōrōdénī drī rī lésī ūsú íyī 'bādrī āzā trá vō gólíyíká ró.

Tā 'bādrī Ēfērēmā ká rī ká

⁵ Nōó trá 'bādrī ōrī Ēfērēmā ká rī ká 'í. Ēsē-drī gólíyíkā nī trá kōrō Ātārótā Ādará 'ásī gólē ítú drī āfōrē lésī, cālē Bētē Hōrónā āzā rī 'ásī, ⁶ gō'dá tólá sī, nī trá zāā būúú līmvú àndrē Mēdītērénī ká 'álá. Jārībā Míkīmētátā ká trá gólē drī-líjī lésī 'bādrī Ēfērēmā ká drī. Tólá sī, ěsē-drī 'dī nī trá gólē ítú drī āfōrē lésī cālē kōrō Tānátā Sílō 'ásī nílí Jānówā 'ásī. ⁷ Tólá sī, ěsē-drī 'dī nī trá cālē Ātārótā 'ásī Nárā bē, cālē būúú Yéríkō 'ásī ádrélē áyágá Jōrōdénī ká 'á. ⁸ Ēsē-drī gólē drī-líjī lésī 'dī nī trá kpá Tāpúwā 'ásī nílí gólē ítú drī firī lésī cālē áyágá mvá Kānāhā ká 'ásī gō'dá nī trá ádrélē līmvú àndrē Mēdītērénī ká tī. 'Dī rī 'bādrī fēlē ōrī Ēfērēmā ká drī 'ádlólē gólíyíká ró. ⁹ Gō'dá jārībā mvá āzā 'bá yī gō'dá 'bādrī mvá āzā 'bá yī bē gólíyī 'bā 'bá gólē ěsē-drī Mānásē ká 'á rī yī, ófē trá ōrī Ēfērēmā ká drī. ¹⁰ Gō'dá ōjílā Ēfērēmā ká yī ícá íyī ōrī Kānānā ká gólíyī rī 'bá Gēzérē 'álá rī yī drólē kó

tólá sī. Ítí rí, òjílá Kānánā kā rí 'bá yí zāā r'á iyí tólá kpākā àlò òjílá Ēfērēmā kā yí bē būúú àndrò nò. Gò'dá ó'bā gólíyí trá lòsì 'èlè rāgǐí rò.

Ōrī āmbúkú Mānāsē kā gōlè ìtú drí firí lésí rí

17¹ Vò urúkà gōlè ìtú drí firí lésí áyágá Jōrōdēnī kā drí rí òfē trá 'bā-tǐ urúkà gólíyí à'dó 'bá Yōsépā rí mvá sǐsǐ Mānāsē rí ózōwá yí drí. Mákí, Giládā rí átá 'í, trá r'á Mānāsē rí mvá sǐsǐ rí 'dǐ, gò'dá gólá trá ākú ró ājú 'bū 'bá tándí 'í. Ítí rí, 'bādrǐ Giládā kā gò'dá Bāsánā bē gólíyí gōlè ìtú drí àfōrē lésí Jōrōdēnī drí rí, òfē trá gólá drí 'bāsúrú gólákā bē. ² 'Bādrǐ ìtú drí firí lésí Jōrōdēnī drí rí, òfē trá 'bāsúrú āmbúkú Mānāsē kā rí 'bá yí drí. 'Bāsúrú 'dǐ 'bá yí rú lá yí Ābīyēzā, Hēlékē, Āsírí'élē, Sēkēmē, Hēfērā, gò'dá Sēmídā bē. 'Dǐ 'bá yí trá Yōsépā rí mvá Mānāsē rí ózōwá āgò ró rí yí 'dǐ. Gò'dá gólíyí trá drǐ-'bá 'bāsúrú kā yí 'dǐ. ³ Zēlōfēhádā Hēfērā rí mvá 'í, Hēfērā Giládā rí mvá 'í, Giládā Mákí rí mvá 'í, Mákí Mānāsē rí mvá 'í. Zēlōfēhádā 'dǐ mvá ágó āzākā ākó, cé mvá ānjó ró rí yí 'dǐ. Rú lá yí trá r'á nò: Māhálā, Nówā, Hōgálā, Mílékā, gò'dá Tírázā bē. ⁴ Drǐlǐyí nízó Ēlīyázā drǐ-'bá āngǐ lā'bí 'è 'bá yí ká ngálá, gò'dá kpá Yásowā Núnū rí mvá ngálá, gò'dá drǐ-'bá āzā 'bá yí ngálá, tá átálé kí, “Kúmú Ōvárí 'bā tā trá Músā drí vò fēlè àmā drí òzò àmā áró āgò ró rí yí kátí, mā úsú ró vò urúkà à'dólé àmáká ró.” Ítí rí, òzò Kúmú Ōvárí drí tā là 'bālè trá rí tí, òfē vò trá gólíyí drí ndrǐ gólíyí áró āgò ró rí yí bē. ⁵ Tálá 'dǐ 'dǐ, òrī Mānāsē kā drí vò úsúzó mǔdrǐ gōlè ìtú drí firí lésí Jōrōdēnī drí, dró 'bādrǐ Giládā kā gò'dá Bāsánā kā bē gōlè ìtú drí àfōrē lésí Jōrōdēnī drí rí drǐlǐ. ⁶ Ítí rí, òfē vò trá Mānāsē rí ózōwá òkó ró rí yí gò'dá āgò ró rí yí bē rí drí. Òfē 'bādrǐ Giládā kā trá Mānāsē rí ózōwá yí urúkà drí.

⁷ Gò'dá 'bādrǐ Mānāsē kā gōlè ìtú drí firí lésí Jōrōdēnī drí rí nǐ trá 'bādrǐ Āsērā kā 'ásí cālè būúú jārǐbā Mikímētátā kā ìtú drí àfōrē lésí Sēkēmē drí rí 'álá. Tólá sī, èsē-drǐ Mānāsē kā nǐ trá gōlè drǐ-ágó drǐlǐ ākpá vò óró Tāpúwā kā rí ká trá. ⁸ Vò dǐrǐ Tāpúwā rú sī rí trá ndrǐ Mānāsē rí ózōwá yí drí, gò'dá jārǐbā mvá Tāpúwā kā à'dó 'bá èsē-drǐ 'á rí trá Ēfērēmā rí ózōwá yí drí. ⁹ Tólá sī, èsē-drǐ nǐ trá àlólé cālè áyágá mvá Kānāhā kā 'á. Tólá rí, jārǐbā āzā 'bá yí Ēfērēmā kā bē à'dó 'bá 'bādrǐ Mānāsē kā rí 'á. Tólá sī, èsē-drǐ 'bādrǐ Mānāsē kā rí ká nǐ trá áyágá mvá 'dǐ gārā drǐ lá 'ásí cālè būúú ìmvú àndrè Mēdītēréní kā 'álá. ¹⁰ 'Bādrǐ Ēfērēmā kā trá gōlè drǐ-ágó drǐlǐ áyágá mvá 'dǐ drí, gò'dá 'bādrǐ Mānāsē kā trá drǐ-lǐjǐ drǐlǐ áyágá 'dǐ drí. Gò'dá ìmvú àndrè Mēdītēréní kā trá èsē-drǐ Mānāsē kā gōlè ìtú drí firí lésí rí 'á. Gōlè ìtú drí firí lésí rí, 'bādrǐ Āsērā kā rí trá gōlè drǐ-lǐjǐ drǐlǐ 'bādrǐ Mānāsē kā drí, gò'dá gōlè ìtú drí àfōrē lésí rí, 'bādrǐ Ísākārā kā rí trá gōlè drǐ-lǐjǐ drǐlǐ 'bādrǐ Mānāsē kā drí. ¹¹ 'Bādrǐ Ísākārā kā gò'dá Āsērā kā yí 'á rí, òfē jārǐbā nò 'bá yí trá òrī Mānāsē kā drí: Bētē Sánā gò'dá Íbílēmā bē gò'dá jārǐbā mvá dǐrǐ rú lá sǐ rí 'bá yí bē, gò'dá kpá Dórō gólá à'dó 'bá ìmvú àndrè tǐ rí, gò'dá Ēndórō, Tānākā, gò'dá Mēgídō bē ndrǐ gò'dá jārǐbā mvá dǐrǐ rú lá yí sǐ rí 'bá yí bē. ¹² Gò'dá òjílá Mānāsē kā rí 'bá yí ícá kò òjílá gólíyí rí 'bá jārǐbā 'dǐ 'bá yí 'á rí yí drólé volé. Ítí rí, òjílá Kānánā kā rí 'bá yí gò'dá r'á zāā tólá. ¹³ Kpálé òjílá Ísrá'élé kā áca iyí bē trá mbārākā bē rōò rí, gólíyí dró òjílá Kānánā kā yí volé kò, gò'dá drǐlǐyí òjílá Kānánā kā 'bázò lòsì 'èlè iyí drí.

Tā òrī Ēfērēmā kā gò'dá òrī Mānāsē kā bē drí vò urúkà tā ìjizò iyí drí gōlè kpá ìtú drí firí lésí rí

¹⁴ Gò'dá Yōsépā rí ózōwá yí drí tā átázó Yásowā drí kí, “Ní fē àmā drí cé vò fínýwá à'dólé àmáká ró à'dò tāsí yā? Àmā r'á dūú, tálá Kúmú Ōvárí fē òrē trá àmā drí.” ¹⁵ Gò'dá Yásowā drí tā lógòzò drǐlǐyí kí, “Ōzò ànǐ à'dò bē dūú gò'dá 'bādrǐ unǐ bē Ēfērēmā kā rí àà'dò dā ànǐ drí rí, gò'dá nǐ nǐ òmā 'álá vò òfálé èdélé ànǐ drí 'bādrǐ 'bāsúrú Pērízí kā gò'dá Réfá kā bē rí 'á.”

¹⁶ Drǐlǐyí tā lógòzò kí, “'Bādrǐ unǐ bē nā ícá àmā drí kò, gò'dá òjílá Kānánā kā 'dǐ 'bá yí gólíyí rí 'bá vò ngbángbā 'á rí yí cú ārābíyā ādǐ ká pá bē rǐ òsánǐ drí rízó sēlā rí 'bá yí bē. Gólíyí rí 'bá Bētē Sánā 'á gò'dá jārǐbā mvá dǐrǐ rú lá sǐ rí, gò'dá gólíyí rí 'bá fāfā Jēzērélé ká 'á rí bē cú ārābíyā 'dǐ 'bá yí bē. À'dó kò tándí ró vò gólíyíká fēzò àmā drí.” ¹⁷ Yásowā

drí tā lógōzō ǒjílā Ēfērēmā kā yí Mánásē kā bè 'dì 'bá yí drí kī, “Pātīṭ, ānī bè dūū gō'dá ānī bè mbārākā bè rōō. Nī ícā trá vō úsúlí gārā. ¹⁸ Áá'dò 'bādrī úní bè rí f'e'á ānī drí. Kpálé á'dò òmā ró rí, nī á'dò òfá'á lá èdélé ngbángbá á'dólé ānī drí, ítólé ádūkū lá 'ásí cālè ádūkū lá āzā rí 'álá. ǒjílā Kānānā kā gólíyí rí 'bá tólá rí tāsí, nī á'dò gólíyí drō'á volé, kpálé gólíyí á'dò cú ārābīyā 'dī 'bá yí bè, gō'dá ǒjílā mbārākā bè rōō rí.”

Tā vō āmbúkū lāfálé cāzō rí

18 ¹ Tā ǒjílā Īsírā'élé kā yí drí vō rúzō nā vósí rí, gólíyí ndrī drí rú è'bézō Sílō 'á, gō'dá drílyí gūgū lánjā rú úsú kā Óvārí bè rí èdézō. ² Tólá rí, ǒrī Īsírā'élé kā bè nǚ-drī-lā-rī gólíyí vō úsú 'bá drē kō rí. ³ Ítí rí, Yásowā drí tā átázō ǒjílā Īsírā'élé kā drí kī, “Nī á'dò rí'á tēlá búúú ángò tú nī ákò vō gólá Kúmú Óvārí ānī á'bíyá yí kā drí fēlé trá ānī drí rí trólé rí? ⁴ Má lē nī nǚ ágò nā nā ǒrī nǚ-drī-lā-rī álò-álò 'ásí. Má á'dò gólíyí jō'á nílí 'bādrī Kānānā kā āmbúkū lá 'ásí ndrī, nílí èsè-drī sī bè vō gólíyí drí lēlé trólé íyí drí rí 'ásí. Gō'dá gólíyí á'dò ágò'á volé má ngálá. ⁵ 'Bādrī 'dī áá'dò lāfálé lá cā'á gólíyí drí nǚ-drī-lā-rī ǒrī vó ró. Gō'dá Yúdā á'dò rí'á vō gólíyíkā gólé drī-ágó drī rí 'á, gō'dá ǒrī rī Yósépā kā á'dò rí'á vō gólíyíkā gólé drī-líjī drī Yúdā drí rí 'á. ⁶ Nī ígí tā vō nǚ-drī-lā-rī lāfálé lá yí cācā kā, gō'dá nī áfē ró má drí. 'Dī vósí rí, má á'dò gómárí vū'á Kúmú Óvārí ámaká rí íjílí ānī tāsí. ⁷ Gō'dá ānī ǒjílā Lávī kā ícā kò vō úsúlí ǒzō ǒrī āzā 'bá yí kátí, tálá nī á'dò ngá úsú'á ngá fēfē ǒrī āzā 'bá yí drí rí'á fēlá Kúmú Óvārí drí rí 'ásí, tálá nī rí rú í'būlī Kúmú Óvārí drí. Gō'dá ǒrī Gádā kā, Rúbēnē kā, gō'dá Mánásē kā úrūkā lá bè úsú íyíkā vō trá gólé ítú drí áfōrē lésí Jōrōdéní drí, gólá Músā lājó'bá Óvārí kā drí fēlé trá drílyí rí.”

⁸ Ákpā drē ágò 'dī 'bá yí drí nī ákò rí, Yásowā drí tá 'bāzō drílyí kī, “Nī nī vō 'ásí ndrī 'bādrī nò 'á, gō'dá nī'á èsè-drī sī bè, gō'dá nī ágò ró má ngálá. Gō'dá nǒngá Sílō 'á rí, má á'dò Kúmú Óvārí rí íjī'á ānī tāsí gómárí vūvú sī.” ⁹ Ítí rí, ágò 'dī 'bá yí drí nízō 'bādrī 'dī 'ásí ndrī, gō'dá drílyí tā gólá vō lāfálé cā kā nǚ-drī-lā-rī rí ígízō gō'dá kpá jārībā rú yí bè ndrī. Gō'dá drílyí ágōzō Yásowā ngálá táyā Sílō ká 'á. ¹⁰ Yásowā drí gómárí vūzō Kúmú Óvārí rí íjílí gólíyí tāsí, gō'dá vō fēzō ǒrī lákí 'bá Īsírā'élé kā nā yí drí.

Tā vō fēzō ǒrī Bēnjīmónā kā drí rí

¹¹ 'Bādrī 'bāsúru ǒrī Bēnjīmónā kā rí ká ǒfē trá r'dí sísí. Vō gólíyíkā 'dè trá 'bādrī Yúdā ká gō'dá Yósépā ká bè rí lāfálé. ¹² Gólé drī-líjī drī rí, èsè-drī gólíyíkā ítò trá áyágá Jōrōdéní rí 'ásí, gō'dá nī trá mbálé lútú drī gólé drī-líjī drī Yéríkò drí, gólé ítú drí fírí lésí kòrò vō úní bè rí 'ásí cālè búúú vō ágāngbélé Bētāvéné kā rí 'álá. ¹³ Tólá sī, èsè-drī nī trá mbálé lútú drī gólé drī-ágó drī Lúzā drí (zílí kpá Bétélé rí), gō'dá nī trá álolé Átārótā Ádārā 'álá, kòrò úní drī gólé drī-ágó drī Bété Hōrónā drí vūdrí lésí ró. ¹⁴ Gólé ítú drí fírí lésí úní 'dī drí rí, èsè-drī 'dī nī trá gólé drī-ágó drī cālè Kírīyátā Bāálá 'álá (zílí kpá Kírīyátā Jēyārī) gólá á'dò 'bá jārībā Yúdā ká rí. 'Dī rí'á èsè-drī gólé ítú drí fírí lésí ró rí r'dí. ¹⁵ Èsè-drī gólé drī-ágó drī rí ítò trá Kírīyátā Jēyārí 'ásí gō'dá nílí óró Nēfētówā ká rí 'álá ró. ¹⁶ Tólá sī, nī trá álolé úní kpá gólé drī-líjī drī fáfā Réfā ká drí, vō gólá fáfā Hínómò ká drí ítòzō rí 'á. Tólá sī, èsè-drī 'dī nī trá gólé drī-ágó drī kòrò fáfā Hínómò ká 'ásí, nílí gólé drī-ágó drī úní tíbē 'bāsúru Jēbūsā ká drí rízō drī lá rí drí, nī trá cālè Ènōrógélé 'álá. ¹⁷ Tólá sī, èsè-drī 'dī nī trá gólé drī-líjī drī cālè Ènēsēmésé 'ásí, gō'dá nílí zāā jārībā Gēlílótó^c ká 'ásí gólá vō ndrē 'bá gólé lātí kòrò Ádómímí 'ásí rí. Gō'dá nī trá álolé kúní úngú Bōhánā ká 'ásí (Bōhánā trá Rúbēnē rí mvá 'í). ¹⁸ Gō'dá èsè-drī 'dī nī trá gólé drī-líjī drī úní drī gólá vō ndrē 'bá fáfā Jōrōdéní ká rí drí, gō'dá álolé fáfā 'dī 'á, ¹⁹ nílí gólé drī-líjī drī úní drī Bété Hōgálá ká 'ásí, gō'dá nílí ádrélé gólé drī-líjī drī ápāpā ángí Ódrā ká rí tí, vō gólá áyágá Jōrōdéní ká drí fízō 'á lá rí 'á. 'Dī èsè-drī gō 'bá drī-ágó lésí rí r'dí. ²⁰ Áyágá Jōrōdéní ká trá èsè-drī gólé ítú drí áfōrē lésí rí r'dí. 'Dī 'bá yí rí'á èsè-drī gólíyí 'bādrī 'bāsúru ǒrī Bēnjīmónā ká rí yí ká drí úsúlí trá á'dólé íyíká ró rí r'dí.

^c18:17 Gēlílótó rí'á rú āzā jārībā zílí Gílígálá ká rí r'dí.

²¹ Jārībā tībē â'dó 'bá 'bāsúru ōri Bēnjīmōnā kā rī yī kā ró rī rī'á 'īdī nō yī: Yérikō, Bētē Hōgālā, Ēmekē Kēzízī, ²² Bētē Ārābāhā, Zēmārāmī, Bētélē, ²³ Ávī, Párā, Ōfārā, ²⁴ Kēfārāmōnī, Ōfinī, gō'dá Gébā bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á mūdri-drī-lā-ngā-rī, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

²⁵ Gō'dá āzā 'bá yī kpá rī'á Gībēyōnī, Rámā, Bērótā, ²⁶ Mízīpā, Kēfīrā, Mózá, ²⁷ Rēkēmē, Īrīpélē, Tārālā, ²⁸ Zēlā, Hāyēlēfē, Jēbūsā (zīlī kpá Yērōsālemā), Gībēyā, gō'dá Kīrīyātā Jēyārī bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á mūdri-drī-lā-ngā-sū, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī. 'Dīī rī'á 'bādrī 'bāsúru ōri Bēnjīmōnā kā rī yī kā drī úsulī trá â'dólé iyīká ró rī 'īdī.

Tā 'bādrī fēzō ōri Sīmōnā kā drī rī

19 ¹ Tā rī lá ró 'bālē rī trá 'bādrī fē kā 'bāsúru ōri Sīmōnā kā rī yī kā drī rī 'īdī. 'Bādrī Sīmōnā kā rī trá 'bādrī ító 'á Yúdā kā rī 'á. ² Jārībā nō 'bá yī bē 'bādrī 'dī 'á: Bērēsēbā, Sēbā,^f Mōlādā, ³ Hāzārā Sūwālā, Bālāhā, Ēzēmē, ⁴ Ēlētōlādā, Bētūlū, Hōrómā, ⁵ Zīkīlāgā, Bētē Mārākābótā, Hāzārā Sūsā, ⁶ Bētē Lēbāyōtē, gō'dá Sārūhēnē bē. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á mūdri-drī-lā-ngā-nā, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī.

⁷ Gō'dá āzā 'bá yī kpá rī'á Āyīnī, Rīmōnā, Ētē, gō'dá Āsānā bē. Jārībā 'dī yī rī'á sū, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī. ⁸ 'Bādrī 'dī ākpā jārībā mvá ndrī 'bādrī mvá yī bē nīlī cālē būū jārībā Bālātā Bērē kā rī 'álā rī trá. (Bālātā Bērē 'dī úzī kpá Rámā drī-ágó kā rī 'īdī.) 'Dīī 'bādrī gólā 'bāsúru ōri Sīmōnā kā rī kā yī drī úsulī â'dólé iyīká ró rī 'īdī. ⁹ Sīsī rī, 'bādrī Yúdā kā rī trá āngī ró kōrō drī-'bá yī drī lēlē rī drīī sī, ítī rī, ōfē ūrūkā lá trá ōri Sīmōnā kā rī drī.

Tā 'bādrī fēzō ōri Zābūlānā kā drī rī

¹⁰ Tā nā lá ró 'bālē rī trá 'bādrī fē kā 'bāsúru ōri Zābūlānā kā rī yī kā drī rī 'īdī. 'Bādrī drīlīyī úsulī trá 'dī ēsē-drī lá gōlē drī-ágó drī lēsī nī trá jārībā Sārīdī kā 'ásī, ¹¹ nī trá gōlē ítū drī fīrī 'álā cālē jārībā Mārālā kā 'álā, nīlī cālē jārībā Dābēsētē kā lāgātī, nī trá ādrélē áyágá mvá gólā â'dó 'bá gōlē ítū drī āfōrē lēsī jārībā Jōkōnēmā kā drī rī 'á. ¹² Gō'dá Sārīdī 'ásī ēsē-drī 'dī nī trá gōlē ítū drī āfōrē 'álā nīlī jārībā Kīsilótō Tābōrō kā lāgātī, gō'dá nīlī Dābērātā 'ásī cālē būūū jārībā Jáfīyā kā 'álā. ¹³ Tólā sī, nī trá zāā ítū drī āfōrē lēsī ró, nīlī jārībā Gátā Hēfērā kā 'álā gō'dá Ētēkázīnī kā bē, rú jālē gōlē drī-lījī drī 'álā cālē jārībā Rīmōnā kā 'ásī, nīlī būūū jārībā mvá Nēyā kā 'álā. ¹⁴ Ēsē-drī gōlē drī-lījī drīī rī já rú trá gōlē ítū drī fīrī 'álā nīlī jārībā Hānātōnō kā 'ásī, nīlī ādrélē fāfā Īfītāhélē kā 'á. ¹⁵ Jārībā Zābūlānā kā rī yī ndrī rī'á mūdri-drī-lā-ngā-rī, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī. Jārībā ūrūkā lá yī trá Kātātā, Nāhālālā, Sīmīrōnī, Īdālā, gō'dá Bētēlémē bē. ¹⁶ Jārībā 'dī yī gō'dá jārībā mvá lá yī bē rī â'dó trá 'bādrī fēlē trá 'bāsúru ōri Zābūlānā kā rī kā drī â'dólé iyīká ró rī 'īdī.

Tā 'bādrī fēzō ōri Īsākārā kā drī rī

¹⁷ Tā sū lá ró 'bālē rī trá 'bādrī fē kā 'bāsúru ōri Īsākārā kā rī yī kā drī rī 'īdī. ¹⁸ 'Bādrī Īsākārā kā rī ākpā jārībā nō 'bá yī: Jēzērélē, Kēsōlótō, Sūnēmē, ¹⁹ Hāfārāmī, Sīyōnī, Ānāhārātā, ²⁰ Rābītī, Kīsīyōnā, Ēbēzē, ²¹ Rēmētē, Ēngānīmī, Ēnēhādā, gō'dá Bētēpāzēzē bē. ²² Ēsē-drī 'bādrī 'dī kā nī trá gōlē ítū drī āfōrē 'álā cālē Tābōrō 'ásī, nīlī Sāhāzōmā 'ásī, gō'dá nīlī Bētē Sēmēsē 'ásī ādrélē áyágá Jōrōdēnī kā tī. Jārībā 'dī yī ndrī rī'á mūdri-drī-lā-ngā-njī-kāzīyā, gō'dá jārībā mvá yī bē dīrī rú lá yī sī. ²³ Jārībā 'dī yī gō'dá jārībā mvá lá yī bē rī â'dó trá 'bādrī fēlē trá 'bāsúru ōri Īsākārā kā rī kā drī â'dólé iyīká ró rī 'īdī.

^f19:2 Sēbā olāā kō, tālā 'dīī rī āzā Bērēsēbā kā rī 'īdī. Nī zī būkū 1 Āmbā kā kápītā 4 vérēsī 28.

Tā 'bādrī fēzō ōrī Āsērā kā drī rī

²⁴ Tā nji lá ró 'bālē rī trá 'bādrī fē kā 'bāsúru ōrī Āsērā kā rī yí kā drī rī 'dī. ²⁵ 'Bādrī Āsērā kā ākpā jārībā nō 'bá yí trá: HĒlēkātā, Hālī, Bēténē, Ākāsáfā, ²⁶ Ālámā MĒlélē, Āmádā, gō'dá Mísálā bē. Ēsē-drī 'bādrī 'dī kā gōlē ítú drī firī lésī nílī únj Kāramélē kā lāgátī sī gō'dá nī trá kpā jārībā Sīhórā Libínátā kā rī 'álā. ²⁷ Tólā sī, nī trá gōlē ítú drī áfōrē lésī nílī búúú Bétē Dāgónō 'ásī, cālē ēsē-drī 'bādrī Zābūlánā kā lāgátī sī, gō'dá cālē fáfā Íftīahélē kā 'ásī, nílī gōlē drī-ljīj drīj cālē Bētēmékē 'ásī gō'dá nílī Nēyélē 'álā. Tólā sī, ēsē-drī 'dī nī trá zāā gōlē drī-ljīj drīj cālē jārībā Kābūlū kā 'ásī, ²⁸ nílī Ēbīrónō 'ásī, Rēhóbō 'ásī, Hāmónō 'ásī, Kānāhā 'ásī, gō'dá cālē búúú Sídónā 'álā. ²⁹ Gō'dá ēsē-drī 'dī jā rú trá gōlē drī-ágó drīj nílī jārībā Rámā kā 'ásī, cālē jārībā Tírā kā 'bárānā bē dīrī rī 'ásī, gō'dá rú jālē gōlē ítú drī firī 'álā cālē jārībā Hósā kā 'ásī, nílī ádrélē ĩmvú ándrē Mēdītērēnī kā tī. 'Bādrī 'dī ākpā jārībā nō 'bá yí: Māhālábā, Ākēzībī, ³⁰ Úmā, Āfēkē, gō'dá Rēhóbō bē. Jārībā 'dī yí ndrī rī'á nyā'dī-trá-drī-lā-ngā-rī, gō'dá jārībā mvá yí bē dīrī rú lá yí sī. ³¹ Jārībā 'dī yí gō'dá jārībā mvá lá yí bē rī á'dó trá 'bādrī fēlē trá 'bāsúru ōrī Āsērā kā rī kā drī á'dólē ĩyīkā ró rī 'dī.

Tā 'bādrī fēzō ōrī Nāfātālī kā drī rī

³² Tā nji-káziyá lá ró 'bālē rī trá 'bādrī fē kā 'bāsúru ōrī Nāfātālī kā rī yí kā drī rī 'dī. ³³ Ēsē-drī 'bādrī Nāfātālī kā rī kā gō 'bá drī-ágó drīj nī trá ítólē jārībā HĒlélēfē kā 'ásī cālē fē ángj ányī jārībā Zānānīmī kā rú rī 'ásī, nílī zāā Ādāmīnēkēbē 'ásī, gō'dá nī trá Jāmínā 'álā gō'dá jā rú trá gōlē ítú drī áfōrē lésī nílī jārībā Lākúmū 'ásī gō'dá ádrélē áyágá Jōrōdēnī kā tī. ³⁴ Tólā sī, ēsē-drī 'dī nī trá gōlē ítú drī firī lésī nílī Āsānótó Tābórō 'ásī, tólā sī nī trá jārībā Hōkókó 'ásī gō'dá nī trá drī-ágó drīj cālē búúú ēsē-drī Zābūlánā kā 'álā. 'Bādrī Āsērā kā trá gōlē ítú drī firī lésī, gō'dá áyágá Jōrōdēnī kā trá gōlē ítú drī áfōrē lésī. ³⁵ Nōō jārībā gólīyī 'bárānā bē dīrī rú lá sī rī 'bādrī Nāfātālī kā 'á rī yí 'dī: Zídīmī, Zérē, Hāmátā, Rākátā, Kīnērétē, ³⁶ Ādámáhā, Rámā, Házórā, ³⁷ Kēdēsē, Ēdréyī, Ēnēhāzórā, ³⁸ Yīrónō, Mīgādālélē, Hōrémē, Bētānátā, gō'dá Bétē Sēmēsē bē. Jārībā 'dī yí ndrī rī'á mūdri-drī-lā-ngā-njī-drī-lā-sú, gō'dá jārībā mvá yí bē dīrī rú lá yí sī. ³⁹ Jārībā 'dī yí gō'dá jārībā mvá lá yí bē rī á'dó trá 'bādrī fēlē trá 'bāsúru ōrī Nāfātālī kā rī kā drī á'dólē ĩyīkā ró rī 'dī.

Tā 'bādrī fēzō ōrī Dánā kā drī rī

⁴⁰ Tā nji-drī-lā-rī lá ró 'bālē rī trá 'bādrī fē kā 'bāsúru ōrī Dánā kā rī yí kā drī rī 'dī. ⁴¹ 'Bādrī Dánā kā ākpā jārībā nō 'bá yí trá: Zórā, Ēsétālō, Īrēsēmēsē, ⁴² Sālābímī, Āyījalónā, Ítlā, ⁴³ Ēlónē, Tīmānā, Ēkórónī, ⁴⁴ Ēlētékē, Gībētónō, Bálátā, ⁴⁵ Jēhūdū, Bēnēbērākā, Gātārīmónō, ⁴⁶ Mējārākónō, Rākónō, gō'dá 'bādrī mvá gólīyī á'dó 'bá dīrī jārībā Yópā kā rú sī rī yí bē. ⁴⁷ Ndrō dūú vósī, ódrō ójīlā Dánā kā trá vō gólīyīkā 'ásī, Ítī rī, drīlīyī nīzō jārībā Lā'ísā kā 'álā gō'dá 'délē ájū bē drī lá. Drīlīyī rīzō lá, gō'dá ójīlā Lā'ísā kā úfūlī, gō'dá vō 'dī ámázō ĩyī nyāányá drī. Drīlīyī rīzō tólā, gō'dá jārībā 'dī rú lá jázō 'bālē Dánā, zī ĩyī rú 'dī á'bīyá lá yī rú vō 'á. ⁴⁸ Jārībā 'dī yí gō'dá jārībā mvá lá yí bē rī á'dó trá 'bādrī fēlē trá 'bāsúru ōrī Dánā kā rī kā drī á'dólē ĩyīkā ró rī 'dī.

Tā ādūkū vō fēfē tāsī rī

⁴⁹ Gō'dá drī-'bá Īsīrā'élē kā yí ndē bē tā vō lāfálē cā kā trá ndrī rī, drīlīyī vō ūrūkā fēzō Yásowā Núnū rī mvá drī á'dólē gólākā ró. ⁵⁰ Ōzō Kúmú Ōvárī drī tā lá 'bālē trá rī tī, gólīyī fē jārībā gólā drī tā lá ĩjīlī rī trá drīlā, jārībā Tīmínátā Sērā kā vō únj bē 'bādrī Ēfērēmā kā 'á rī 'á. Yásowā drī jārībā 'dī 'dīzō ó'dī, rīzō tólā.

⁵¹ Gō'dá Ēlēyázā drī-'bá ángj lā'bī 'ē 'bá yí kā rī, Yásowā Núnū rī mvá, gō'dá drī-'bá 'bāsúru ōrī Īsīrā'élē kā yí kā rī 'bá yí bē cā ĩyī 'bādrī lāfálē trá ōrī Īsīrā'élē kā yí drī gómárī

vūvū sī Kúmú Ôvâri rî ijîli tā mbî â'dálé iyî drî Silô 'á, gūgū lānjā rū ūsū kā Ôvâri bê rî ândrá. Látî 'dî 'á rî, gólíyî ndê tā 'bādrî lāfálé cā kā trá.

Tā jārîbā ngá pā kā rî ká

20¹ Gō'dá nīngá sī, Kúmú Ôvâri drî tā átázó Yásowā drî kī, ²“Ní 'bā tā ôjilā Īsirā'elē kā yî drî kī, gólíyî ōnjī jārîbā ngá pā kā yî, ōzō má drî tā là 'bālē trá Músā drî rî tí. ³Ôjilā gólā ôjilā āzā fū 'bā nyī ró tā là 'bā ákó rî, á'dô rā'á jārîbā ngá pā kā álō rî 'álá, rālē volé ôjilā gólā rî 'bā gólā rî ndālē tā ōdrā kā 'dī vō là lōgōlē rî tāsī. ⁴Ôjilā fū 'bā 'dī á'dô rā'á nilí vō tā kī ká rî 'á átî tî fizó jārîbā 'álá rî 'á tā rū 'ē 'bā rî á'dálé drî-'bā yî drî. Gō'dá gólíyî á'dô gólā rî áyē'á filí jārîbā 'á, gō'dá vō fēlē drílā ōrī ró 'á là. ⁵Ōzō gólā rî 'bā ávō fū 'bā rî ndālē 'ēzō tā ōnjī 'dī vō là lōgōlē rî ō'dē trá vō là sī tólá rî, ôjilā jārîbā 'dī ká rî ícá kō ávō fū 'bā 'dī fēlē gólā drígá. Ôjilā jārîbā 'dī ká á'dô gólā rî vō ndrē'á, tālā gólā fū ôjilā 'dī tā là 'bā ákó kpá á'dô ōmbā sī kō. ⁶Gólā á'dô rī'á jārîbā 'dī 'á, té ōzō ōókī tā 'dī trá ôjilā āzā 'bā yî ândrá rî, gō'dá té ōzō drî-'bā ángjī lā'bī 'ē 'bā yî ká ōdrā trá rî. Gō'dá gólā á'dô gō'á volé 'bā 'álá jārîbā iyî nyānyā kā rî 'álá.”

⁷Ítī rī, gōlē ítū drī firī lésī áyágá Jōrōdēnī ká drī rī, ôjilā Īsirā'elē kā yī drī Kēdēsē rī njīzō Gāfilāyā 'á, 'bādrī Nāfātālī ká únjī bê rī 'á, gō'dá Sēkēmē 'bādrī Ēfērēmā ká únjī bê rī 'á, gō'dá Hēbērōnā 'bādrī Yúdā ká únjī bê rī 'á rī bê. ⁸Gō'dá gōlē ítū drī áfōrē lésī Jōrōdēnī drī rī, drílíyī Bézé rī njīzō vō āgāngbēlē gōlē ítū drī áfōrē lésī Yéríkō drī rī 'á, 'bādrī Rúbēnē ká 'á, gō'dá drílíyī Rāmótā gólā á'dô 'bā Giládā 'á rī njīzō 'bādrī Gádā ká 'á, gō'dá drílíyī Gōlānā gólā á'dô 'bā Bāsánā 'á rī njīzō 'bādrī Mánāsē ká 'á. ⁹Dī trá rī'á jārîbā gólíyī njílī trá ngá pā kā ôjilā Īsirā'elē ká yī drī gō'dá kpá ôjilā lídí rī 'bā rílí gólíyī lāfálé rī yī bê. Ôjilā gólā ôjilā āzā fū 'bā cú ítī tā là 'bā ákó rī, áá'dô gólā rī lókí'á tólá ôjilā rī 'bā gólā rī ndālē 'ē'á fūlā tā 'dī vō là lōgōzō rī tāsī. Ôjilā ícá fūlā kō cú ítī tā là kī ákó ôjilā āzā 'bā yī ândrá.

Tā jārîbā ōrī Lávī ká yī ká tāsī

21¹ Gō'dá drî-'bā 'bāsúru Lávī ká yī drī nīzō Ēlēyázā drî-'bā lā'bī 'ē 'bā ká ngálá, Yásowā Núnú rī mvá ngálá, gō'dá drî-'bā 'bāsúru Īsirā'elē ká yī ká yī bê. ²Tólá Silô 'á 'bādrī Kānānā ká 'álá, drílíyī tā átázó drî-'bā Īsirā'elē ká yī drī kī, “Kúmú Ôvâri 'bā tā trá kōrō Músā 'ásī kī, áá'dô jārîbā fē'á ámā drī rīzō 'á là, gō'dá kpá vō ōmā áru bê jārîbā lāgátí sī kōrōnyā ámáká yī drī.” ³Ítī rī, ōzō Kúmú Ôvâri drī tā là 'bālē trá rī tí, ôjilā Īsirā'elē ká yī drī jārîbā āzā 'bā yī fēzō vō kōrōnyā ká bê 'bāsúru Lávī ká yī drī.

⁴Gō'dá 'bā-tī 'bāsúru Kōhátā ká rī ká yī ōrī Lávī ká 'ásī, gólíyī trá sīsjī jārîbā fēzō drílíyī. 'Bā-tī Kōhátā ká gólíyī 'bā 'bā Áronā lā'bī 'ē 'bā rī ózowá 'ásī rī yī, ófē jārîbā mùdrī-drī-lā-ngā-nā trá gólíyī drī 'bādrī Yúdā ká 'ásī, Simónā ká gō'dá Bēnjimónā ká bê. ⁵Gō'dá 'bā-tī ámbúkū Kōhátā ká nā yī, ófē jārîbā trá mùdrī drílíyī 'bādrī Ēfērēmā ká 'á, 'bādrī Dánā ká 'á, gō'dá 'bādrī Mánāsē ká gōlē ítū drī firī lésī rī 'á.

⁶Gō'dá 'bāsúru Gērēsónā ká, ófē jārîbā trá mùdrī-drī-lā-ngā-nā gólíyī drī 'bādrī Īsákārā ká 'á, 'bādrī Ásérā ká 'á, 'bādrī Nāfātālī ká 'á, gō'dá 'bādrī Mánāsē ká gōlē ítū drī áfōrē lésī rī 'á.

⁷Gō'dá 'bā-tī 'bāsúru Mērārī ká rī ká yī, ófē jārîbā trá mùdrī-drī-lā-ngā-rī gólíyī drī 'bādrī Rúbēnē ká, Gádā ká, gō'dá Zābūlānā ká 'á.

⁸Gō'dá gómārī vūvū sī, ôjilā Īsirā'elē ká yī fē jārîbā trá vō ōmā áru bê rī 'bā yī bê ôjilā Lávī ká yī drī, nyé ōzō Kúmú Ôvâri drī tā là 'bālē trá kōrō Músā 'ásī rī tí.

⁹⁻¹¹'Bā-tī Kōhátā ká ōrī Lávī ká 'ásī gólíyī 'bā 'bā Áronā rī ózowá yī 'ásī rī yī, ófē jārîbā trá 'dī sīsjī drílíyī. Ófē jārîbā Áribā ká (Áribā íyíkā Ánákā rī átá rī rī 'í), ngbāāngbānō úzī jārîbā 'dī gō'dá Hēbērōnā, 'bādrī únjī bê Yúdā ká rī 'á, gō'dá vō ōmā áru bê dirī rú là sī rī bê. ¹²Gō'dá ámvú gólíyī jārîbā lāgátí, gō'dá jārîbā mvá là yī bê, ófē trá ákū ró Kālēbā Jēfūnē rī mvá drī á'dólé gólākā ró. ¹³Hēbērōnā á'dô kpá trá jārîbā ngá pā kā 'í. Ófē jārîbā āzā nō 'bā yī kpá trá 'bā-tī Kōhátā ká gólíyī 'bā 'bā Áronā lā'bī 'ē 'bā rī ózowá yī 'ásī rī yī

drí: Lībínā, ¹⁴ Jātírí, Ēsetēmowā, ¹⁵ Hōlōnō, Dēbírí, ¹⁶ Āyíní, Jútā, gō'dá Bétē Sēmēsē bē, gō'dá vō ōmā āru bē drí jārībā 'dī 'bá yí rú sī rí bē. Jārībā 'dī 'bá yí trá nǝj-drǝ-lā-sú 'bādrǝ Yúdā kā 'ásí gō'dá Símónā kā bē. ¹⁷ 'Bādrǝ Bēnjímónā kā 'ásí, ófē jārībā sú nō 'bá yí trá gólyiyí drí: Gībēyóní, Gébā, ¹⁸ Ānátótā, gō'dá Ālāmónā bē, gō'dá vō ōmā āru bē drí jārībā 'dī 'bá yí rú sī. ¹⁹ Jārībā múdrǝ-drǝ-lā-ngā-nā 'dī 'bá yí vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē, ófē trá ndrǝ lā'bí 'ē 'bá yí drí, Áronā rí ózōwā yí.

²⁰ Gō'dá 'bā-tǝ āmbúkū 'bāsúru Kōhātā kā rí kā yí ōrǝ Lāvǝj kā 'ásí, ófē jārībā ūrúkā trá gólyiyí drí 'bādrǝ Ēfērēmā kā 'ásí. ²¹ Ófē jārībā sú nō 'bá yí trá drǝlyiyí: Sēkémē vō ōmā āru bē drí rú lā sǝ 'bādrǝ ūnǝj bē Ēfērēmā kā 'á (Sēkémē kpá jārībā ngá pā kā 'ǝ), gō'dá Gēzērē, ²² Kībǝzámǝ, gō'dá Bétē Hōrónā bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ²³ 'Bādrǝ Dánā kā 'ásí, ófē jārībā sú nō 'bá yí trá gólyiyí drí: Ēlētékē, Gībētónō, ²⁴ Āyǝjālónā, gō'dá Gātārímónō bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ²⁵ 'Bādrǝ Mānāsē kā gōlē ǝtū drǝ fǝrǝ lésǝ rǝ, ófē jārībā rǝ nō 'bá yí trá gólyiyí drí: Tānākā gō'dá Jǝbilēmā bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ²⁶ 'Bā-tǝ 'bāsúru Kōhātā kā 'dī 'bá yí, ófē jārībā trá ndrǝ múdrǝ gólyiyí drí, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē.

²⁷ 'Bā-tǝ 'bāsúru Gērēsónā kā rǝ kā yí ōrǝ Lāvǝj kā 'ásí, ófē jārībā rǝ nō 'bá yí trá gólyiyí drí 'bādrǝ Mānāsē kā gōlē ǝtū drǝ āfōrē lésǝ rǝ 'á, Gōlānā 'bā 'bá Bāsánā 'á rǝ (Gōlānā kpá jārībā ngá pā kā 'ǝ), gō'dá Bēsētērā bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ²⁸ 'Bādrǝ Īsākārā kā 'ásí, ófē jārībā sú nō 'bá yí trá gólyiyí drí: Kǝsǝyónā, Dābērātā, ²⁹ Jārāmótā, gō'dá Ēngānǝmǝ bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ³⁰ 'Bādrǝ Āsērā kā 'ásí, ófē jārībā sú nō 'bá yí trá gólyiyí drí: Mǝsālā, Ābādónō, ³¹ Hēlēkātā, gō'dá Rēhóbō bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ³² 'Bādrǝ Nāfātālǝ kā 'ásí, ófē jārībā nā nō 'bá yí trá gólyiyí drí: Kēdēsē 'bā 'bá Gāllāyā 'á vō ōmā āru bē drǝ rú lā sǝ rǝ bē (Kēdēsē kpá jārībā ngá pā kā 'ǝ), gō'dá Hāmótō Dōrō, gō'dá Kārātānā bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ³³ 'Bā-tǝ 'bāsúru Gērēsónā kā 'dī 'bá yí, ófē jārībā trá ndrǝ múdrǝ-drǝ-lā-ngā-nā gólyiyí drí, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē.

³⁴ Ōjǝlā āmbúkū Lāvǝj kā trá 'bāsúru Mērārǝ kā rǝ 'ásí. Ófē jārībā sú nō 'bá yí trá gólyiyí drí 'bādrǝ Zābūlānā kā 'ásí: Jōkōnēmā, Kārātā, ³⁵ Dǝmǝnā, gō'dá Nāhālālā bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ³⁶ 'Bādrǝ Rúbēnē kā 'ásí, ófē jārībā sú nō 'bá yí trá gólyiyí drí: Bézē, Jāhāzā, ³⁷ Kēdēmótā, gō'dá Mēfātā bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ³⁸ 'Bādrǝ Gādā kā 'ásí, ófē jārībā sú nō 'bá yí trá gólyiyí drí: Rāmótā 'bā 'bá Gǝlādā 'á vō ōmā āru bē drǝ rú lā sǝ rǝ bē (Rāmótā kpá jārībā ngá pā kā 'ǝ), gō'dá Māhānāmǝ, ³⁹ Hēsābōnō, gō'dá Jāzérē bē, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ⁴⁰ 'Bā-tǝ 'bāsúru Mērārǝ kā 'dī 'bá yí, ófē jārībā trá ndrǝ múdrǝ-drǝ-lā-ngā-rǝ gólyiyí drí, vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē. ⁴¹⁻⁴² 'Bādrǝ ōjǝlā Īsārā'élē kā rǝ kǝ 'dǝ yǝ 'ásǝ ndrǝ, ófē jārībā nyā'dǝ-rǝ-drǝ-lā-ngā-nǝj-drǝ-lā-nā trá vō ōmā āru bē gólyiyíkā yí bē ōjǝlā Lāvǝj kā yǝ drǝ.

Tā ōjǝlā Īsārā'élē kā drǝ rǝzō 'bādrǝ ǝyíkā 'á rǝ

⁴³ ǝtǝ rǝ, Kúmú Ōvārǝ fē 'bādrǝ trá ōjǝlā Īsārā'élē kā yǝ drǝ, nyē ōzō drǝlā tā lā 'bālē trá lātrǝtrǝ sǝ 'ābǝyā lā yǝ drǝ rǝ tǝ. Gō'dá ōjǝlā Īsārā'élē kā yǝ trō ǝyǝ 'bādrǝ bē ndrǝ rǝ, drǝlyiyǝ rǝzō tólā 'lā bē. ⁴⁴ Kúmú Ōvārǝ fǝ tā ā'dǝ trá gólyiyí drǝ 'bādrǝ gólyiyíkā 'ásǝ ndrǝ, ōzō drǝlā tā lā 'bālē trá ā'bǝyā lā yǝ drǝ rǝ tǝ. Gólyiyǝ ājū-'bā-āzǝ ālōlā ǝcā kō pā tōlē gólyiyǝ pā drǝjǝ, tālā Kúmú Ōvārǝ fē mbārākā trá ōjǝlā Īsārā'élē kā yǝ drǝ ājū-'bā-āzǝ ǝyíkā pēlē ndrǝ. ⁴⁵ Kúmú Ōvārǝ drǝ tā yǝ drǝ 'bālē trá 'élē ōjǝlā Īsārā'élē kā yǝ drǝ rǝ 'bá yǝ 'ēzō ndrǝ gólyiyí drǝ.

Tā Yásowā drǝ ōrǝ gólyiyǝ gō 'bá ǝtū drǝ āfōrē lésǝ rō rǝ yǝ jōzō 'bā 'álā rǝ

22 ¹ Gō'dá Yásowā drǝ ājū 'bū 'bá ōrǝ Rúbēnē kā, Gādā kā, gō'dá ōrǝ ūrúkā Mānāsē kā gōlē ǝtū drǝ āfōrē lésǝ rǝ yǝ ājǝzō ndrǝ vō ālō 'á. ² Drǝlā tā ātázō gólyiyí drǝ kǝ, "Nǝ 'ē ngā ndrǝ gólā Músā tǝbē lājō'bā Kúmú Ōvārǝ kā drǝ tā lā 'bālē ānǝ drǝ rǝ yǝ trá, gō'dá nǝ rō tā 'bā'bā āmākā trá ndrǝ. ³ Kāyǝj 'bá yǝ sǝ ndrǝ, nǝ 'ē ānǝ āzǝ-āzǝ Īsārā'élē yǝ ōnjǝ rō kō. Nǝ rǝ trá mānǝsǝ tā Kúmú Ōvārǝ ānikā rōlē. ⁴ ǝtǝ ōzō drǝlā tā lā 'bārē trá nā tǝ rǝ, Kúmú Ōvārǝ ānikā āfē tā ā'dǝ trá ānǝ drǝ. ǝtǝ rǝ, nǝ gō volē 'bā 'álā 'bādrǝ tǝbē ānǝ drǝ tā lā āmālē trá ānǝ nyāányā drǝ rǝ 'á 'bādrǝ gōlē ǝtū drǝ āfōrē lésǝ rō áyágā Jōrōdénǝ drǝ rǝ 'álā, tǝbē Músā

lājō'ba Ôvâri kâ drî fêlê trá âni drî rî 'a. ⁵ Îcâ trá âni drî tâ 'bâ'ba gólâ Músâ drî 'balê trá âni drî rî ñnjzō kî, nî lē Kúmú Ôvâri ânikâ, nî 'è tâ gólâkâ, nî ñnjî tâ 'bâ'ba gólâkâ yî, nî ñnjî gólâ pîpîsîlî âlō sî, nî 'î'bû rû drîlâ pîpîsîlî sî ndrî, gō'dâ kpá tâ îsû-îsû sî ndrî.”

⁶⁻⁸ Gō'dâ Yásowâ drî gólîyî jözō 'bâ 'âlâ òrê bē gō'dâ úlî nō yî bē. “Âni trá gō'a volé 'bâ 'âlâ ngâ-drî âmbâ bē òzō nōó yî tí: kōrōnyâ yî, sílîvâ yî, dáábō yî, bōrōnjî yî, ngâ âzâ 'bâ yî âdî 'âsî, gō'dâ ítâ yî bē dūū. Nî fē ngâ ùrûkâ lâ gólîyî âni drî pâlê trá âni âjú-'bâ-âzî yî drígâ sî yî òjîlâ òrî ânikâ 'âsî rî yî drî.” Gō'dâ drîlîyî ngâzō lâvûlî 'bâ 'âlâ.

Músâ fē vō trá gólê ìtū drî âfōrê lésî rō Jōrōdénî drî rî 'á òrî ùrûkâ Mânâsê kâ rî drî. Gō'dâ òrî âmbúkū Mânâsê kâ rî, Yásowâ fē vō trá drîlîyî gólê ìtū drî firî lésî rō Jōrōdénî drî rî 'á, kpākâ âlō òrî âzâ yî bē.

⁹ Ítî rî, òjîlâ òrî Rúbēnē kâ yî, Gádâ kâ yî, gō'dâ òrî ùrûkâ Mânâsê kâ yî gólê ìtū drî âfōrê lésî rō rî, drîlîyî gōzō volé 'bâ 'âlâ. Gólîyî âyē òjîlâ âmbúkū Ísîrâ'élê kâ yî trá Síló 'á 'bâdrî Kánánâ kâ 'á, gō'dâ drîlîyî ngâzō nîlî 'bâdrî ìyî nyáányâ kâ rî 'âlâ, 'bâdrî Gílâdâ kâ tîbē fêlê trá gólîyî drî òzō Kúmú Ôvâri drî tâ lâ 'balê trá gólîyî drî kōrō Músâ 'âsî rî tí.

Vō Ôvâri rî ñnjî kâ Jōrōdénî 'âlâ rî

¹⁰ Dîi vōsî, òrî Rúbēnē kâ, Gádâ kâ, gō'dâ Mânâsê kâ gólê ìtū drî âfōrê lésî rō rî câ ìyî bē Gêlîlótō 'âlâ rî, âkpâ ìtū drî firî lésî rō Jōrōdénî drî rî 'á, drîlîyî vō Ôvâri rî ñnjî kâ 'dîzō ángî rō tólâ Jōrōdénî rû. ¹¹ Gō'dâ òjîlâ ùrûkâ Ísîrâ'élê kâ gólê ìtū drî firî lésî rî yî drî tâ ârîzō kî, “Òjîlâ òrî Rúbēnē kâ, Gádâ kâ gō'dâ òrî Mânâsê kâ gólê ìtū drî âfōrê lésî rō rî yî 'dî ìyî vō Ôvâri rî ñnjî kâ trá Gêlîlótō 'âlâ, âgólê nólê sî rō áyágâ Jōrōdénî kâ rî rû.”

¹² Gō'dâ òjîlâ Ísîrâ'élê kâ ârî tâ 'dî bē rî, òjîlâ ndrî drî rû è'bézō kpākâ âlō Síló 'âlâ, â'dô rō nîlî âjú 'bulî òrî gólîyî gólê ìtū drî âfōrê lésî rō rî yî bē.

¹³ Gō'dâ òjîlâ Ísîrâ'élê kâ yî drî lâ'bî 'è 'bâ Èlêyázâ rî mvâ Finêhâsî rî jözō òjîlâ òrî Rúbēnē kâ, Gádâ kâ, gō'dâ Mânâsê kâ gólê ìtū drî âfōrê lésî rî yî ngálâ 'bâdrî Gílâdâ kâ 'âlâ. ¹⁴ Ágō mûdrî drî-'bâ rō rî yî Finêhâsî bē kpââ nî ìyî trá òrî gólê ìtū drî firî lésî rî 'âsî âlō-âlō, gō'dâ gólîyî drî-'bâ 'î 'bâ-î'î âlō-âlō 'âsî. ¹⁵ Drîlîyî cázō 'bâdrî Gílâdâ kâ rî 'âlâ òjîlâ Rúbēnē kâ, Gádâ kâ, gō'dâ Mânâsê kâ gólê ìtū drî âfōrê lésî rî yî ngálâ, ¹⁶ gō'dâ tâ âtalé drîlîyî kî, “Òjîlâ ndrî Kúmú Ôvâri kâ rî yî âtâ tâ trá kî, ‘Tâlâ â'dô 'î âni drî tâ ònjî nō 'ézō Ôvâri Ísîrâ'élê kâ rî rû yâ? Nî já rû trá âjú-'bâ-âzî rō Kúmú Ôvâri rû vō kōrōnyâ zâ kâ Ôvâri drî nō 'dî'dî lâ sî âni nyáányâ drî! Nî rî 'dêlê gólâ vōsî kô âlôwálâ!”

¹⁷ “Nî îsû drê tâ ònjî âmákâ 'élê Pëyóro 'âlâ rî, tîbē Kúmú Ôvâri drî lâñō fëzō òjîlâ ìyî nyáányâ kâ rî yî drî ngâ lâzē sî rî. Âmâ drê zââ lâñō úsú'â tâ nâ tāsî. Tâ ònjî nâ îcâ zââ kô yâ? ¹⁸ Nî gâ trá dō 'dêlê gólâ vōsî ngbâangbânō yâ? Òzō nî òjâ rû trá âjú-'bâ-âzî rō Kúmú Ôvâri rû ândrō nō rî, gólâ â'dô 'bâ'á òmbâ rō òjîlâ ndrî Ísîrâ'élê kâ yî bē ìdrû. ¹⁹ Gō'dâ òzō vō ânikâ ìcâ kô Ôvâri rî ñnjzō 'á lâ rî, nî âni vō Kúmú Ôvâri kâ rî 'á nólê vō gūgū lânjâ gólâkâ drî â'dózo 'á lâ rî 'á. Vō ùrûkâ âmâlê âmâ lâfâlê 'á. Gō'dâ nî já rû âjú-'bâ-âzî rō kô Kúmú Ôvâri rû ngâtâ âmâ 'balê rû jâlê âjú-'bâ-âzî rō âmâ lâfâlê 'âsî, âmâ 'balê vō kōrōnyâ zâ kâ Ôvâri drî rî 'dîlî drî rî Kúmú âmákâ Ôvâri drî ñjîlî trá kōrōnyâ zâ kâ rō rî drî. ²⁰ Nî îsû drê tâ gólâ Ákánâ, Zérâ rî mvâ drî gázō dō tâ 'bâ'ba rólê ngâ gólîyî tâ lâ 'balê trá ìzâlê rî tāsî rî. Òfê lâñō trá òjîlâ Ísîrâ'élê kâ yî drî ndrî tâ 'dî tāsî. Ákánâ â'dô cé 'î'dî élê drâ 'bâ tâ ònjî ìyîkâ tāsî kô.”

²¹ Òjîlâ òrî Rúbēnē kâ, Gádâ kâ, gō'dâ òrî Mânâsê kâ yî gólê ìtū drî âfōrê lésî rî yî lôgō trá trá drî-'bâ 'bâ-î'î òrî gólîyî gō 'bâ ìtū drî firî lésî rō rî yî drî kî, ²² “Ôvâri 'î'dî mbârâkâ bē gârâ, gólâ 'î'dî Kúmú 'î! Gólâ nî tâ îsû âmákâ trá, gō'dâ mâ lē kpá âni drî tâ lâ ñîlî! Òzō mâ òjâ rû trá âjú-'bâ-âzî rō tâ lèlê 'bâ âkō Kúmú Ôvâri bē rî, nî 'bâ âmâ kô rîlî lédre-lédre rō. ²³ Òzō mâ òrō Kúmú Ôvâri kô gō'dâ vō âmâ nyáányâ kâ 'dîzō ngâ fêfê zázō drî lâ Ôvâri drî, ngâtâ 'balê ngâ ífî fëzō ngâ fêfê rō rî, ngâtâ ngâ fêfê 'î âmú kâ yî kâ rô yâ rî, Kúmú Ôvâri rî nyáányâ òfê lâñō âmâ drî. ²⁴ 'É'è! Mâ 'è ìtî, tâlâ âmâ trá ùrî rō kî, ìzátú rî, âni ózōwâ yî â'dô tâ âtalâ âmákâ rî yî drî kî, 'Nî 'è â'dô ngâ 'î â'dálâ kî, âni rî'â âlō Kúmú Ôvâri Ísîrâ'élê kâ bē rî? ²⁵ Gólâ 'bâ áyágâ Jōrōdénî trá êsê rō âmâ lâfâlê 'âsî âni òjîlâ

Rúbēnē kā gō'dá Gádā kā yí bē. Ānī tā āzākā ākó 'ĕlē tā Kúmú Ôvâri kā 'á.' Gō'dá ānī ózōwá yí á'dô āmā ózōwá yí ik'í'á Kúmú Ôvâri rí ñjñj'í 'ásí. ²⁶ Ítí rí, mā ēdē vō Ôvâri rí ñjñj'í kā nō á'dô kō ngá fēfē zázō ngátá rízō ngá fēfē fēlē drī lá kō. ²⁷ Gō'dá vō lá 'á rí, rí'á lāmbé rō òjílá āmákā drī gō'dá āniká bē, gō'dá āmā ózōwá yí drī āmā volé drī 'á, á'dálá pātīj'í kī, mā rí trá Ôvâri rí írátálē 'd'í vō lānjā gólákā gūgū 'á rí ándrá ngá fēfē āmákā yí sī zálē gō'dá kōrōnyā lílī yí bē, gō'dá ngá fēfē āmákā āzā 'bá yí bē, 'dī rí á'dô ānī ózōwá yí 'bá'á tā átá ākó kī, āmā ózōwá yí rí'á tā āzākā 'ĕ ākó Kúmú Ôvâri rí ñjñj'-ñjñj'í sī. ²⁸ Rí'á tā řšú āmákā 'd'í kī, ózō 'd'ī rí ó'ĕ rú trá rí, āmā ózōwá yí á'dô átálá kī, 'Nī ndrē, āmā á'bíyá yí ēdē vō Ôvâri rí ñjñj'í kā rí trá, nyé ózō Kúmú Ôvâri kā rí tí. Á'dô kō ngá fēfē yí zázō gō'dá kōrōnyā lílī yí bē, gō'dá rí'á ózō lāmbé kátí òjílá āmákā yí drī āniká yí bē.' ²⁹ Mā ícá kō pātīj'í rō rú jalé ájū-'bá-āzī rō Kúmú Ôvâri rú ngátá 'd'ē ākó gólá vósí ngbāāngbānō, vō 'd'ī'dī sī ngá fēfē zázō drī lá ngátá ngá fēfē ngá ífí rō rí yí ká ngátá kōrōnyā lílī ká yí bē. Mā ícá kō vō ngá fēfē ká āzā 'd'ílī álōwálá dró vō ngá fēfē ká Ôvâri drī rí ká drīj'í sī gólá ádrē 'bá gūgū lānjā ágálé gólá rí ándrá 'á rí."

³⁰ Drī-'bá lā'bí 'ĕ kā Finēhásí gō'dá āgō mūdri drī-'bá òjílá nā yí ká á'dô 'bá gólá bē rí yí, ári řyí bē tā òjílá gólíyí ōrī Rúbēnē kā, Gádā kā, gō'dá ōrī ūrúkā Mānāsē kā gólē řtú drī áfōrē lēsī rí ká rí, gō'dá gólíyí trá āyikō rō. ³¹ Finēhásí, Ēlēyázā rí mvá lā'bí 'ĕ 'bá rō rí drī tā átázō gólíyí drī kī, "Ngbāāngbānō mā nī trá pātīj'í kī, Kúmú Ôvâri bē āmā bē, nī já rú ájū-'bá-āzī rō gólá rú kō, gō'dá ítí rí, nī pá òjílá Ísírā'ĕlē ká trá lāpō 'ásí."

³² Gō'dá Finēhásí drī-'bá 'd'ī 'bá yí bē drī òjílá Rúbēnē kā, gō'dá Gádā kā bē, á'dô 'bá 'bādrī Gílādā kā 'á rí yí áyézō, gō'dá nízō gólē Kānānā 'álá òjílá Ísírā'ĕlē ká yí ngálá, tā nā yí lōgólē gólíyí drī. ³³ Gō'dá òjílá Ísírā'ĕlē ká yí trá āyikō rō, gō'dá drīlīyí Ôvâri rí lúyízō. Gólíyí átá gō'dá tā āzākā nī ká ájū bē kō 'bādrī gólá òjílá Rúbēnē kā gō'dá Gádā kā yí drī rízō trá 'á lá rí ká řzálē. ³⁴ Gō'dá òjílá Rúbēnē kā gō'dá Gádā kā yí drī trá átázō kī, "Vō Ôvâri rí ñjñj'í ká 'd'ī rí'á tā á'dá rō āmā drī ndrī á'dálá kī, Kúmú āmákā rí'á Ôvâri 'd'í." Gō'dá ítí rí, gólíyí řyí rú lá 'Tā á'dá rō'.

Tā ulī Yásōwā kā átálé řšřj drā ākó rí

23 ¹ Ndrō dūū vósí, Kúmú Ôvâri lókí òjílá Ísírā'ĕlē ká yí trá ájū-'bá-āzī řyíkā drī gólíyí rú sī rí yí drīgá sī. Ndrō nā sī, Yásōwā trá ārākā rō rōō. ² Ítí rí, gólá drī òjílá Ísírā'ĕlē ká yí āzízō ndrī, gólíyí řšřj-lēsī rí 'bá yí, drī-'bá yí, tā kī 'bá yí, gō'dá òjílá āngí āzā 'bá yí bē, gō'dá tā átázō gólíyí drī kī, "Ngbāāngbānō mā trá ārākā rō rōō. ³ Nī ndrē tā ndrī řtībē Kúmú Ôvâri āniká drī 'ĕlē trá ōrī 'd'ī 'bá yí drī rí trá ānī pālē. Kúmú Ôvâri rí trá ájū 'būlī ānī tāsī. ⁴ Mā fē vō trá ōrī āniká yí drī ndrī á'dólē āniká rō, 'bādrī āzā 'bá yí drē rūlī kō rí yí bē, gō'dá 'bādrī āzā 'bá yí má drī rūlī trá rí yí bē gólē áyágá Jōrōdēnī ká 'álá rō řtú drī áfōrē lēsī rō būūū řmvvū āndrē Mēdītērēnī ká drī gólē řtú drī řtū lēsī rō. ⁵ Kúmú Ôvâri āniká á'dô gólíyí 'bá'á ānī rōlē, gō'dá gólá á'dô gólíyí drō'á volé ānī drī nīrī 'á řšřj 'álá ájū bē rí 'á. Nī á'dô vō gólíyíkā trō'á, ózō Kúmú Ôvâri āniká drī tā lá 'bálē trá ānī drī rí tí. ⁶ Ítí rí, ānī řfīř ōmbā ānī rú tí ndrī řgílī būkū tā 'bā'bā Músā ká rí ká 'á rí ñjñjíl gō'dá 'ĕlā, álō lá áyē ākó volé. ⁷ Gō'dá nī rí kō kpākā álō òjílá gólíyí áyélē ānī lāfálē 'd'ī yí bē, ngátá ôvâri ābārādāgō gólíyíkā yí rú lá zīlī, ngátá lātrírí 'ĕlē rú lá yí sī, ngátá ôvâri 'd'ī yí ñjñjíl ngátá, āndīlī vūdri gólíyí drī. ⁸ Vō lá 'á rí, nī á'dô tā lēlē bē álō Kúmú Ôvâri 'á, ózō ānī drī rí'á 'ĕlā rí tí būūū calē ngbāāngbānō. ⁹ Kúmú Ôvâri drō òjílá āmbā-āmbā mbārākā bē rōō rí yí trá ānī drī nīrī ájū bē řšřj 'álá rí 'á. Gō'dá òjílá álō ícá kō ānī pēlē. ¹⁰ Ágō álō ānī 'ásí á'dô ícá'á ájū-'bá-āzī kútū-álō drōlē volé, tálá Kúmú Ôvâri āniká bē ájū 'bū'á ānī tāsī, nyé ózō drílá tā lá 'bálē trá rí tí. ¹¹ Gō'dá ānī řfīř ōmbā ānī rú Kúmú Ôvâri āniká rí lēlē.

¹² "Ózō nī āpāvī trá tā Ôvâri ká 'ásí, gō'dá 'dēzō òjílá lídī gólíyí áyélē ānī lāfálē 'd'ī yí bē rí gō'dá rízō lāgī 'ĕlē gólíyí bē rí, ¹³ nī nī dódó kī, Kúmú Ôvâri āniká ícá kō tā-drī lēlē ájū-'bá-āzī āniká yí drōlē volé 'bādrī nā yí 'ásí, ózō nī ōtírī nī řšřj 'álá rí. Vō lá 'á rí, gólíyí á'dô 'bá'á ōnjí rō rōō ānī drī ózō bāfī kátí ngátá 'bū āndrē kátí, gō'dá lāzē-lāzē rō rōō ózō

ònjóró'bí àní ùgúlí 'á rí kàtí ngátá àsòpá yí kàtí àní lífí yí 'ásí. G'ò'dá 'dī rí à'dò rù 'è'á ítí tē búúú úfúfú àní trá ndrī vò tándí gólá Kúmú Òvārī àniká drī fèlè trá àní drī nò 'ásí rí.

¹⁴ “Ngbāāngbānò ìtù-pá àmáká ícá trá má drī drāzò. G'ò'dá nī nī trá àní pīpīsílí sī ndrī, g'ò'dá kpá tá ìsù-ìsù àniká 'ásí ndrī kī, Kúmú Òvārī àniká fē ngá sūsū ndrī gólá drī tá là 'balé àní drī rí trá. Tá gólá drī 'balé rí yí 'è rú trá ndrī, àlò là àyè àkò. ¹⁵ G'ò'dá tē òzò drílá tá 'bā'bā íyíká àní drī rí 'bārē tí rú 'èlè rí, ítí rí, gólá à'dò kpá tá ònjí gólá drī tá là 'balé rí 'è'á ndrī àní rú. ¹⁶ Òzò nī òrò tã-drī lèlè gólá Kúmú Òvārī drī tá là 'balé trá àní bē rí kò rí, g'ò'dá òzò nī ì'ì'bù rú trá òvārī àzà 'bá yí drī rí, g'ò'dá nī ìnjī gólíyí trá rí, gólá à'dò lāṅṅò fè'á àní drī òmbā sī ònjí ró. G'ò'dá 'dī vòsí rí, òjílá àzáká àní lāfálé sī ícá kò rílí vò tándí Òvārī drī fèlè trá àní drī nò 'á.”

Tā Yásowā drī àtálé òjílá drī Sèkémē 'alá rí

24 ¹ G'ò'dá Yásowā drī òrī Ísīrà'èlè ká yí è'bézò ndrī vò àlò 'á Sèkémē 'á. Drílá gólíyí sīsí-lésí rí 'bá yí, drī-'bá yí, tá kī 'bá yí, g'ò'dá òjílá àmbā-àmbā àzà 'bá yí àzízò. G'ò'dá drílíyí ànìzò Òvārī àndrá. ² G'ò'dá Yásowā drī tá àtázò òjílá drī ndrī kī, “Nòò tá Kúmú Òvārī Ísīrà'èlè ká drī àtálé àní drī rí 'dī. 'Àkú ró àní à'bíyá yí rí ìyí trá rílí gólé áyágá Yüfèrètè ká rí 'á'á lésí ró g'ò'dá rí ìyí trá òvārī àzà 'bá yí ìnjílí 'dī. Á'bíyá 'dī yí, àlòlá rí Tèrà 'dī Àbārāyámá rí átá Nāhórā bē. ³ G'ò'dá má trò Àbārāyámá, àní à'bíyá ró rí trá 'bādrī jējē ró Yüfèrètè tī sī rí 'ásí, g'ò'dá gólá rí lópélé kòrò 'bādrī àngí Kānānā ká 'ásí ndrī. Má fē òzowá trá dūūdū drílá. Má fē Ísáká trá drílá, ⁴ g'ò'dá má fē Yākóbā trá Èsawò bē Ísáká drī. Má fē 'bādrī úní bē Sēyírā ká rí trá Èsawò drī à'dólé góláká ró, g'ò'dá àní à'bíyá Yākóbā g'ò'dá mvá là yí bē nī ìyí trá Māsīrī 'alá. ⁵ Vó là sī, má jò Músá yí trá Àronā bē, g'ò'dá má 'bá lāṅṅò àmbá trá Māsīrī drī. G'ò'dá má lófò àní trá volé. ⁶ Má lófò àní à'bíyá yí bē Māsīrī 'ásí rí, òjílá Māsīrī ká yí drò gólíyí trá àrābīyá pá bē rí túbé òsání drī rī'á sèlā rí yí sī g'ò'dá àjū 'bū 'bá rā 'bá òsání drī rí yí bē. G'ò'dá àní à'bíyá yí cá ìyí bē līmuvú àndrè Kāāká tī 'alá rí, ⁷ gólíyí ngò àwó trá má drī ìyí pālè, g'ò'dá má 'bá ìnjíríkúwá trá gólíyí lāfálé 'á òjílá Māsīrī ká yí bē. Má 'bá līmuvú àndrè trá dīlī òjílá Māsīrī ká yí drī sī gólíyí úfúlí. Nī nī tá má drī 'èlè òjílá Māsīrī ká yí drī rí trá.

“Nī rí trá vò àgāngbèlè 'á ndrò dūú sī. ⁸ G'ò'dá má lófò àní trá vò òjílá Àmórā ká yí ká 'á, gólíyí rí 'bá gólé ìtù drī àfòrè lésí Jörödéní drī rí 'á. Gólíyí 'bū àjū trá àní bē, g'ò'dá má 'bá àní trá gólíyí pèlè ndrī. Nī rú 'bādrī gólíyíká trá, má úfú gólíyí trá àní drī nūī àjū bē sīsí 'alá rí 'á. ⁹ G'ò'dá kúmú àngí Mowābā ká rú bē Bāláká, Zípòrī rí mvá, 'bū àjū trá àní bē. Gólá jò tá trá Bálámá Bēyórā rí mvá drī gólá rí ìjílí lātrí trílí àní rú. ¹⁰ G'ò'dá má àrī tá Bálámá ká kò, ítí rí, gólá fē òrè trá àní drī. G'ò'dá lāṭí 'dī sī rí, má pá àní trá òjílá Báláká ká drígá sī. ¹¹ G'ò'dá nī mbā áyágá Jörödéní ká trá g'ò'dá cázò Yéríkò 'alá. Àjū 'bū 'bá Yéríkò ká yí 'dè ìyí trá àjū bē àní drī. G'ò'dá òjílá Àmórā ká yí, Pèrízí ká yí, Kānānā ká yí, Hítí ká yí, Gírīgásí ká yí, Híví ká yí, g'ò'dá kpá Jēbúsā ká yí bē 'bū àjū trá kpá àní bē. G'ò'dá má fē fāfā trá àní drī gólíyí pèlè ndrī. ¹² Nīnī àniká sīsí 'alá rí 'á, má 'bá gólíyí trá drī lījā ró kpá úrī ró, à'dò ró kúmú àngí àngí Àmórā ká rī rí 'bá yí dròzò volé. Má 'bá àní nī gólíyí pèlè, à'dò kò cé lígú àcè-àcè àniká sī usú àniká 'dī yí bē. ¹³ Má fē àmvá trá àní drī gólá àní drī 'wālè kò rí kpá jārībā gólíyí àní drī 'dīlī kò rí. Ngbāāngbānò nī rí trá lō'wá gārāpè ká nyā'á àlā'bá gólá àní drī 'dīlī kò rí 'ásí, g'ò'dá lō'wá òlíví ká fē gólá àní drī 'dīlī kò rí 'ásí.”

¹⁴ G'ò'dá Yásowā drī tá àtázò kī, “Ngbāāngbānò nī ìnjī Kúmú Òvārī g'ò'dá nī ì'ì'bù rú drílá pīpīsílí àlò sī. Nī àyè òvārī àbārādāgò gólíyí àní à'bíyá yí drī rízò trá ìnjílá Mòsòpótāmíyā 'alá rí g'ò'dá Māsīrī 'alá rí volé, g'ò'dá nī ì'ì'bù rú cé Kúmú Òvārī drī. ¹⁵ Òzò nī òlè rú ì'ì'bùlī drílá kò rí, nī nī àndrò nò òvārī àní drī lèlè rú ì'ì'bùlī drílá rí, ngátá òvārī àní à'bíyá yí drī rízò ìnjílá Mòsòpótāmíyā 'alá rí ngátá òvārī òjílá Àmórā ká rí ká yí gólá 'bādrī gólíyíká àní drī rízò rílí 'á là ngbāāngbānò rí 'dī yā rí. G'ò'dá má 'bā-ì'á àmáká yí bē, à'dò iyíká rú ì'ì'bù'á Kúmú Òvārī drī.”

¹⁶ G'ò'dá òjílá Ísīrà'èlè ká 'dī 'bá yí drī tã-drī lògòzò kī, “Má ícá kò Kúmú Òvārī àmáká rí àyélè itòzò òvārī àzà ìnjílí 'dī! ¹⁷ Kúmú Òvārī lófò àmá átá yí trá àmá bē lòsì rāgī ká

'ásī Māsīrī 'álá, gō'dá mā ndrē tā lârâkô gólâ drī 'élē rī yī trá. Gólâ lôkī âmâ trá tândí ró vō ndrī âmâ drī nīzô trá lâvūlī kôrô 'á lá sī rī yī 'ásī. ¹⁸ Ānī-ānī âmâkâ âfilī vō nô 'á rī, Kúmú Ôvâri drô ôjílâ Āmórâ kâ yī gólīyī rī 'bâ rīlī nōngá rī trá ndrī volé. Ítī rī, mā â'dô kpá rû ĩ'bū'á Kúmú Ôvâri drī ĩ'dī, gólâ ĩ'dī Ôvâri âmâkâ 'ī."

¹⁹⁻²⁰ Yásowā drī tā âtázô ôjílâ drī kī, "Nī ícá kô Kúmú Ôvâri rī ĩnjīlī cú ítī. Gólâ rī'á Ôvâri lānjâ 'ī. Gólâ lēē kô ôjílâ âzâkâ drī ôvâri âzâ ĩnjīlī kpâkâ âlô yī bē. Gō'dá ôzô nī ââyē gólâ trá ôvâri lídī âzâ yī ĩnjīzô ĩ'dī rī, gólâ ícá tā ônjī ânikâ âyélé kô. Gólâ â'dô ũgúlī jâ'á ânī drī, gō'dá lâņô fēlé ânī drī. Gólâ â'dô ânī úfū'á, gbô lé gólâ bē trá tândí ró ânī drī sīsī rī." ²¹ Ôjílâ drī tā âtázô Yásowā drī kī, "É'ē, mā â'dô Kúmú Ôvâri rī ĩnjī'á ĩ'dī."

²² Yásowā drī tā âtázô drīlīyī kī, "Ānī ĩ'dī âkpâ lífī drī 'bâ ânī nyáányâ kâ 'ī tā gólâ ânī drī Kúmú Ôvâri rī êpēzô ĩ'dī ĩnjīlī 'dī 'á." Drīlīyī tā lôgōzô kī, "Áwô, âmâ ĩ'dī lífī drī 'bâ 'ī."

²³ Gō'dá Yásowā drī tā 'bázô drīlīyī kī, "Gō'dá nī úfū ngá líndri ôvâri âbâradâgô kâ gólīyī 'bâ 'bâ ânī bē 'dī yī, gō'dá nī 'bâ ânī pīpīšīlī âlô Kúmú Ôvâri Īsīrâ'élē kâ drīī."

²⁴ Ôjílâ drī gōzô tā âtálé Yásowā drī kī, "Mâ â'dô Kúmú Ôvâri âmâkâ ĩnjī'á ĩ'dī. Mâ â'dô tā 'bâ'bâ gólâkâ rō'á ndrī."

²⁵ Ítī rī, Yásowā drī tâ-drī lēlē 'bázô ôjílâ bē kâyī 'dī 'á. Gō'dá tólâ Sêkémē 'álá rī, drīlâ tā 'bâ'bâ 'dī 'bâ yī fēzô gólīyī drī rôlē. ²⁶ Yásowā drī tā 'bâ'bâ 'dī 'bâ yī ĩgīzô búkū Ôvâri kâ 'á. Gō'dá drīlâ kúnī ũngû trôzô gō'dá 'bázô lâ êdrélē úrû fē ângī âzâ zélē vō lānjâ Ôvâri kâ ândrá. ²⁷ Drīlâ tā âtázô ôjílâ drī ndrī kī, "Kúnī ũngû nô â'dô 'bâ'á lâmbé 'ī. Gólâ ârī úlī ndrī gólâ Kúmú Ôvâri drī âtálé trá âmâ drī 'dī trá. Ítī rī, gólâ â'dô 'bâ'á tólâ ânī 'bâlē ũgúlī jâ âkô Ôvâri drī." ²⁸ Gō'dá Yásowā drī ôjílâ 'dī 'bâ yī jōzô nīlī, gō'dá drīlīyī gōzô ndrī vō ĩyíkâ 'ásī ngīngī.

Ôdrâ Yásowā yī kâ Êlēyázâ bē

²⁹ 'Dīlī vósī rī, lâjô'bâ Kúmú Ôvâri kâ Yásowā Núnū rī mvá drī drázô ndrô bē kámâ-âlô-drī-lâ-ngâ-mûdrī (110). ³⁰ Ó'bâ gólâ trá 'bú 'á vō gólâkâ lûtú bē Tīmīnátâ Sérâ rī 'á 'bâdrī Êfērēmâ kâ 'á gólē drī-lījī drīī únī Gásī kâ drī. ³¹ Rīrī Yásowâ kâ lédrē-lédrē ró rī 'á rī, ôjílâ Īsīrâ'élē kâ yī rī ĩyī trá Kúmú Ôvâri rī ĩnjīlī ĩ'dī. Gō'dá ôdrâ gólâkâ vósī rī, gólīyī rī zââ Ôvâri rī ĩnjīlī ĩ'dī drī-'bâ nâ yī drī â'dórē lédrē-lédrē ró rī 'á, gólīyī tā ndrī Kúmú Ôvâri drī 'élē trá ôjílâ Īsīrâ'élē kâ yī drī rī ndrē 'bâ trá ĩyī lífī sī rī.

³² Yôsépâ rī fâ, gólâ ôjílâ Īsīrâ'élē kâ yī drī âtrólē Māsīrī lésī rī, ó'bâ trá 'bú 'á Sêkémē 'á, vō tībē Yâkóbâ drī gīlī trá âkû ró Sêkémē rī átâ Hâmórâ mvá lâ yī drīgá sī rī 'á, ógī trá sīlīvâ ífī sī kámâ-âlô. Vō rī 'dī Yôsépâ rī ózowá yī trô nī ĩyíkâ ró.

³³ Gō'dá Êlēyázâ Áronâ rī mvá drī drázô, gō'dá ó'bâ trá 'bú 'á jārībâ mvá lûtú bē Gībeyâ 'á, 'bâdrī Êfērēmâ kâ 'á, gólâ fēlé trá mvá lâ Fīnehásī drī rī.